

PREIĻU GALVENĀ BIBLIOTĒKA

DARBA PĀRSKATS
PAR 2016.GADU

SATURS

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS	4
1.1. Īss situācijas apraksts	4
1.2. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā	5
1.3. Bibliotēkas akreditācija	5
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	6
3. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	7
3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi	7
3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām	7
3.3. Jaunu ēku būvniecība	7
3.4. Iekārtas, aprīkojums	7
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	8
4. PERSONĀLS	9
4.1. Personāla raksturojums	9
4.2. Apbalvojumi un pateicības	9
4.3. Finansējums personāla attīstībai	9
4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā	10
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	11
5.1. Galvenie rādītāji	11
5.2. Pakalpojumu attīstība	13
5.3. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	18
5.4. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām	18
5.5. Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs	18
5.6. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem	23
5.7. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums	24
5.8. Digitalizācija	24
5.9. Iekšzemes un starptautiskais SBA	24
5.10. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti	25
5.11. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā	26
6. KRĀJUMS	27
6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija	27
6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums	27
6.3. Rekatalogizācija	28
6.4. Krājuma pārbaude (inventarizācija)	28
6.5. Krājuma rādītāji	28
6.6. Datubāzes	29
6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana	30
6.8. Darbs ar parādniekiem	31
6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības	32
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	33
7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji	33
7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija	34
7.3. BLN krājuma veidošana un papildināšana	35
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām	36
7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes	38
7.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums	38

7.7. Darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā.....	39
7.8. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi	41
8. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS	42
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes .	42
8.2. Novadpētniecības krājums	42
8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana.....	45
8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā	48
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā.....	48
8.6. Novadpētniecības darba problēmas, to risinājumi un nākotnes prognozes.....	48
9. PROJEKTIZSTRĀDE.....	50
9.1. Tabula “Projektu apkopojums”.....	50
9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem	53
10. PUBLICITĀTE	54
10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem.....	54
10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī.....	54
10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi	55
10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi	56
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	57
11.1. Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām.....	57
11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes.....	58
11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	58
11.4. Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs	58
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	59
12.1. Situācijas apraksts, kopaina pārskata periodā.....	59
12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi.....	60
12.3. Izglītības iestāžu bibliotēku pārraudzība	65
12.4. Sadarbība ar citām iestādēm	66
12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības.....	66
PIELIKUMI.....	67
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma	68
Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums	69
Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi	72
Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto.....	78
Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2016.gadā	82
Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2016.gadā	87
Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2016.gadā.....	88
Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2016.gadā	89
Pasākumi bērniem un jauniešiem 2016.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā	90
Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika (2015. – 2019.)	92

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS

1.1. Īss situācijas apraksts

Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Preiļu Galvenā bibliotēka (*Preiļu GB*) ir Preiļu novada domes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura veic kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Preiļu GB mērķis - ģimenes orientēta brīvpieejama, demokrātiska bibliotēka, kas:

- nodrošina brīvu plašas informācijas pieejamību,
- sekmē mūžizglītības iespējas un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu un popularizēšanu;
- iesaistās daudzveidīgās lasīšanas programmās,
- piedāvā plašu kultūras pasākumu klāstu, kļūstot par vietējās sabiedrības nozīmīgu izglītības, kultūras un atpūtas centru.

Preiļu GB ir novada un reģiona lielākā bibliotēka, atrodas Preiļu pilsētas centrā. Pēc statistikas datiem (PLMP) uz 01.01.2017, Preiļu reģionā ir deklarēti **21287** iedzīvotāji, no tiem **10129** Preiļu novadā (no tiem Preiļu pilsētā **6832**), **3726** Aglonas novadā, **5351** Riebiņu novadā un **2081** Vārkavas novadā.

Bibliotēka ir Preiļu novada domes izveidota iestāde, kas veic arī reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Aglonas novada, Preiļu novada, Riebiņu novada un Vārkavas novada pašvaldību 25 bibliotēkām, kura, pamatojoties uz Preiļu novada domes un Aglonas novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes savstarpējo vienošanos, koordinē novadu pašvaldību publisko bibliotēku darbu, sniedz metodisko un konsultatīvo palīdzību. Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tiek finansēta no Aglonas novada domes, Preiļu novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes līdzekļiem.

Bibliotēka metodisko un konsultatīvo palīdzību sniedz arī Preiļu reģiona 18 izglītības iestāžu bibliotēku vadītājiem un darbiniekiem. Pārskata periodā tika slēgtas 2 skolas (Vārkavas pamatskola un Viduslatgales Profesionālā vidusskola Jaunaglonā).

Informācija par padotībā esošajām iestādēm

Bibliotēkas struktūra tiek noteikta, lai nodrošinātu vienotu bibliotēku informācijas tīklu novada administratīvās teritorijas robežās un pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem novada teritoriālās vienībās, pamatojoties uz bibliotēku vienoto fondu, bibliogrāfisko aparātu un vienotu iespieddarbu un citu dokumentu apstrādi. Bibliotēkas struktūrvienībā ietilpst 6 Preiļu novada publiskās bibliotēkas:

- Aizkalnes pagasta bibliotēka,
- Līču pagasta bibliotēka,
- Pelēču pagasta bibliotēka,
- Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēka,
- Saunas pagasta bibliotēka,
- Saunas pagasta Smelteru bibliotēka.

Preiļu GB struktūrā iekļautās bibliotēkas ir patstāvīgas struktūrvienības, kas darbojas saskaņā ar bibliotēkas vadītājas apstiprinātu nolikumu, to darbu nodrošina un vada struktūrvienības vadītājs. Skatīt pielikumu Nr.1. (Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma)

Pārskata periodā netika uzsākta ārējo apkalpošanas punktu darbība. Līdz 2015. g. ārējais apkalpošanas punkts darbojās Preiļu pansionātā. Pansionātā esošo iemītnieku veselības stāvokļa – neapmierinoša redze, prāta funkciju traucējumi jeb demence un mazās ieinteresētības dēļ šis pakalpojums uz laiku tika pārtraukts.

Pārskata perioda prioritātes

- Novadpētniecības digitālo kolekciju veidošana;
- Esošo pakalpojumu pilnveidošana un jaunu bibliotēkas pakalpojumu piedāvāšana iedzīvotājiem;
- Dalība vietējos un starpvalstu projektos;
- Lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana;
- Kultūras un izklaides pasākumu organizēšana;
- Bibliotekāro darbinieku profesionālās pilnveidošanas veicināšana;
- Bibliotēkas materiāli – tehniskā stāvokļa uzlabošana;

1.2. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā

Pārskata periodā tika izmainīti bibliotēkas noteikumi par Bērnu literatūras nodaļas (BLN) krājuma izmantošanu, nosakot krājuma izmantošanas termiņu uz mājām divas nedēļas. Šo noteikumu maiņa dod iespēju izlasīt grāmatas lielākam bērnu skaitam un palielina bibliotēkas apmeklējumu skaitu.

Pārskata periodā bibliotēkai izmaiņas juridiskajā statusā un struktūrā nav notikušas.

1.3. Bibliotēkas akreditācija

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi. Tika strādāts pie akreditācijas komisijas ieteikumu izpildes: krājuma saturiskā izvērtēšana, datortehnikas atjaunošana, bērnu rotaļu stūrīša atjaunošana ar attīstošajām spēlēm un rotaļlietām.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Preiļu GB ir Preiļu novada domes pašvaldības iestāde, tāpēc bibliotēkas pamatbudžetu veido domes piešķirtais finansējums.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2014	2015	2016
KOPĀ (EUR):	207619	229069	237326
Pašvaldības finansējums	198323	219091	228083
Citi ieņēmumi	9296	9978	9243
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	724	1210	1109
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	1974	200	0
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	330	1300	1400
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	6268	7268	6734

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2014	2015	2016
Izdevumi kopā (EUR)	207619	229069	237326
<i>t.sk. Darbinieku atalgojums (bruto)</i>	121200	135965	138433
<i>t.sk. Krājuma komplektēšana</i>	8396	9847	10674
<i>t.sk. pārējie izdevumi</i>	78023	83257	88219

Finansiālais nodrošinājums 2016.gadā atbilda bibliotēkas pamatuzdevumu un pamatfunkciju nodrošināšanai un veikšanai.

Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tika finansēta no Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novada domes līdzekļiem, kopā sastādot EUR 4795. Šis finansējums ļauj nodrošināt pamatpakalpojumu veikšanu novadu bibliotēkās.

Pārskata periodā pašvaldības piešķirtais finansējums ir lielāks, taču ne tik liels, lai veicinātu strauju bibliotēkas attīstību un izmaiņas bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumā. Piešķirtais finansējums paaugstināts lielākoties uz kopējām izmaiņām valstī (minimālā atalgojuma paaugstināšana, nodokļu politika, energoresursi utml.). 2016.gadā mainoties minimālajam atalgojumam valstī tehniskajiem darbiniekiem tika paaugstināts atalgojums. Bibliotekārajiem darbiniekiem atalgojums netika paaugstināts.

Lai nodrošinātu kvalitatīvāku, interesantāku pakalpojumu piedāvājumu bibliotēkā, tiek piesaistīti papildus līdzekļi piedaloties gan vietējos, gan pārrobežu projektos. Par projektu finansējumu skatīt [9.PROJEKTIZSTRĀDEā](#)

3. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Bibliotēka atrodas pašvaldībai piederošā, 2006.gadā renovētā ēkā (ēkas uzcelšanas gads - 1979). Bibliotēkas platība – 1999 m², kuros izvietotas 90 lasītāju darba vietas. Telpu tehniskais stāvoklis labs. Iestādē darbojas lifts, līdz ar to bibliotēkas pakalpojumi pieejami ikvienam, t.sk. cilvēkiem ar kustību traucējumiem, māmiņām ar bērniem ratiņos.

Pārskata periodā pašvaldība ieguldīja līdzekļus (2488 EUR) bibliotēkas sienas fasādes apmetuma atjaunošanā. Laika gaitā fasādes apmetums bija sācis plaisāt un cietis no vandālistu darbībām.

Ar Viduslatgales pārnovadu fonda atbalstīto projektu “Veidojam vidi ap mums” bibliotēku atbalsta biedrība “Mēs bibliotēkai” piesaistīja līdzekļus vides labiekārtošanai Preiļu GB teritorijā. Kopējās projekta izmaksas bija 860,00 EUR, no kuriem 550,00 EUR ir projektā piešķirtā dotācija, un 310,00 EUR ir citi finansējuma avoti, no kuriem 210,00 EUR Preiļu GB līdzfinansējums. Pateicoties šī projekta realizēšanai pie bibliotēkas ir ierīkoti mūsdienīgi, moderni atpūtas soliņi, kā arī iestādīti pundurbērzi. 2017.g. paredzēts turpināt bibliotēkas apkārtnes labiekārtošanu ar apstādījumiem.

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

2016.g. bibliotēkai rekonstrukcijas darbi, telpu paplašināšana netika veikta, jo kopš 2006.g. veiktajiem apjomīgajiem renovācijas darbiem, tas nav nepieciešams.

3.3. Jaunu ēku būvniecība

2016.g. jaunu ēku būvniecība netika veikta, jo kopš 2006.g. veiktajiem apjomīgajiem renovācijas darbiem, tas nav nepieciešams.

3.4. Iekārtas, aprīkojums

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	16	50	apmierinošs	
Plānie klienti	-	-	-	
Multifunkcionālās iekārtas	3	3	labs	
Printeri	3	-	neapmierinošs	

Kopēšanas iekārtas	1	-	neapmierinošs	
Skeneri	1	1	apmierinošs	
Citas iekārtas:				
Specializētā datortehnika cilvēkiem ar redzes traucējumiem	-	1	apmierinošs	
E-grāmatu lasītājierīces	-	2	apmierinošs	
Planšetdatori	-	4	apmierinošs	
Interaktīvā tāfele		1	apmierinošs	
Grāmatu drošības sistēma		1	labs	
Kases aparāts	1	-	teicams	
Laminēšanas iekārta		1	labs	
Brošēšanas iekārta		1	labs	

Bibliotēkā ir vidēji laba tehnoloģiskā bāze. Datori lasītājiem tuvāko gadu laikā ir jāatjauno, jo to veiktspēja un piedāvātās iespējas neatbilst mūsdienu prasībām.

Kopš 2007.gada bibliotēkā darbojas Reģionālais mācību centrs (kurš aprīkots ar stacionāro un mobilo datorklasi - katra ar 12 datoriem lietotājiem, vienu datoru pasniedzējam, vienu servera datoru un vienu multifunkcionālo iekārtu. Stacionārā datorklase aprīkota ar interaktīvo tāfeli). Jāatzīmē, ka mācību klases datori ir ļoti novecojuši un neatbilst kvalitatīva apmācību procesu tehniskajām. Lai uzlabotu datoru ātrumu, 2015.gadā tika nomainīta operatīvā atmiņa. Bibliotēka sadarbībā ar Daugavpils un Lietuvas kolēģiem piedalās pārrobežu projektā. Nākotnes vīzija atjaunot RMC datorklasi mūsdienīgām prasībām.

2016.gadā tika nomainīti 4 darbinieku datori, lai nodrošinātu kvalitatīvāku, operatīvāku lietotāju apkalpošanu un bibliotekāro darbu. Bibliotēkas izdevumos datoru iegādes summa neuzrādās, jo tie tika iegādāti no Preiļu novada IT centra budžeta līdzekļiem (1640 EUR). Veiksmīgai un kvalitatīvai bibliotēkas tēla veidošanai (grāmatas vāku maketēšanai, bukletu, afišu, veidlapu veidošanai) tika iegādāta Corel DRAW programmatūra ar 7 licencēm (518 EUR).

Aizvadītajā gadā bibliotēkā nedaudz uzlabota materiāli – tehniskā bāze: iegādāts grāmatu plaukts Jāņa Streiča personālbibliotēkas dāvinājumam, 10 datorkrēsli lietotājiem, tika nomainīts kases aparāts, jo iepriekšējais neatbilda MK noteikumiem. Bērnu literatūras nodaļā iegādātas jaunas mēbeles: izstāžu plaukts.

Nākotnes ieceres:

- Grāmatu nodošanas kastes – *Book Drop* iegāde;
- IKT modernizācija;
- Preiļu GB tīmekļa vietnes modernizācija;
- Preiļu GB būtu nepieciešams izveidot atsevišķu telpu/zonu jauniešiem, aprīkojot to ar atbilstošām mēbelēm;
- Preiļu GB regulāra labiekārtotas apkārtnes pilnveidošana un uzturēšana.

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Pašvaldības ierobežotais finansējums datortehnikas u.c. tehnisko iekārtu atjaunošanai, bibliotēkas telpu/zonu pilnveidošanai ir nepietiekošs, lai risinātu šo problēmu, bibliotēka iesaistās projektos, lai iegūtu papildus finansējumu materiāltehniskā nodrošinājuma uzlabošanai.

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Preiļu GB darbinieku kopskaits ir 20, no tiem 15 bibliotekārie darbinieki un 5 tehniskie darbinieki. No kopējā bibliotekārā skaita – 8 darbiniekiem ir profesionālā izglītība (2 ar maģistra grādu, 1 ar bakalaura grādu un 5 ar vidējo speciālo izglītību). Pārējiem bibliotekārajiem darbiniekiem (7) izglītība ir citās jomās (2 ar pedagoga maģistra grādu; 3 ar pedagoga bakalaura grādu, 1 ar profesionālo vidējo izglītību un 1 ar koledžas izglītību).

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Pateicības:

- UNESCO LNK tīkla ‘Stāstu bibliotēkas’ pateicība **par līdzdalību UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ‘‘Stāstu bibliotēkas’’ tīkla Vasaras skola rīkošanā, aktīvu darbu vietējā mantojuma izzināšanā, stāstniecības kustības iedzīvināšanā un sabiedrības saliedēšanā;**
- Valsts Izglītības attīstības aģentūras pateicība **par ieguldījumu Karjeras nedēļas 2016 organizēšanā;**
- Preiļu novada domes pateicība **par valsts prezidenta kundzes Ivetas Vējones viesmīlīgo uzņemšanu;**
- Biedrības ‘‘Laimis Kalve’’ pateicība **par ieguldījumu kultūras garīgo vērtību atdzīvināšanā, morāles un ētikas normu atjaunošanā;**
- BLN nodaļas vadītājam V.Jakimovai **par ieguldījumu, auklējot jauno daiļrunātāju talantus, skolēnu skatuves runas un mazo formu uzvedumu konkursā;**
- Preiļu novada Izglītības pārvaldes pateicība BLN nodaļas vadītājam V.Jakimovai **par ieguldījumu bērnu un jauniešu izglītošanā, sasniegtajiem panākumiem konkursos, skatēs un sacensībās 2015./2016.g.**

Apbalvojumi:

- Diploms Preiļu Galvenajai bibliotēkai par 1.v. konkursā ‘‘Skaistākais Ziemassvētku noformējums’’ (grupā ‘‘pašvaldības un valsts iestādes’’).

4.3. Finansējums personāla attīstībai

Sastādot ikgadējo budžetu, katram darbiniekam tiek ieplānoti līdzekļi profesionālajai pilnveidei, savu kompetenču paaugstināšanai. Pārskata periodā no pašvaldības budžeta šim mērķim tika izlietoti 1659 EUR, no tiem 676 EUR komandējuma izdevumi (dienas nauda un ceļa izdevumi), transporta nodrošinājums pieredzes braucieniem – 411 EUR, autoratlīdzība lektoriem un semināru dalības maksa – 572 EUR. Bibliotekāru profesionālajai izglītībai tika piesaistīti arī EDIC Austrumlatgalē projekta līdzekļi 1251 EUR, no tiem autoratlīdzība lektoriem 736 EUR un 515 EUR komandējuma izdevumi (dienas nauda, ceļa izdevumi, viesnīcas pakalpojumi).

2016.g. centāmies lektorus aicināt uz vietas bibliotēkā, nodrošinot iespēju lielākam bibliotekāru skaitam pilnveidoties. Skatīt pielikumu ‘‘Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi’’

4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Bibliotēkā strādā kvalificēts, radošs un profesionāls personāls, taču atalgojums darbinieku pienākumiem un viņu izglītībai nav atbilstošs. Ik gadu ar pašvaldības vadību tiek runāts par atalgojumu palielināšanu bibliotekāriem, taču finansējums atalgojumam tiek paaugstināts tikai uz kopējām izmaiņām valstī - uz minimālā atalgojuma paaugstināšanas rēķina. Risinājums - nemitīgas sarunas ar pašvaldību, bibliotekāra profesijas un bibliotēku novērtējums valsts līmenī.

Balstoties uz MK noteikumu projektu "Noteikumi par bibliotēkas darbam nepieciešamo darbinieku skaitu, izglītības, profesionālās kvalifikācijas un personālās pilnveides prasībām bibliotēku darbinieku amatam bibliotēku darba jomā", tad 4 Preiļu bibliotēkas darbiniekiem tuvākajā laikā būs jāuzsāk mācības apgūstot 240 h programmu, vai jākārtos kvalifikācijas eksāmens. Problēmas rada nepietiekošais finansējums programmas apguvei, darbinieku motivācijas trūkums neatbilstoša atalgojuma dēļ. Risinājums – finansiāli daļējs atbalsts darbiniekam apmācību maksas segšanai vai 100% atbalsts kvalifikācijas eksāmena kārošanai.

Iespējams, tuvāko 2-3 gadu problēma – 5 profesionālu, kompetentu darbinieku tuvošanās pensijas sliekšnim. Grūtības jaunu darbinieku piesaiste ar atbilstošu izglītību. Risinājums – konkurētspējīgs atalgojums jaunajiem speciālistiem.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

5.1. Galvenie rādītāji

Viens no bibliotēkas galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana ikvienai bibliotēkas lietotāju grupai.

Preiļu GB pakalpojumu pieejamība lietotājiem tiek nodrošināta sešas dienas nedēļā. Darba dienās no plkst.10.00 līdz 19.00 un sestdienās no plkst.10.00 līdz 17.00. Sakarā ar to, ka vasarā (jūnijs, jūlijs, augusts), darba dienas vakaros un sestdienu pēcpusdienās, bibliotēkā apmeklētāju praktiski nav, darba dienās strādājām vienu stundu mazāk un bibliotēka lietotājiem bija pieejama līdz plkst.18.00, bet sestdienās strādājām no plkst.10.00 līdz 14.00. Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību attālinātiem lietotājiem nodrošina bibliotēkas tīmekļa vietne – <http://www.preilubiblioteka.lv/>, kas pieejama internetā 24h diennaktī. Tajā lietotāji var iepazīties ar katalogu, datubāzēm un bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem. Aktuālā informācija par bibliotēkas piedāvājumiem pasākumiem, izstādēm, konkursiem u.c. aktivitātēm tiek publicēta arī sociālajos tīklos draugiem.lv (<http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>), <http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale/>), twitter.com (<https://twitter.com/preilugb>), un facebook.com (<https://www.facebook.com/preilubiblioteka>).

2016. gadā Preiļu GB elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti 3112 bibliotēkas lietotāji. Salīdzinot ar 2015.gadu, reģistrēto lietotāju skaits ir samazinājies par 30 lietotājiem. Tie ir bibliotēkā oficiāli reģistrētie lietotāji. Taču, ir arī tādi bibliotēkas apmeklētāji, kuri izmanto bibliotēkas pakalpojumus, bet netiek reģistrēti kā bibliotēkas lietotāji. Piemēram, tūristi, kas pilsētā iegriežas tikai uz dažām stundām (apskata savu e-pastu), maksas pakalpojumu izmantotāji (dokumentu kopēšana). Tādi apmeklētāji, kurus elektroniskajā lasītāju datubāzē atzīmējam kā „nepazīstamie” pārskata periodā bija 3572. Šis rādītājs liecina par to, ka bibliotēkas pakalpojumi joprojām tiek vērtēti augstu, jo kopējais deklarēto iedzīvotāju skaits Preiļu novadā ir samazinājies par 206 personām (Preiļu pilsētā - 108), bet reģionālās bibliotēkas aptvertajā teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits samazinājies par 481 personu.

Analizējot datus jāsecina, ka pārskata periodā samazinājies ir pieaugušo lasītāju skaits bibliotēkā – 2151 (2015.gadā – 2310). Pieaugušo apkalpošanas nodaļām nākošajā pārskata periodā būs jāanalizē šī krituma iemesli un jāveic to iedzīvotāju anketēšana, kuri bibliotēku neapmeklē.

2016.gadā bibliotēkas fiziskais apmeklējums ir 54416, no tiem 34768 pieaugušie, 19648 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Kopējais apmeklējums palielinās - salīdzinājumā ar 2015.gadu tas ir audzis par 686. Bibliotēkas fizisko apmeklējumu pārskata periodā sastāda – bibliotēkas apmeklējums (kas tiek uzskaitīts automatizēti, izmantojot elektronisko drošības vārtu apmeklētāju skaitītāju) un ārpus bibliotēkas organizēto pasākumu apmeklētāju skaits (2016.gadā - 1685). Vidējais bibliotēkas fiziskais apmeklējums (bērnu literatūras nodaļa un pieaugušo nodaļa kopā) ir 188 cilvēki dienā.

Virtuālo apmeklētāju skaits pieaug gan bibliotēkas mājas lapai, gan sociālajiem tīkliem, jo ar katru gadu sabiedrība kļūst aktīvāka virtuālajā vidē un mums kā pakalpojumu sniedzējiem, jāizmanto visas piedāvātās iespējas, kā reklamēt savu piedāvājumu, kā informēt iedzīvotājus.

Kopumā bibliotēkā virtuālais apmeklējums bija 393 899 apmeklējumi, no tiem 309916 sociālo tīklu apmeklējumi. Arī 2016.gadā salīdzinot ar 2015.gadu, ievērojami palielinājies virtuālo apmeklējumu skaits. Šos statistikas rādītājus pozitīvi ietekmēja bibliotekāru aktīvāks darbs virtuālajā vidē, reklamējot un informējot iedzīvotājus par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un par citu aktuālu informāciju.

Pielikumā Nr.2. ([Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums](#)) grafiski attēlots Preiļu GB apmeklējums pa nodaļām, lasītāju sastāvs pēc nodarbošanās, dzimuma un dzīves vietas.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2014	2015	2016	+/-
Lietotāju skaits	3138	3142	3112	+ 0,13%; - 0,95%
<i>t. sk. bērni</i>	948	1212	1395	+ 27,85; +15%
Fiziskais apmeklējums	53546	53730	54416	+ 0,34%; + 1,28%
<i>t. sk. bērni</i>	15657	17770	19648	+ 13,5; +10,57
Virtuālais apmeklējums (bez sociālajiem tīkliem)	28678	21618	24605	- 24,62%; + 13,82%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	140211	276686	309916	+ 97,34%; + 12,01%
WebPac (skatījumi)		27399	34402	+25,56%
Izsniegums kopā	93 171	95991	88849	+2,15%; - 7,44%
<i>t. sk. grāmatas</i>	54441	53792	49260	-1,19%; - 8,42%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	34442	36981	35330	+7,37%; - 4,46%
<i>t. sk. bērni</i>	18588	19047	18531	+2,47%; - 2,71%
Lietotāji % no iedzīvotāju skaita apkalpes zonā	44	45	46	+1%; +1%
Iedzīvotāju skaits (Preiļu pilsēta)	7057	6940	6832	-1,66%; -1,56%

Literatūras izsniegums 2016.gadā ir **88849** eksemplāri. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu izsniegums ir krities gan grāmatām, gan periodiskajiem izdevumiem.

2016.gadā uz vietas lasīšanai lasītavā izsniegti 30345 seriālizdevumu eksemplāri, kas ir par 257 eksemplāriem mazāk nekā 2015.gadā. Detalizētāku periodikas izsnieguma analīzi skatīt sadaļā 5.2.

Lasītāju apkalpošanai tiek izmantotas elektroniskās lietoju kartes. Elektroniskā bibliotēkas lietotāja karte (e-karte) joprojām tiek izgatavota uz vietas bibliotēkā pēc pašu izstrādāta šablona. E-karte ļauj ātri un precīzi atrast lasītāju bibliotēkas lietotāju datu bāzē, bet ieviestā čeku izdruka saņem precīzu informāciju par lasītājam izsniegtajiem dokumentiem. Bibliotekāro procesu automatizācija ir ļāvusi uzlabot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un operativitāti.

Regulāri tiek pievērsta uzmanība krājuma fiziskajam izskatam – tiek atlasītas un salabotas grāmatas, pārskatītas un ar dzēšgumiju izdzēstas piesvītrotās. Sazīmēto grāmatu, it sevišķi nozaru krājumā, ir diezgan daudz. Šos darbus palīdzēja veikt probācijas dienesta

atsūtītie sabiedriskā darba veicēji. Tādā veidā caurskatot krājumu tiek atlasītas arī nolietotās, ilgstoši neizmantotās grāmatas. Krājums attīrās un var redzēt, kurā nozarē ir maz jaunieguvumu.

5.2. Pakalpojumu attīstība

Daiļliteratūras abonements

Bibliotēkas krājumā nozīmīgu vietu ieņem daiļliteratūra. 2016.gadā no kopējā jaunieguvumu (grāmatu) skaita pieaugušo nodaļā daiļliteratūra sastāda 57% .

Pārskata gadā lasītāji izrādīja interesi par jaunākajām grāmatām. Daudzi lasītāji nākot uz bibliotēku jautāja tieši par kādu konkrētu jaunāko grāmatu par kuru informāciju izlasījuši internetā vai kādā žurnālā, redzējuši TV reklāmā. Gadījās arī tā, ka grāmata tikko iznākusi un bibliotēka to pat vēl nav iegādājusies, bet lasītāji jau vēlas iestāties rindā. Pārskata gada sākumā pieprasīta bija Noras Ikstenas grāmata “Mātes piens”, Māra Bērziņa “Svina Garša”, Dainas Avotiņas “Divas koka karotes un roze”. Lasītājiem bija iepatikusies Noras Robertsas grāmata “Ilūziju gūstā”, Ketrinas Eljotas ”Vēlos būt tev līdzās”, lasītāju vidū populāri bija Jū Nesbes radītie detektīvi. Lasītāji ir iemīļojuši Sāras Larkas, Šarlotes Linkas, Sofijas Kaspari grāmatas par dzimtu un ļaužu likteņiem. Pieprasījums bija pēc jaunākajiem krievu un ārzemju mūsdienu autoru darbiem krievu valodā. Gada sākumā Latvijas Televīzijā tika demonstrēta daudzsēriju filma “Saplēstā krūze”, kura veidota pēc Alfrēda Dziļuma romānu “Saplēstā krūze” un “Vilka zobs” motīviem. Līdz ar filmas parādīšanos ekrānā, daudzi steidzās uz bibliotēku, lai izlasītu grāmatu “Saplēstā krūze”. Uz šo izdevumu bija pat izveidojies rinda. Arī pēc Viestura Kairiša spēlfilmas “Melānijas hronika” nonākšanas uz lielajiem ekrāniem pastiprināta interese bija par rakstnieces Melānijas Vanagas atmiņu grāmatu “Veļupes krastā”. Visus pieprasījumus nebija iespējams apmierināt arī tad, kad skolās skolēni tika iepazīstināti ar kādu konkrētu autoru un tā daiļradi. Tā pārskata gadā pieprasīts bija Raiņa darbs “Jāzeps un viņa brāļi”, F.Šillera “Laupītāji”, J.Jaunsudrabiņa “Vēja ziedi”, A. Bela “Izmeklētājs” u.c.

Krājuma izmantošanas veicināšanai lasītāvā tika izliktās literatūras izstādes un organizētas tikšanās ar grāmatu autoriem. Veidojām gan tematiskās izstādes, gan izstādes veltītas grāmatu autoriem jubilāriem (G.Janovskim, A.Aizpurietei, E.Aivaram, D.Zigmonti). Ar piemiņas izstādi atcerējāmies mūžībā aizsaukto itāļu vēsturnieku, filozofu un rakstnieku Umberto Eko. Pārskata gadā bibliotēkā viesojās Pauls Bankovskis, Māris Bērziņš, Līga Blaua, Nora Ikstena, Valdis Zatlers, Imants Liepiņš, Alvis Stankēvičs, Pēteris Strubergs, Daira Āboliņa, Inga Gaile, Ineta Atpile-Jugane, Anita Mileika, Arvis Vīguls, Pjotrs Antropovs, tulkotāja Dace Meiere. Tikšanās ar grāmatu autoriem, izdevējiem, tulkotājiem sniedza daudz jaunu iespaidu, veicināja lasītāju intelektuālo izaugsmi, motivēja lasīšanai.

(skat. fotogrāfijas pielikumā Nr.4. ([Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto](#)) un pasākumu sarakstu pielikumā Nr.5. ([Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2016.gadā](#))).

Pārskata periodā lietotājiem nosūtījām 3813 atgādinājumus par to, ka beidzies grāmatu lietošanas termiņš, sniedzām telefonuzziņas par grāmatu lietošanas termiņa pagarināšanu, par iespējām saņemt literatūru.

Tiem lasītājiem, kuri vecuma nespēka, invaliditātes vai kāda cita iemesla dēļ nespēj atnākt uz bibliotēku, bibliotekāri lasāmvielu piegādāja uz mājām (pilsētas robežās). Aizvadītajā gadā tie bija 2 lasītāji.

Nozaru literatūras abonements

Arī 2016.gadā pieaugušo nodaļā nozaru literatūras izsniegumu skaits ir divas reizes lielāks nekā daiļliteratūras izsniegumu skaits (daiļliteratūra 21932 izsniegumi, nozaru literatūra – 48848 izsniegumi). Šī krasā atšķirība ir tāpēc, ka nozaru izsniegumu sastāda ne tikai grāmatas, audiovizuālie un kartogrāfiskie izdevumi, bet arī seriālizdevumi, mapes, kopijas un elektroniskie dokumenti.

Analizējot nozaru literatūras krājuma izsniegumu (bez seriālizdevumiem, mapēm, kopijām un elektroniskajiem dokumentiem), jāsecina, ka daiļliteratūras izsniegums ir lielāks nekā nozaru literatūras (daiļliteratūra 21932 izsniegumi 2016.gadā, nozaru literatūra – 18503 izsniegumi).

Neskatoties uz to, ka komplektējot nozaru literatūras krājumu tiek veikta lasītāju vēlmju pastiprināta analīze un izvērtēšana, iedzīvotāji priekšroku dod vieglāka satura literatūrai – romāniem, kā arī lasošo studentu skaits, kas izmantoja nozaru literatūras krājumu ir samazinājies. Kopā ar komplektēšanas nodaļu pastāvīgi tiek analizēts, ko vairāk pieprasa lasītāji, nozaru literatūras speciāliste piedalās jauno grāmatu atlasē gan grāmatveikalā „Zvaigzne ABC”, gan izbraukuma tirdzniecības grāmatu galdos tepat bibliotēkā, gan elektroniskajos izdevniecību piedāvājumos. Vērtējam, kas ir aktuālākās grāmatas, iepriekš internetā izskatot izdevniecību piedāvājumus un uzklašot pašus lasītājus. Ir izveidota burtnīca „Vajadzīgā grāmata”, kurā savus pierakstus veic visi bibliotēkas darbinieki, kas strādā Nozaru literatūras abonementā.

Pārskatot nozaru literatūras nozīmīgāko pieprasījumu klāstu par 2016.gadu var secināt, ka nepieciešams papildināt krājumu:

- Datorzinātne un datortehnoloģijas,
- Austrumu reliģijas, korāns,
- ES un pasaules valstu - it īpaši austrumvalstu un arī Āfrikas valstu ekonomika latviešu valodā – arvien biežāk pieprasītas tēmas,
- Par etnopolitiku,
- Latvijas aizsargājāmie augi, dzīvnieki – katalogi ar aprakstiem, bioloģija,
- Izteikti bieži anatomijas grāmatas, fizioloģija, bioloģija – mums tās būtu jāpapildina,
- Latviskā gulbūve, etnogrāfiskā būvniecība kļūst arvien pieprasītāka,
- Par velosipēdiem, riteņbraukšanu, motocikliem - tehnisko literatūru,
- Lauksaimniecības nozarē, laukkopībā, lopkopībā,
- Par lauksaimniecības mašīnām, traktoriem, to remontu – aktuāli, bieži jautā, bet nav tādu grāmatu,
- Mūzikas psiholoģija, veicinošā iedarbība uz bērnu un pieaugušo attīstību,
- Ģeogrāfijā pieaugusi interese par austrumvalstīm, gan arī par pašu Latviju,
- Par biznesu, mārketingu, menedžmentu – angļu valodā.

Bibliotekārajā darbā uzziņu sniegšana notiek dažādos veidos, jo mūsdienu lasītājs ir aktīvs dažādās vidēs. Nozaru literatūras abonementa uzziņas tika sniegtas gan interneta vidē, gan telefoniski, gan klātienē.

Nozaru literatūras fondā tematiskās izstādes tiek eksponētas regulāri. Tematus izstādēm izvēlamies, ņemot vērā ANO un UNESCO starptautiski svinamās dienas, Sarkanā krusta

starptautiski atzīmējamās dienas, Latvijas Valsts svētku, atceres un atzīmējamās dienas, īpašu jubileju atceres (tā 2016.gads bija Jāņa Streiča jubilejas gads), gadalaikiem un ar tiem saistītiem darbiem veltītas, konkrētu nozaru popularizējošas tēmas.

Mūsu lasītāji seko līdzī izstāžu tematikai, ir pieraduši redzēt ļoti dažādas, skaisti, bagātīgi noformētas tematiskās literatūras izstādes. Tematiskās literatūras izstādes ļauj lietotājiem, bibliotēkas viesiem pamanīt sev interesējošas, arī nepelnīti plauktos piemirstas grāmatas. Dažreiz lietotājs, apskatot izstādi, ierauga grāmatas, kuras vēlāk vēlētos izlasīt. Tematiskā izstāde grāmatai ir kā vizītkarte, neņemot vērā grāmatas vecumu. Izstāžu un pasākumu saraksts pielikumā Nr.5. ([Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2016.gadā](#))).

Lasītavas

Preiļu GB jau kopš 2006.gada (kad bibliotēka pārcēlās uz jaunām, tai atbilstošām telpām Kārsavas ielā 4) ir izveidotas 3 lasītavas ar mērķi kvalitatīvāk un efektīvāk piedāvāt, nodrošināt iestādē pieejamos pakalpojumus bibliotēkas apmeklētājiem.

Bibliotēkā pieejamās lasītavas:

- pieaugušo periodikas lasītava;
- vispārīgā un uzzīņu lasītava;
- bērnu literatūras nodaļas periodikas un uzzīņu lasītava (info. skat. atskaites 7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM).

Pieaugušo periodikas lasītava

Pārskata gadā bibliotēkas pieaugušo nodaļā lasītājiem bija pieejami 74 nosaukumu preses izdevumi. Izmantojot Latvijas Pasta un izdevniecību speciālos piedāvājumus, akcijas un atlaides, tika abonēti 63 nosaukuma periodiskie izdevumi, tajā skaitā 11 laikraksti (9 latviešu valodā, 2 krievu valodā) un 52 žurnāli (45 latviešu valodā, 7 krievu valodā). Mākslas, mūzikas, literāros un citus nozaru žurnālus "Rīgas Laiks" latviešu un krievu valodā, "Latvijas Architektūra", "Mūzikas Saule", "Iespiedgrafika", "Studija", "Energija un Pasaule" u.c. saņēma no LNB Bibliotēku attīstības institūta. Žurnālu "Lilit" bibliotēkas lasītājiem dāvināja privātpersona. Bērnu literatūras nodaļā Latvijas Pastā bija abonēti - 12 seriālizdevumi (9 latviešu valodā, 2 krievu valodā, 1 angļu valodā) un 1 žurnālu (Putni dabā) saņēma no LNB Bibliotēku attīstības institūta.

Lai pēc iespējas labāk apmierinātu mūsu lasītāju vēlmes, rūpīgi izvērtējām abonēšanai pieejamo preses klāstu, cenšoties piemēroties dažādu vecuma grupu lasīšanas ieradumiem. Pasūtot periodiskos izdevumus 2016.gadam, ņēmām vērā 2015.gadā bibliotēkā veiktās lietotāju aptaujas rezultātus. Pēc lasītāju ieteikuma abonējām izdevumus: „Agro Tops”, „Ko Ārsti Tev nestāsta”, „Likums un Taisnība” un „Zintnieks”. Pārskata gadā negaidītus pārsteigumus sagādāja izdevēji. 2015.gadā Preiļu GB bija skatāma laikraksta „Novadnieks” 65 gadu jubilejai veltīta izstāde un notika tikšanās ar laikraksta redakcijas kolektīvu. Nekas neliecināja, ka šis pārnovadu laikraksts ar savu stabilo vietu un lomu vietējās sabiedrības dzīvē, varētu neiznākt. Taču 2016.gada jūnijs nāca ar skumju ziņu – no 1.jūlija laikraksts vairs neiznāks. 2016.gadā tika pārtraukta arī žurnāla „National Geographic Latvija” izdošana. Februāra beigās saņēma pēdējo šī izdevuma numuru. Lasītavā nebija atrodams arī laikraksts „Brīvā Latvija”. Šo izdevumu līdz 2016.gadam bibliotēka saņēma kā dāvinājumu no laikraksta redakcijas. Tā kā laikraksts netika intensīvi lasīts, no abonēšanas 2016.gadam atteicāmies.

Periodikas lasītava atrodas ēkas pirmajā stāvā, tāpēc ikviens cilvēks neatkarīgi no fiziskās veselības var iekļūt lasītavā un brīvi pa to pārvietoties. Lasītāju rīcībā ir pieejams specializētas datortehnikas komplekts cilvēkiem ar redzes traucējumiem.

Periodikas lasītavas lietotāji galvenokārt ir Preiļu pilsētas iedzīvotāji, taču bieži vien lasītavā iegriežas arī cilvēki no apkārtnējiem pagastiem un novadiem, kuriem dažādu iemeslu dēļ pilsētā nākas uzturēties vairākas stundas. Viņi ir apmierināti, jo bez maksas var lietderīgi pavadīt brīvo laiku. Pārskata gadā bija vērojams, ka bibliotēku, arī periodikas lasītavu, asistenta pavadībā sākušas apmeklēt personas ar invaliditāti. Tie ir dažādu vecumu cilvēki, arī cilvēki ratiņkrēslā, kuriem asistents palīdzēja nokļūt līdz bibliotēkai. Personas ar invaliditāti un viņu asistenti labprāt laiku pavadīja lasot periodiku uz vietas lasītavā, daži ņēma žurnālus arī lasīšanai uz mājām.

Periodikas lasītavā izdevumi atrodas brīvpieejā. Lasītājiem bija pieejami pārskata gadā iznākušie dienas laikraksti (Diena, Latvijas Avīze, Neatkarīgā Avīze u.c.) par pēdējo mēnesi, iknedēļas laikraksti par pēdējo kvartālu vai pusgadu, reizi mēnesī iznākošie - par pēdējo gadu. Vecāki izdevumi bija pieejami krātuve. Izdevumi no krājuma lasītājiem tika izsniegti pēc pieprasījuma. Laikraksti tika izsniegti tikai lasīšanai uz vietas bibliotēkā, bet žurnāli arī uz mājām. Žurnālu izsniegšana un saņemšana tika reģistrēta automatizēti bibliotēku informācijas sistēmas datu bāzē, kas ievērojami uzlabo darba kvalitāti, ir ērta gan lietotājiem, gan bibliotekāriem.

Bibliotēkas lasītāju paradumi ir dažādi. Daļa lasītāju (pensionāri, bezdarbnieki, mājsaimnieces) lasītavu apmeklē regulāri, pat katru dienu, un izskata gandrīz visus jaunākos laikrakstus un žurnālus. Pirmajā pusgadā vairāk lasītāju ieradās dienās, kad iznāca laikraksts "Novadnieks", jo tajā varēja izlasīt informāciju par Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada cilvēkiem, norisēm un problēmām. Otrajā pusgadā, kad laikraksts "Novadnieks" vairs neiznāca, visvairāk lasītāju bija piektdienās, kad tika piegādāts reģionālais laikraksts "Vietējā Latgales Avīze".

Lai gan lasītājiem piedāvāto periodisko izdevumu klāsts bija gana plašs, gan lasīšanai uz vietas izsniegto izdevumu skaits, gan uz mājām izsniegto žurnālu skaits salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu ir nedaudz samazinājies. Vērojams, ka lasītavas apmeklētāju vidū samazinājusies tieši laikrakstu lasīšana. Pieprasījums pēc žurnāliem ir salīdzinoši augstāks, tie ir aktīvā apritē un veido nozīmīgu bibliotēkas kopējā izsnieguma daļu.

2016.gadā lasīšanai uz mājām izsniegti 3794 seriālizdevumi, kas ir par 152 izdevumiem mazāk nekā 2015.gadā. Žurnāli lasīšanai uz mājām tika izsniegti izmantojot gan pakalpojumu „Žurnālu izsniegšana lasīšanai uz mājām”, gan pakalpojumu „Nakts abonements” vai „Svētku un izejamo dienu abonements”, kas ļauj uz mājām izsniegt arī pēdējos 3 žurnālu numurus. Analizējot BIS Alise pieejamos datus, redzams, ka vislielākais izsniegumu skaits ir žurnālam "Ieva", tad seko žurnāli "Privātā Dzīve", "Praktiskais Latvietis", "Ievas Stāsti", "Māja", "Ievas Veselība", "Zintnieks", "Citāda Pasaule", "100 Labi Padomi", "Ko Ārsti Tev Nestāsta", "Mājas Viesis", "36,6⁰". Krievu valodā lasošie visbiežāk izvēlējušies žurnālu „Люблю”. Kā otrais vislasītākais žurnāls ir bijis žurnāls „Приусадебное Хозяйство”, trešais – “Burda”.

2016.gadā uz vietas lasīšanai periodikas lasītavā izsniegti 30345 seriālizdevumu eksemplāri, kas ir par 257 eksemplāriem mazāk nekā 2015.gadā. Salīdzinot ar iepriekšējā pārskata gada statistikas datiem, 2016.gadā par 533 eksemplāriem samazinājies krievu valodā iznākošo laikrakstu un žurnālu izsniegums, toties par 276 eksemplāriem palielinājies latviešu valodā izsniegto periodisko izdevumu eksemplāru skaits. Analizējot uzskaites rezultātus, var

secināt, ka no avīzēm par vislasītāko kļuvusi „Vietējā Latgales Avīze”, tad seko „Latvijas Avīze”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Diena” un „Вести Сегодня”. Līdz 2016.gadam vislasītākais laikraksts bibliotēka ir bijis „Novadnieks”. Izmaiņas lasītāko laikrakstu sarakstā skaidrojamas ar to, ka no 1.jūlija laikraksts „Novadnieks” vairs neiznāk. Uz vietas lasītavā par 2016.gada vislasītāko žurnālu kļuvis nedēļas žurnāls „Ieva”. Lasītāko žurnālu top 10 ir iekļuvuši žurnāli „Praktiskais Latvietis”, „Māja”, „Zintnieks”, „Ievas Māja”, „Privātā Dzīve”, „Ievas Stāsti”, „Citāda Pasaule”, „Ievas Veselība”, „Ievas Dārzs. Populāri ir žurnāli “Ilustrētā Zinātne” un “Ilustrētā Pasaules Vēsture”. No krievu valodā iznākošajiem žurnāliem vispopulārākie ir bijuši žurnāli „Приусадебное Хозяйство” un „Люблю”. Analizējot rādītājus var secināt, ka lasītāji priekšroku dod žurnāliem, kuros atrodamas dažādu speciālistu konsultācijas un viedokļi, padomi mājas un dārza darbos, praktiski ieteikumi, intervijas ar sabiedrībā zināmiem cilvēkiem, par viņu likteņu līkločiem, attiecībām un pārdomām. Lasītāji izrāda interesi arī par neizskaidrojamām parādībām un dzīves formulas meklējumiem, par to kā sev palīdzēt grūtā brīdī. Maz lasītāju ir periodiskajiem izdevumiem, kuriem ir sava specifika, piemēram, par finansēm, enerģiju, filozofiju, kultūru.

Bibliotēkā abonēto periodisko izdevumu saraksts ir pieejams Preiļu GB interneta vietnē. Krātuvē pieejamo žurnālu saraksts papīra formātā ar konkrētiem gadiem un nosaukumiem ir novietots lasītavā. Lasītājiem tiek piedāvātas uzziņas par periodikas krājuma saturu, izmantošanu uz vietas bibliotēkā un izsniegšanu uz mājām. Lai informētu apmeklētājus par to, ka bibliotēka piedāvā izmantot pakalpojumus „Nakts abonements”, vai „Svētku un izejamo dienu abonements” (pēdējo 3 žurnālu izsniegšana uz mājām), pakalpojumu „Žurnālu izsniegšana uz mājām”, periodikas lasītavā ir izvietota informācijas lapa. 2016.gada nogalē informācija par bibliotēkā pieejamo abonēto periodisko izdevumu klāstu un tā izmantošanas iespējām bija publicēta Preiļu novada interneta vietnē un laikrakstā “Preiļu Novada Vēstis”.

Vispārīgā un uzziņu lasītava

Lasītavā sistemātiski tiek papildinātas tematiskās mapes, kā arī veidotas jaunas par aktuālām un pieprasītām tēmām. 2016.gadā kopā ar komplektēšanas nodaļas speciālistu, tika kritiski izvērtēts lasītavas fonds un liela daļa lasītavas fonda grāmatu 2016.gadā tika pievienotas abonementa krājumā, kur ir brīvi pieejamas ikvienam lasītājam līdzņemšanai uz mājām. Tika kritiski izvērtēts lasītavā pieejamais DVD un CD krājums, kura liela daļa tika norakstīta, pamatojoties uz novecojušu informāciju. Tuvākajā nākotnē ir paredzēts visu lasītavas krājumu iepludināt abonementa krājumā, lai bibliotēkas lietotājiem būtu vienkāršāk orientēties informācijas klāstā un nodrošinot iespēju aktīvāk izmantot lasītavas krājumu.

Galvenā vērība tiek veltīta lietotāju pieprasījumu apmierināšanai. No lasītavas krājuma grāmatas lietotājiem tiek izsniegtas arī uz mājām, lietošanas termiņš tiek atrunāts. Ir gadījumi, ka lasītavas grāmata tiek izsniegta arī uz nedēļu vai 2 nedēļām, ja studentam ir nepieciešams materiāls diplomdarba rakstīšanai.

Pārskata periodā lasītava piedāvāja 10 tematiskās literatūras izstādes par dažādām aktuālām tēmām.

Vispārīgās un uzziņu lasītavā lietotājiem ir pieejami 4 datori, bezvadu internets un multifunkcionālā iekārta. Šīs lasītavas datorpakalpojumus iecienījuši iedzīvotāji, kuri labprātāk vēlas darboties klusākā, mazāk noslogotā vietā ar iespēju norobežoties no aktīvās bibliotēkas daļas.

5.3. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēkas infrastruktūra ir pieejama personām ar īpašām vajadzībām. Lai gan bibliotēkas telpas apmeklētājiem izvietotas trīs stāvos, bibliotēkā darbojas lifts, ir tualete, kas pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

2016.gadā bibliotēkas infrastruktūru izmantoja daudz vairāk cilvēku ar īpašām vajadzībām nekā iepriekšējā pārskata periodā. Tas skaidrojams ar to, ka bibliotēku daudz biežāk ir sākušas apmeklēt personas ar invaliditāti asistenta pavadībā. Šī aktivitāte ir jūtama gan bibliotēkas preses lasītavā un abonementā, gan bibliotēkas rīkotajos pasākumos.

Bibliotēkā ir pieejama arī specializētā datortehnika personām ar redzes traucējumiem. Arī šo iespēju 2016.gadā cilvēki izmantoja biežāk nekā iepriekšējā pārskata periodā, bet joprojām šis piedāvājums bibliotēkā tiek izmantots ļoti reti.

Tiem lasītājiem, kuri vecuma nespēka, invaliditātes vai kāda cita iemesla dēļ nespēj atnākt uz bibliotēku, bibliotekāri lasāmvielu piegādāja uz mājām. Aizvadītajā gadā tie bija 2 lasītāji.

5.4. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Arī 2015.gadā bibliotēkas pakalpojumus ir izmantojuši bezdarbnieki. Šīs grupas lietotāju pieprasījumi parasti saistīti ar datorprasmēm - darba meklējumiem, e-pastu izmantošanu u.c. Bibliotekāri sniedza konsultācijas par darba meklēšanas iespējām internetā, CV sastādīšanu. Jāatzīmē, ka tieši bezdarbnieki ir tie, kas diezgan daudz lasa grāmatas un presi.

Pārskata periodā bibliotēkas telpas izmantoja arī Nodarbinātības valsts aģentūras darbinieki, sniedzot gan individuālās, gan grupu psihologa konsultācijas bezdarbniekiem.

Preiļu GB darbinieki atbalsta un piedāvā dažādas darba formas lietotājiem ar ierobežotām iespējām. Katru mēnesi tika piedāvātas telpas un aprīkojumus vārdzirdīgo Preiļu nodaļas biedriem semināru rīkošanai.

Izveidojusies arī veiksmīga sadarbība ar Preiļu novada Labklājības pārvaldes Dienas centru un 2016.gadā Bērnu literatūras nodaļā bibliotēkas lietotājus priecēja Dienas centra apmeklētāju radošo darbu izstāde "Brošas un sienas dekori".

Gandrīz visi bibliotēkas rīkotie pasākumi un visas izstādes ir pieejami ikvienam interesentam un pārskata periodā šo iespēju izmantoja gan seniori, gan ģimenes ar bērniem, gan bezdarbnieki u.c. Īpaši jāatzīmē tas, ka pārskata periodā bibliotēkā būtiski ir palielinājies cilvēku ar īpašām vajadzībām skaits, kuri apmeklē bibliotēku asistenta pavadībā, jo asistenta pakalpojums paredzēts, lai veicinātu personu ar invaliditāti mobilitāti un iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē. Bibliotēkas infrastruktūra ir organizēta tā, lai visas telpas būtu pieejamas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (lifts, WC).

Kā jau tika minēts, bibliotēkas darbinieki piegādā arī grāmatas uz mājām tiem Preiļu pilsētas lasītājiem, kuri paši nevar atnākt uz bibliotēku.

5.5. Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Palīdzējām, konsultējām, sniedzām uzziņas. Uzziņu darbs tika balstīts uz dažādu datu bāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. 1.stāva abonementā izmantojām BIS "Alise", LNB veidotos katalogus un datu bāzes, interneta meklētājus. Visbiežāk nācās sniegt uzziņas par grāmatu pieejamību, A/S Latvenergo, Lattelecom, SEB, SWED bankas pakalpojumiem, kā arī palīdzēt iedzīvotājiem nogādāt informāciju uz iestāžu e-pastu, faksu, vai privātpersonas e-pastu. Cilvēki ar šiem jautājumiem vērsās bibliotēkā, jo

vairāku iestāžu klientu servisi ir likvidēti, bet elektronisko pakalpojumu skaits valstī pieaug. Tāpat nācās palīdzēt apmeklētājiem izdrukāt lidmašīnas biļetes, maksājumu uzdevumus, veidlapas, pārskatus, atrast pareizo adresi internetā.

No elektroniskajiem resursiem aktīvi izmantojam Preiļu RGB elektronisko kopkatalogu, novada tematiskās datu bāzes, iestāžu un institūciju tīmekļa vietnes, interneta meklētājus u.c. Lietotāju vidū tiek veicināta LNB analītikas datubāzes izmantošana un tajā pievienotā saite uz Lursoft laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem. Visbiežāk Lursoft laikrakstu bibliotēkas piedāvātās iespējas izmanto studenti un mācību iestāžu audzēkņi. Šo datu bāzi bieži izmanto arī novadpētniecības darbiniece novadpētniecības faktu precizēšanai un papildināšanai.

Lasītāju uzziņu izpildīšana ir viena no bibliotekāra ikdienas darba sastāvdaļām. Meklējot kādu retu uzziņu, arī bibliotekārs apgūst ko jaunu, vēl nezināmu, un paplašina savu redzesloku. Kopumā 2016.gadā tika sniegtas 8975 uzziņas un konsultācijas.

Savdabīgākās, retākās nozaru literatūras krājuma uzziņu tēmas:

- Kā internets ietekmē krievu valodu
- Dzīvnieku aizsardzības tiesiskais regulējums
- Etnografiskā būvniecība
- Reklāmas ietekme uz jauniešiem – reklāmas psiholoģija
- Pusaudžu valodas īpatnības
- Izvarotāja psiholoģiskais raksturojums
- Mācību metodes bērnu izziņas darbības veicināšanai sākumskolā
- Ģimene, kā tās principus pastāstīt pirmsskolas bērnam.

Pieaugusi interese par bibliogrāfisko literatūru – biogrāfijām.

Tiek piedāvātas arī elektroniskās uzziņas ar e-pasta starpniecību skolēniem, studentiem un darbā aizņemtiem lietotājiem. Šāds uzziņu izpildes veids tiek pieņemts tajos gadījumos, kad klienta pieprasījums ir sarežģītāks, kura izpildei ir nepieciešams ilgāks laiks, bet lasītājam nav iespējas uzskatīt. Šādos gadījumos tiek pierakstīta vajadzīgā tēma, lietotāja e-pasts vai telefona numurs. Bibliotekārs apstrādā pieprasījumu un informē lietotāju par uzziņas izpildi vai nosūta elektroniski literatūras sarakstu, precizējošas ziņas par bibliogrāfiskajiem datiem, vai arī noskenētu konkrētu rakstu.

Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) un Europe Direct informācijas punkta (EDIC) darbība

2016. gadā joprojām darbojāties projektā "Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem 2013. - 2017. gadam", kura ietvaros jau ceturto gadu Preiļu GB darbojas EDIC Austrumlatgalē kontaktpunkts Preiļos. Projekta mērķis ir veicināt Eiropas Savienības (ES) informācijas pieejamību un pilsoņu viedokļu apmaiņu par visām ES darbības jomām, īpaši par tām, kas ietekmē cilvēku ikdienas dzīvi.

Projekta ietvaros ir izveidota ērta darba un informācijas vide apmeklētājiem. EDIC Austrumlatgalē ir izveidojusies laba sadarbība ar daudzām iestādēm – Preiļu novada domi, Preiļu reģiona bibliotēkām, Preiļu un Riebiņu novadu Tūrisma informācijas centru, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumu Preiļos, Preiļu 1. pamatskolu, Preiļu 2. vidusskolu, Preiļu Valsts Ģimnāziju, Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeju, Preiļu novada Kultūras centru, Preiļu Jauniešu centru, Preiļu alternatīvās kultūras centru (PAKAC) u.c.

Šī projekta ietvaros darbs ir vairāk vērsts uz publicitātes vairošanu, iedzīvotāju izglītošanu, uzziņu sniegšanu, tematiskām izstādēm un pasākumu sagatavošanu.

Biezākie jautājumi, uz ko nācies meklēt un sniegt atbildes ES informācijas punktā:

- Cilvēktiesības Eiropā un Latvijā
- ES fondi, kas pieejami Latvijā
- Ekoloģisko resursu, globālās problēmas
- ES integrācijas politika
- ES Vienotais tirgus vienotie pakalpojumi.
- Projekta pieteikšana, īstenošana
- Cik daudz naudas Latvija saņem no Eiropas
- Kur un kā var sekot ES jaunumiem sociālajos tīklos
- Starptautiskais bizness un tirgvedība
- Bēgļi - rases, reliģijas, tautības skaidrojumi.

2016. gadā Preiļu ESIP/ EDIC Austrumlatgalē sniegtas 410 uzziņas, kas ir par 74 uzziņām vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā.

Piedaloties šajā projektā, ieguvēja ir gan Preiļu GB, gan visi bibliotēkas lietotāji un Preiļu novada iedzīvotāji un viesi:

- Gada laikā notikuši 12 pasākumi, kurus apmeklēja 550 iedzīvotāji;
- Augusti EDIC/ESIP publicitāte virtuālajā vidē:
 - Preiļu bibliotēkas mājaslapā darbojas atsevišķā vietne – Eiropas Savienības informācijas punkts.
 - otra aktīvi apmeklēta lapa izveidota sociālajā tīklā Draugiem.lv – *Europe Direct* Austrumlatgalē: kurā 2016.gadā tika aktīvi ievietota jaunākā informācija, kas saistīta ar Eiropas Savienību.
- Preiļu EDIC piedalās arī Ziņu lapas veidošanā /Informatīvais biļetens/ – 24 numuri 2016. gadā – informējot par jaunumiem Eiropā, Latvijā, Latgalē kopumā un pa novadiem atsevišķi. Šo biļetenu veido 5 cilvēku komanda no Rēzeknes, Preiļiem, Krāslavas un Ludzas;
<http://www.preilubiblioteka.lv/?menu=8&smenu=5>

Viens no Preiļu iedzīvotājiem iecienītākajiem pasākumu cikliem joprojām ir cikla “Eiropas valstu kultūra” pasākumu kopums par Eiropas Savienības valstīm. 2016. gadā šī cikla ietvaros Preiļu GB EDIC Austrumlatgalē novadīja 6 pasākumus, kas bija veltīti Nīderlandei, Horvātijai, Dānijai, Slovēnijai, Rumānijai un Spānijai. Pasākumus rīkojām sadarbībā ar Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienības “Preiļi” (RTRIT) audzēkņiem un viņu skolotāju Ināru Liepiņu. Pasākumam četru gadu laikā ir izveidojusies noteikta struktūra – tiek uzlikta tematiska grāmatu izstāde par konkrēto Eiropas valsti, lai apmeklētāji laikus iepazītos ar valsts kultūru, literatūru, ģeogrāfiju, tradīcijām utt. Pasākumam tiek gatavota plaša, izsmeltoša prezentācija par valsti, kuru demonstrējam pasākuma dalībniekiem. Lai katrs pasākums būtu interesants, tiek izlozēti āķīgi un interesanti jautājumi par konkrētās valsts slavenībām, ģeogrāfiju, vēsturi. Pareizo atbilžu sniedzēji var iegūt nelielas, praktiski pielietojamas balviņas. Pasākuma otrā daļa tiek īpaši gaidīta, jo to sagatavo RTRIT pedagoģe Ināra Liepiņa ar saviem ēdināšanas un viesmīlības kursu audzēkņiem, notiek konkrētas valsts nacionālo ēdienu degustācija.

Šim pasākumu ciklam izveidojusies sava interesentu auditorija, jo tiek dota iespēja iepazīt Eiropas valstis, pārbaudīt savas zināšanas konkursā un piedalīties degustācijā.

Visas aktivitātes noteikti ir devušas pozitīvu pienesumu vietējiem iedzīvotājiem Eiropas Savienības jaunumu izprašanā, apgūšanā. ESIP / EDIC jau tiek atpazīts, jo zina, ka te var droši nākt, jautāt, rakstīt, zvanīt par jebkuru interesējošu tēmu.

ES informācijas aktualizēšanai 2016.gadā eksponētas 8 izstādes:

- Izstāžu cikls “Eiropas kultūra grāmatās” (Nīderlande, Horvātija, Dānija, Slovēnija, Rumānija, Spānija)
- Ceļotājiem vasarā – izstāde par drošu ceļošanu Eiropas Savienības valstīs.
- Umberto Eko veltīta izstāde - pieminot mūžībā aizgājušo itāliešu vēsturnieku, filozofu un rakstnieku

Kā katru gadu, arī šajā pārskata periodā tika organizēta Eiropas pēcpusdiena, kur informējam par ES aktualitātēm un pasākuma dalībniekiem bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas par ES konkursos un viktorīnās. Bērniem organizējam dažādas radošās darbnīcas.

Preiļu reģionālā mācību centra darbība

Jau kopš 2007.gada Preiļu GB, Latvijas valsts un Bila & Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais Tēva Dēls” ietvaros, darbojas viens no desmit mācību centriem Latvijā.

Preiļu reģionālajā mācību centrā (RMC) tiek apmācīti Ludzas, Rēzeknes un Preiļu reģionos esošie bibliotekāri un lasītāji.

RMC atrodas viena stacionāra un viena mobila datorklase, kas ir aprīkota ar 12 datoriem lietotājiem, vienu datoru pasniedzējam, vienu servera datoru un vienu multifunkcionālo iekārtu (printeris, skeneris, kopētājs). Stacionārajai datorklasei ir arī interaktīvā tāfele, bet mobilajai klasei, kuru ir iespējams pārvietot reģiona ietvaros un rīkot apmācības tuvāk bibliotekāriem, tāfeles vietā ir ekrāns un projektoris, jo interaktīvā tāfele nav pielāgojama pārvietošanai.

Aizvadītajā gadā RMC stacionārajā klasē tika organizētas apmācības, semināri, konsultācijas Preiļu reģiona iedzīvotājiem un bibliotekāriem. Kopumā tika apmācīti un konsultēti 367 Preiļu reģiona iedzīvotāji, no tiem 75 bibliotekāri.

Apmācības grupām tika piedāvātas vairākos tematiskajos virzienos:

- Datorkursi iesācējiem krievu un latviešu valodā
- Darba vide, dokumentu sistematizēšana un MS Excel apmācības SIA Preiļu slimnīcas darbiniekiem
- MS Word, MS Excel, Foto apstrāde – Preiļu reģiona bibliotekāriem (3 grupas)
- Alise SBA modulis – Preiļu reģiona bibliotekāriem (2 grupas)
- Datorkursi ar priekšzināšanām (MS Word) – 3 grupas – iedzīvotāji un skolotāji (PII “Pasaciņa”)
- Datorkursi ar priekšzināšanām (MS Excel) – 3 grupas – iedzīvotāji un skolotāji (PII ”Pasaciņa”)
- Letonika – Latviešu valoda un literatūra digitālajos zinību resursos (LNB) – Preiļu novada latviešu valodas un literatūras skolotāji.

Visiem apmācību dalībniekiem tika izsniegti arī apliecinājumi.

Latgales reģiona bibliotēku darbinieku konferences “Komunikācija, sadarbība un komandas darbs – ilgtspējīgas izaugsmes pamats” ietvaros bibliotēku darbinieki tika izglītoti

par tēmu “Digitālā komunikācija un tās efektivitāte” (*Māris Antons*, Digitālās aģentūras “Ground floor digital” vadītājs).

Reģionālais mācību centrs iesaistījās arī Karjeras nedēļa aktivitātēs. Skolēniem tika piedāvāts informatīvs pasākums “Iepazīsim izglītības un profesiju elektroniskos resursus!” - elektronisko resursu www.niid.lv, www.profesijupasaule.lv, www.prakse.lv apskats un to piedāvātās iespējas.

Lai popularizētu datu bāzes un elektroniskos resursus tika noorganizēts zināšanu un erudīcijas konkurss “Digitālais ceļojums” 4. un 5. klašu skolēniem un informatīvs pasākums “E-resursi - tas var būt interesanti!” 9.klašu skolēniem, kas noder skolēniem mācību procesā.

Pārskata periodā Preiļu reģiona bibliotēku darbiniekiem notika arī individuālās apmācības krājuma komplektēšanā, darbs Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā, gada pārskatu sagatavošanā, stratēģiskā plānošana u.c.

Individuālas konsultācijas - apmācības

- BIS Alisē par SBA pieprasījumu pārbaudi, fondu apmaiņu, grāmatu vāku attēlu pievienošanu, ikdienas atskaitēm utt. (J.Ļedovskaja)
- BIS ALISĒ par katalogizāciju, seriālizdevumu pievienošana, norakstīšanas aktu izdrukām, kļūdu labošana sistēmā, sūtījumu veidošana, dāvinājumi, grāmatu aprakstīšana ar vairākiem autoriem, komplektēšana, norakstīšana, rekatalogizācija, inventarizācija u.c.(A.Danilova).

2016.gadā Preiļu GB darbiniece Ilga Lozda bija E-prasmju nedēļas pasākumu koordinatore Preiļu novadā. E-prasmju nedēļas ietvaros notika informatīvi apmācību semināri iedzīvotājiem:

- e-pakalpojumi
- portāls Latvija.lv
- i-bankas: SEB banka un SWED banka
- “E-pakalpojumu portāls un mobilā lietotne Kadastrs.lv - ērta piekļuve kadastra datiem”
- konkursi skolēniem:
 - “Digitālais ceļojums”, kur 5.klašu skolēni tika iepazīstināti ar aktuālām informācijas saitēm un to pielietošanu mācību procesā. Rosināti izmantot datu bāzes Letonika.lv piedāvāto iespēju klāstu un tika iesaistīti dažādās erudīcijas aktivitātēs
 - “E-resursi – tas var būt interesanti” – 8.klašu skolēniem informatīvs pasākums par e-resursiem, kas noder mācību procesā. Erudīcijas konkursi izmantojot mobilos telefonus
- “Noderīgas interneta vietnes darbā ar pirmsskolas vecuma bērniem” – informatīvs seminārs pirmsskolas pedagogiem par interneta vietnēm, kas izmantojamas darbā ar bērniem un viņu vecākiem
- Lietojumprogrammas MS Excel pamatprasmes - SIA Preiļu slimnīcas darbinieki apguva tabulu veidošanas, aizpildīšanas un formatēšanas pamatprasmes
- Dokumentu sistematizēšana, e-pasta iespējas - SIA Preiļu slimnīcas darbiniekiem tika sniegtas apmācības par dokumentu kārtošanu datorā, darbībām ar logiem, mapēm utt.
- VID informatīvais seminārs (konsultants no Rīgas).

Jauninājums Mācību centra darbā oktobrī bija “Konsultāciju mēnesis”, kad tika sniegtas individuālas konsultācijas darbā ar datoru, planšetdatoru, mobilo telefonu u.c. Konsultāciju apmeklētāji interesējās par e-pasta izveidi, rēķinu izdruku, mobilo telefonu lietošanu, planšetdatoru aplikāciju lietošanu un izmantošanu, apsveikumu izveidi, Excel tabulu izveidi, informācijas atrašana internetā (iela, adrese, telefona numurs, ārstniecības iestāde, utt.), telefona rēķinu apmaksa un izdruka, informācijas atrašanu un pārkopēšanu savā dokumentā, Elektrum iesniegumiem, dokumentu pārsūtīšanu e-pastā un izdruku, VID EDS lietošanu, informācijas meklēšanu un ievietošanu tīmekļa vietnē www.ss.lv, sociālo tīklu lietošana, CD disku ierakstīšanu, dokumentu formatēšanu, PGB kopkataloga lietošanu, dokumentu saglabāšanu PDF formātā, teksta pārrakstīšanu un izdruku, I-bankas konta izdruku, sociālo tīklu dzēšanu, tīzīņu nosūtīšana telefonā, CV datu sakārtošana dokumentā un izdruka, dokumentu skenēšana uz e-pastu u.c.

Mobilā mācību centra klase 2016.gadā atradās Rēzeknes CB, kur visu gadu notiek apmācības un konsultācijas, kopumā tika apmācīti 23 iedzīvotāji. Apmācību galvenās tēmas - datorprasmes iedzīvotājiem: sociālie tīkli, youtube (3 iedzīvotāji), bibliotekāriem – ALISE modulis: inventarizācija (apmācīti 20 bibliotekāri).

Preiļu RMC izmantoja arī Vājdzirdīgo biedrība, kas organizēja informatīvas tikšanās saviem klientiem.

5.6. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Tāpat kā katru gadu, arī pārskata periodā bibliotēka ir atbalstījusi jebkuras aktuālas informācijas pieejamību iedzīvotājiem. Bibliotēkas foajē ir izvietoti vairāki stendi, kur tiek izvietota dažādu iestāžu aktuālā informācija un pasākumu afišas.

Jebkuram bibliotēkas apmeklētājam bibliotēkā ir pieejami datori un internets, kurus var izmantot arī informācijas meklēšanai par pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju aktualitātēm.

Aktīvi tiek papildināts arī novadpētniecības krājums ar publikācijām par novada institūcijām un organizācijām un to darbību.

Periodikas lasītavā pieejams arī pašvaldības izdots laikraksts “Preiļu Novada Vēstis” un laikraksts “Vietējā Latgales Avīze”, kur iedzīvotājiem ir pieejama informācija par aktualitātēm novadā.

Kad novadā notiek iedzīvotāju aptaujas, pieejamība anketām tiek nodrošināta arī bibliotēkā. Pārskata periodā tā bija iedzīvotāju aptauja par Preiļu novada attīstības programmas izstrādi.

Bibliotēkā pieejama arī tūrisma informācija, kas lieti noder tad, kad ir slēgts Tūrisma informācijas centrs, kurš atrodas vienā ēkā ar bibliotēku.

Tāpat bibliotēka nodrošina arī telpas pasākumu vai semināru rīkošanai un pārskata periodā šo iespēju izmantoja VID darbinieki, Arhīva speciālisti un Tūrisma informācijas centra darbinieki.

2016.gadā bibliotēkā apmeklētājiem tika nodrošināta arī iespēja nobalsot par Latvijas gada monētu 2015.

Ar Eiropas Savienības jautājumiem saistītā pašvaldības, valsts institūciju un Nevalstisko organizāciju informācija tiek publicēta arī EDIC Austrumlatgalē izdotajā Ziņu lapā, kura 24 reizes gadā tiek izsūtīta vismaz 100 adresātiem.

5.7. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Reģiona elektroniskais kopkatalogs tiek veidots kopš 1999.gada, atspoguļojot 4 novadu (Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas) 25 pašvaldību publisko bibliotēku un 5 mācību iestāžu krājumus.

Krājuma komplektēšanas galvenais speciālists un BIS ALISE administratore regulāri veic metodisko, praktisko un konsultatīvo darbu ar skolu un pašvaldību bibliotēkām.

Gada laikā tika turpināts darbs pie lietotāju elektroniskās datubāzes ierakstu pārbaudes. Par pamanītajām kļūdām tika norādīts to pagastu bibliotēku atbildīgajiem darbiniekiem, kuri tās pielāvuši.

2016.gadā datubāzē ALISE ievadīti 5140 jauni grāmatu apraksti, no tiem 3735 pagastu un skolu bibliotēku. Tādējādi elektroniskā kopkataloga aprakstu skaits sastāda 74944. Kopīgais eksemplāru skaits elektroniskajā kopkatalogā - 214375.

2016.gadā sistēmas „Alise-i” bibliotēkas pašas veic eksemplāru katalogizāciju un komplektēšanu, bet bibliotēkas, kuras nestrādā ar bibliotēkas sistēmu, turpināja iesniegt jaunieguvumu sarakstus Preiļu GB elektroniskajam kopkatalogam.

Uz 2017.gada 1.janvāri iespieddarbu automatizētā izsniegšana/saņemšana no 25 pagastu bibliotēkām notiek 17 bibliotēkās un 6 bibliotēkas turpina 2015.gadā uzsāktu darbu pie rekatalogizācijas, tādējādi sastādot 23 bibliotēku skaitu, kas darbojas sistēmā.

Jauno grāmatu apraksti, izmantojot Z39.50 serveri, tiek importēti no LNB datubāzes, bet ja LNB datu bāzē nav, tad meklējam Ventspils bibliotēkas vai Latgales CB datubāzē. Arī priekšmetu un personvārdu veidošana un pievienošana notiek caur priekšmetu un personvārdu importu no Autoritatīvās datubāzes. Paralēli joprojām tiek pievienoti priekšmeti no lokālās datubāzes analītikas aprakstiem.

Galvenā autoritatīvā datubāze Preiļu GB elektroniskajā kopkatalogā sastāv no 17365 terminiem. No tiem personvārdi 13994, priekšmeti 2475, institūcijas 679, vietvārdi 183, pasākumi 31 un unificēti nosaukumi 3.

Reģistrētie lietotāji bibliotēkas kopkatalogu izmanto, lai atrastu informāciju par bibliotēkā pieejamajiem izdevumiem, rezervētu izdevumus un pagarinātu to lietošanas termiņu.

Pārskata periodā bibliotekāri aktīvi izmantoja arī SBA moduli, lai pasūtītu izdevumus no citām reģiona bibliotēkām.

5.8. Digitalizācija

2016.gadā veiksmīgi uzsākta sadarbība ar LNB. Digitālo objektu pārvaldības sistēmai DOM nosūtot visus pieejamos laikraksta “Preiļu novada vēstis” un “Saimnieka vārds” numurus (sākot ar 2007.gadu).

5.9. Iekšzemes un starptautiskais SBA

Lai apmierinātu savu lasītāju pieprasījumu pēc grāmatām, kas nav krājumā vai uz kurām izveidojusies gara rinda, izmantojām SBA pakalpojumus. Šī pakalpojuma nodrošināšanai 2016.gadā izmantojām BIS Alise jauninājumu SBA moduli, kas kopkataloga ietvaros ļāva veikt apmaiņu ar izdevumu eksemplāriem, nodrošinot darbību pārskatāmību un statistiku.

SBA kārtā aktīva grāmatu apmaiņa notika starp Preiļu GB un reģiona publiskajām bibliotēkām. Ja pieprasītais izdevums nebija pieejams reģiona bibliotēkās, tika izmantots LNB un citu lielāko valsts nozīmes bibliotēku krājums. Pārskata gadā SBA kārtā no citām

bibliotēkām saņemti 150 izdevumi, uz citām bibliotēkām nosūtīti 1132 izdevumi. Salīdzinoši ar iepriekšējo pārskata periodu uz citām bibliotēkām nosūtīto eksemplāru skaits ir samazinājies par 946 eksemplāriem. Šo situāciju varētu skaidrot fakts, ka ieviešot BIS Alise jauninājumu SBA moduli, grāmatām izsnieguma termiņš netiek pagarināts un līdz ar to arī neuzskaitās kā izsniegums. Iepriekšējo gadu pieredze rāda, ka SBA pakalpojumus visaktīvāk izmantoja Riebiņu novada publiskās bibliotēkas, taču kopš 2014.gada, kad Riebiņu novada Centrālā bibliotēka ir tikusi pie jaunām telpām, krājuma papildināšanas un atjaunošanas, materiāli tehniskā nodrošinājuma, finansējuma palielināšanas utt., Riebiņu novada pašvaldību publiskās bibliotēkas SBA pakalpojumus vairāk izmanto no centrālās bibliotēkas.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2014	2015	2016	+/-
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	56	133	150	17
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	2042	2078	1132	- 946

5.10. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti

Pārskata periodā, lai izziņātu viedokli par bibliotēkas darba kvalitāti, bibliotēkas tīmekļa vietnē un bibliotēkas lapās sociālajos tīklos tika publicēti aptaujas jautājumi par tēmām “Vai Jūs izmantojat vienoto valsts un pašvaldību pakalpojumu portālu – www.latvija.lv (ēl-valsts ir internetā)?”, “Kas izmanto grāmatas u.c. bibliotēkas materiālus, kurus Jūs ņemat no bibliotēkas?”, “Biezākā grāmata, ko esi izlasījis/ -usi?”.

Analizējot atbildes uz jautājumu “Vai Jūs izmantojat vienoto valsts un pašvaldību pakalpojumu portālu – www.latvija.lv (ēl-valsts ir internetā)?”, mēs secinājām, ka portālu www.latvija.lv izmanto 72 % respondentu izmanto portāla www.latvija.lv piedāvātās iespējas, 26 % respondentu neizmanto šo iespēju, bet 2% respondentu nezina, kādas iespējas portāls www.latvija.lv piedāvā.

Bibliotēkas darbā mēs saskaramies arī ar faktu, ka drukātos izdevumus lasīšanai uz mājām izņem viens cilvēks, bet lasa visi mājinieki un/vai radi, draugi, paziņas. Tāpēc pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem tika uzdots jautājums “Kas izmanto grāmatas u.c. bibliotēkas materiālus, kurus Jūs ņemat no bibliotēkas?”. No aptaujātajiem 130 respondentiem, 102 atbildēja, ka drukātos materiālus ņem tikai paši sev, 11 respondenti atbildēja, ka vispār neņem drukātos izdevumus uz mājām, bet 17 respondenti atbildēja, ka bibliotēkā izņemtos drukātos materiālus lasa arī citi ģimenes locekļi. Tas mums liek izdarīt secinājumus, ka patiesībā bibliotēkā izsniegtajiem materiāliem ir daudz lielāks lasītāju skaits, nekā mēs to varam uzskaitīt.

Vēl viens jautājums, kas tika uzdots bibliotēkas tīmekļa vietnes un sociālo tīklu apmeklētājiem ir “Biezākā grāmata, ko esi izlasījis/ -usi?”. Tika piedāvāti 4 atbilžu varianti: līdz 99 lpp., 100 - 299 lpp., 300 - 499 lpp., 500 un vairāk lpp.. Aptaujā piedalījās 107 respondenti un 48 respondenti atbildēja, ka biezākajai grāmatai, kuru viņi ir lasījuši ir vairāk kā 500 lpp., 44 respondenti atbildēja, ka biezākā grāmata, ko viņi lasījuši ir 300 - 499 lpp. bieža, 9 respondenti atbildēs norādīja, ka 100 - 299 lpp. ir biezākā viņu lasītā grāmata un 6 respondenti atbildēja, ka nav lasījuši grāmatu biezāku par 100 lpp.

Pārskata periodā notika arī divas konferences: Europe Direct informācijas centra (EDIC) Austrumlatgalē kontaktpunkts Preiļos organizētā konference “Komunikācija, sadarbība un komandas darbs – ilgtspējīgas izaugsmes pamats” un Preiļu GB un Latvijas Bibliotekāru biedrības Latgales nodaļas organizētās konferences “Sadarbība - ceļš uz panākumiem, attīstību un izaugsmi”. Lai bibliotēka kā konferenču organizētājs varētu labāk analizēt savu darbu un uzklaut konferenču dalībnieku intereses un ieteikumus nākotnei, abās konferencēs tika piedāvāts aizpildīt aptaujas anketas. Pēc dalībnieku atsauksmēm konferences novērtējuma anketās var spriest, ka konferences ir bijušas vajadzīgas un vērtīgas, veicināja radošumu, deva pozitīvas ievirzes. Tēmas ir bijušas aktuālas un konferenču norises gaitā apskatīti daudzi aktuāli jautājumi, konferenču programma daudzveidīga un saturiski bagāta. Daudziem konferences dalībniekiem bija prieks satikt domubiedrus, kas dalās ar radošām idejām. Tika uzsvērts arī tas, ka konference bija ļoti labi tehniski aprīkota, apskatīta un apgaismota.

5.11. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēka nodrošina visus nepieciešamos pamatpakalpojumus iedzīvotājiem, taču, lai piesaistītu jaunus lietotājus un piedāvātu vēl daudzveidīgāku pakalpojumu klāstu, bibliotēkai ir jāskatās uz priekšu un jāattīsta gan materiāli tehniskā bāze, gan jādoma par bibliotekāru zināšanu pilnveidi. Preiļu GB pozicionē sevi kā ģimenes bibliotēku, tāpēc jāattīsta pakalpojumu un pieejamības klāsts gan pieaugušajiem, gan bērniem.

Grāmatu nodošanas kastes – Book Drop iegāde būtu veids kā padarīt vieglāku bibliotēkas apmeklējumu tiem iedzīvotājiem, kuri nevar ierasties uz bibliotēku darba laikā, lai nodotu grāmatas.

Datortehnikai ir īss mūžs un tuvākajā laikā jāplāno gan mācību klases IKT modernizācija, gan lietotājiem pieejamās datortehnikas modernizācija. Pašvaldības finansējums šim mērķim iespēju robežās tiek piešķirts katru gadu, taču nākotnē jādoma par iesaistīšanos projektos, lai veiktu apjomīgāku novecojušās tehnikas nomaiņu.

Joprojām aktuāla ir Preiļu GB tīmekļa vietnes modernizācija. Bibliotēkas darbinieki aktīvi strādā pie tā, lai tīmekļa vietnē būtu pieejama jaunākā informācija par bibliotēkas aktualitātēm, taču tīmekļa vietne ir novecojusi un tās funkcijas ir ierobežotas.

Preiļu GB būtu nepieciešams izveidot atsevišķu telpu/zonu jauniešiem, aprīkojot to ar atbilstošām mēbelēm, lai jaunajai lasītāju paaudzei būtu patīkami pavadīt laiku bibliotēkas telpās.

Nākotnē būtu aktīvāk jāpiestrādā pie to iedzīvotāju uzrunāšanas un piesaistīšanas bibliotēkai, kuri nav regulārie bibliotēkas lietotāji. Būtu jāveic bibliotēkas nelietotāju aptauja un, iespējams, jāpiedāvā jauni pakalpojumi bibliotēkā.

6. KRĀJUMS

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma komplektēšanas politikas dokuments

2015.gadā tika izstrādāta "Preiļu Galvenās bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika (2015.-2019.)". Tajā noteikti galvenie rīcības virzieni konkrētajam periodam: krājuma komplektēšanas uzdevumi, komplektēšanas avoti, norakstīšanas kritēriji. Tika izdalītas bibliotēkai raksturīgākās lietotāju grupas, kā arī tiek ņemts vērā princips – pēc iespējas apmierināt lasītāju pieprasījumu. Skatīt pielikumu Nr.10. ([Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika \(2015. – 2019.\)](#))

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes pārskata periodā

Bibliotēka komplektē krājumu tā, lai tas būtu universāls un aktuāls, atbilstu dažādam lietotāju vecumam un izglītības līmenim.

Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļa un Bērnu literatūras nodaļa, krājumu komplektē atsevišķi, savstarpēji sadarbojoties, lai lietderīgi tērējot iedalītos līdzekļus, maksimāli aptvertu visu vecumu un sociālo grupu pārstāvju vajadzības, intereses un nodrošinātu bibliotēkas lietotājus ar plašu grāmatu un periodisko izdevumu klāstu.

Pārskata periodā bibliotēkas krājums tika komplektēts latviešu (82%), krievu valodā (16%) un svešvalodās (2%) vienā eksemplārā. Prioritāte atvēlēta latviešu oriģinālliteratūrai. Iespēju robežās tika komplektēta visu nozaru literatūra.

Kopumā krājuma attīstības politikas dokumentā noteiktie kritēriji tiek ievēroti. Krājums ar katru gadu kļūst kvalitatīvāks un krājuma attīstībā vairāk tiek domāts par krājuma kvalitāti, nevis kvantitāti.

Jāturpina sekot līdzi bibliotēkas izsnieguma rādītājiem un krājuma apgrozībai.

6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Krājuma komplektēšanai (bez periodikas) no pašvaldības budžeta līdzekļiem tika izlietoti 8061 EUR, par kuriem iegādāti 1036 eksemplāri, kas sastāda 61% no kopējā jaunieguvumu klāsta.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2014	2015	2016
Finansējums krājuma komplektēšanai	8170	9845	10674
<i>t.sk. pašvaldības finansējums</i>	8170	9845	10674
Grāmatām	5807	7294	8061
<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>	991	1341	1401
Periodiskajiem izdevumiem	2474	2551	2613
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	1,16	1,42	1,56

Kā redzams no tabulas, budžets krājuma komplektēšanai ar katru gadu pieaug, bet arī grāmatu cenas strauji aug.

Iespieddarbu iegādē laba sadarbība ar IK „Virja AK”. Grāmatas tiek atlasītas klātienē, kā arī tiek pasūtītas elektroniskajā sarakstē – pieprasītākās, agrāk izdotās vai no mazāk pieejamām izdevniecībām.

Pirkumi veikti arī SIA “Latvijas grāmata”, gan interneta vietnē, gan klātienē.

Laba sadarbība ar izdevniecības Zvaigzne ABC Preiļu grāmatnīcu, jo tur bibliotēkām tiek piedāvātas īpašas atlaides izdevniecības Zvaigzne ABC izdotajām grāmatām.

Iespieddarbu krājuma papildināšanai tika piesaistīts arī papildus finansējums:

Projekti:

2016.gadā bibliotēka iesaistījās Latvijas Bibliotekāru biedrības koordinētajā projektā „Augstvērtīga tulkotā un nozaru literatūra”. Projektā iegūtās grāmatas tika sadalītas starp Preiļu Galveno bibliotēku un Preiļu reģiona novadu centrālajām bibliotēkām. Šajā projektā Preiļu GB ieguva 29 izdevumus par 282,84 EUR.

Bērnu literatūras nodaļa katru gadu piedalās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu un jauniešu žūrija”. 2016.gadā iegūti 9 eksemplāri par 72,27 EUR.

Dāvinājumi, ziedojumi:

Dāvinājumos saņemti 582 eksemplāri par 1390,95 EUR, kas ir 34 % no jaunieguvumu skaita. Dāvinātāji ir gan mūsu bibliotēkas lietotāji, gan paši autori (Jurs Cibyls, Luīze Pastore, Osvalds Zvejsalnieks, Jāzeps Ošs), gan juridiskas organizācijas un personas (Latgales Kultūras centra izdevniecība, Lauku bibliotēku atbalsta biedrība, Monsinjora Pētera Vilcāna piemiņas fonds, Rēzeknes mākslas un dizaina vidusskola, LNB), gan bibliotēkas viesi. Vērienīgu dāvinājumu saņēmām no mūsu novadnieka kinorežisora Jāņa Streiča (317 iespieddarbi).

Dāvinātās grāmatas, kas netiek ņemtas uzskaitē, tiek piedāvātas citām reģiona bibliotēkām, ievietotas apmaiņas krājumā vai nodotas makulatūrā.

No LNB atvestie dāvinājumi tiek sadalīti visām reģiona bibliotēkām. Atsevišķus dāvinājumus nododam arī skolu bibliotēkām.

Vēl viens no komplektēšanas avotiem ir lasītāju aizvietotās grāmatas nozaudēto vietā. 2016. gadā iegūti 16 eksemplāri par 67 EUR.

6.3. Rekatalogizācija

Rekatalogizācija Preiļu Galvenajā bibliotēkā pabeigta 2012.gadā.

2016.gadā iespēju robežās tika strādāts pie kataloga ierakstu kvalitātes uzlabošanas un autoritatīvo ierakstu rediģēšanas.

6.4. Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā krājuma inventarizācija netika veikta.

6.5. Krājuma rādītāji

Katru gadu notiek skaitliskās svārstības krājuma kustībā. Regulāri tiek strādāts ar krājumu, papildinot ar jaunieguvumiem un atlasot novecojušos un nolietotos iespieddarbus, kā arī liekās dubletes.

2016.gadā saņemti 1698 dažādi iespieddarbi (izņemot seriālizdevumus), no tiem latviešu valodā ienākuši 1359 eksemplāri, citās valodās 339 eksemplāri. Daiļliteratūra – 823 iespieddarbi, bērnu literatūra – 334 iespieddarbi, nozares – 541 jaunieguvumu eksemplāri.

Lai nodrošinātu bibliotēkas lietotājiem pieejamā iespieddarbu un citu dokumentu krājuma kvalitāti, pēdējos gados pastiprināti tika strādāts pie krājuma satura uzlabošanas. Šogad īpaši tika izvērtēta dublešu lietderība.

2016.gadā tika norakstīti 2973 iespieddarbi, no tiem 44% seriālizdevumi, 53% grāmatas un 3% citi izdevumi. Norakstīšanas iemesli – 33% nolietoti iespieddarbi, 47% novecojuši pēc satura, 15% liekās dubletes, 4% nodoti apmaiņas krājumam, 1% lietotāju nozaudētās.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2014	2015	2016
Jaunieguvumi	2423	2635	2827
Grāmatas	1227	1421	1669
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	130	149	152
<i>t.sk. bērniem</i>	298	350	334
Izslēgtie dokumenti	3426	3742	2973
Krājuma kopskaits	70023	68916	68770
Grāmatu krājuma apgrozība	0,86	0,86	0,79
Periodisko izdevumu apgrozība	5,40	6,12	6,04

Tabula “Krājuma kustība”

	2014	2015	2016	+/-
Jaunieguvumi	2423	2635	2827	+192
Izslēgts	3426	3742	2973	- 769
Krājums kopā	70023	68916	68770	-146

Pie norakstīšanas joprojām daudz darba. Vēl ir daudz dublešu un gadiem nepieprasītu iespieddarbu (jo sevišķi krievu valodā). Krājumam ir tendence samazināties, tas nozīmē, ka tiek domāts par krājuma kvalitāti.

2017.gadā galvenie uzdevumi:

- agrāko gadu aprakstu rediģēšana
- autoritatīvo datu rediģēšana
- dublešu, nolietoto un maz pieprasīto iespieddarbu norakstīšana.

6.6. Datubāzes

Uzziņu informācijas darbs balstās uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. Preiļu GB lietotājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi, kā arī WiFi. „Kultūras informācijas sistēmu centra” (KISC) projekta „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros Preiļu GB tika nodrošināta bezmaksas pieeja resursiem **Letonika.lv** un **Lursoft laikrakstu bibliotēka**. Bibliotekāru darbs nav iedomājams bez LNB Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāzes, kurā tiek meklēti gan

tematisko uzziņu informācijas avoti, gan materiāli izstādēm un novadpētnieciska satura literatūra.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2014	2015	2016
Letonika	577	509	621
News	58	218	85

Analizējot bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojumu laika periodā no 2014.gada līdz 2016.gadam, secinām, ka datu bāze Letonika.lv 2016.gadā tika nedaudz izmantota vairāk nekā pārējos gadus, šīs datu bāzes rādītājus iespējams paaugstināja virtuālā spēle "Izzini Latvijas monētās iekaltās kultūrzīmes kopā ar letonika.lv!", ko organizēja sabiedrība "Tilde" un Kultūras informācijas sistēmu centrs sadarbībā ar Latvijas Banku, kā arī mācību klasē organizētās informatīvās stundas, kurās iepazīstinājām skolēnus ar bibliotēkā pieejamajām datubāzēm, lai veicinātu to izmantošanu. Skolēniem tika sagatavots buklets ar tīmekļa vietņu adresu sarakstu. Salīdzinot 2014.gadu ar 2015.gadu, tad 2015.gadā datu bāzes Letonika.lv izmantojamības rādītāji ir krituši, jo skolēniem ir pieejams letonika.lv saturs bez papildus samaksas, ienākot ar E-klases vai Mykoob pasi mājas apstākļos. Ir novērots, ka daudzi skolēni aktīvi meklē uzziņas pārlūkprogrammā Google un Wikipedia.lv, jo ir vieglāk orientēties un var ātrāk atrast vajadzīgos materiālus. Savukārt, datu bāzes Lursoft laikrakstu bibliotēka rādītāji salīdzinot ar 2015.gadu ir krituši, tas ir skaidrojams ar to, ka 2016.gadā tika izmantots intensīvāk elektroniskais resurss periodika.lv.

6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Bibliotēkas krājuma popularizēšanas aktivitātes:

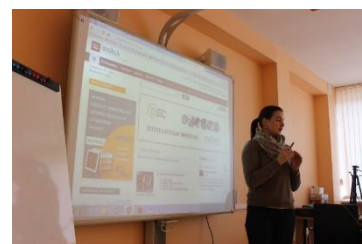
- Pārskata periodā bibliotēkā izveidotas 137 izstādes
- tikšanās ar autoriem
- tematiskie pasākumi
- grāmatu prezentācijas uz vietas bibliotēkā un izglītības iestādēs
- lasītveicināšanas pasākumi
- jaunāko grāmatu slīdrāde bibliotēkas tīmekļa vietnē.
- Publikācijas par bibliotēkā pieejamo presi, aktualitātēm un pasākumiem (piem. Grāmatu svētki) vietējos medijos

Tiek popularizēta LNB analītikas datubāzes izmantošana un tajā pievienotā saite uz Lursoft laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem. Arī bibliotekāri izmanto šo datubāzi tematisko mapju papildināšanai un citu resursu veidošanai. Tika popularizēti elektroniskie resursi diva.lv, kas ir Latvijas digitalizēto video un audio ierakstu piekļuves portāls, kurā visiem Latvijas iedzīvotājiem bez maksas pieejami vēsturiski, informatīvi un izglītojoši materiāli par Latvijas sabiedriskajiem procesiem, ikdienu un kultūras vērtībām un mašīntulks hugo.lv. Pārskata gadā notikusi datubāzes "Encyclopaedia Britannica Library Edition" bezmaksas izmēģinājums. Informācija par bezmaksas izmēģinājumu tika ievietota mājas lapā, kā arī vairākos sociālos tīklos. Bibliotēka ir popularizējusi šīs datubāzes, veidojot izdales materiālus un pasākumus. Lai veicinātu datubāzu izmantošanu lasītāju vidū, informācija par pieejamajām datubāzēm bibliotēkās izvietota mājas lapā, dažādos sociālos tīklos, kā arī notiek informatīvas stundas.

Tiek veicināta senioru integrācija interneta vidē, apmācot viņus sazināties ar interneta starpniecību, samaksāt rēķinus, nopirkt biļetes, ievietot sludinājumus, lietot i-banku u.c. Palielinājusies elektronisko pakalpojumu veikšana portālos: VID, Latvija.lv, Latvenergo.lv, Electrum.lv. un citos. Tā kā bibliotēkā pieprasīti Valsts ieņēmumu dienesta pakalpojumi tika rīkots informatīvs mācību seminārs iedzīvotājiem un jebkuram interesentam par šobrīd aktuālajiem jautājumiem, kas saistīti ar VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS).

Preiļu GB ir viena no sešām Latvijas bibliotēkām, kura iesaistījies izmēģinājumu projektā e-GRĀMATU bibliotēka, kas saviem lasītājiem piedāvā jaunu pakalpojumu - iespēju bez maksas lasīt e-grāmatas tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā.

E-prasmju nedēļas ietvaros visas nedēļas garumā Preiļu GB tika piesaistīti bibliotēkas apmeklētāji pārbaudīt savas zināšanas erudīcijas spēlē "Izzini Latvijas kultūrzīmes interneta datu bāzē www.letonika.lv". Tika izveidotas balsošanas kastes un izvietotas Preiļu 1.pamatskolas vestibulā, kā arī Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā, lai skolēni un skolotāji varētu nobalsot par gada monētu 2015. Uz stendiem tika izvietota informācija par aicinājumu piedalīties erudīcijas spēlē, tādā veidā izvietotā informācija piesaistīja lielāku skolēnu uzmanību un līdzdalību. Lai popularizētu datu bāzes un elektroniskos resursus tika noorganizēts zināšanu un erudīcijas konkurss "Digitālais ceļojums" 4. un 5.klašu skolēniem un informatīvs pasākums "E-resursi - tas var būt interesanti!" 9.klašu skolēniem, kas noder skolēniem mācību procesā.

Karjeras nedēļas ietvaros "ES BŪŠU DARBA TIRGŪ!", kas notika 2016. gada no 10.-14.oktobrim skolēniem tika piedāvāts "Iepazīsim izglītības un profesiju elektroniskos resursus!" elektronisko resursu www.niid.lv, www.profesijupasaule.lv, www.prakse.lv apskats un to iespējas.

6.8. Darbs ar parādniekiem

Parādnieku tēma ir joprojām aktuāla. Pastiprināti tiek veikts darbs ar grāmatu parādniekiem. Ilgstošie parādnieki (2 - 3 gadi) tiek regulāri (1 reizi divos mēnešos) apzināti ar lūgumu atnest grāmatas vai nozaudēšanas gadījumā segt grāmatas vērtību. Lai sadarbība ar parādniekiem būtu veiksmīgāka, tika realizēta ideja neiekasēt soda naudu. Rezultātā daļa grāmatu no parādniekiem tika atgūtas.

Problēmas parādnieku skaita mazināšanā rada situācija, ka lasītājs norādītajā adresē vairāk nedzīvo (vai arī nav dzīvojis), kontaktinformācija nomainīta, lasītājs atrodas ārzemēs.

Lai neveidotos jauni parādnieku saraksti, katru dienu lasītājiem, kuriem ir beidzies grāmatu lietošanas termiņš, tiek nosūtīta īsziņa ar atgādinājumu par grāmatu nodošanas nepieciešamību. Pozitīvi, ka daudzi lasītāji uz šo atgādinājumu atsauca un ir par to pateicīgi. Pārskata periodā izmantojot tīmekļa vietni www.numuri.lv tika nosūtīti 3813 atgādinājumi.

6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Aktuāls ir finansējuma jautājums bibliotēkas krājuma papildināšanai. It īpaši tas skar nozaru literatūras krājumu gan latviešu valodā, gan arī svešvalodās. Būtu jāpapildina arī bibliotēkas daiļliteratūras krājums svešvalodās.

Vēl jāstrādā pie fonda attīrīšanas no dubletēm un novecojušiem, nolietotiem eksemplāriem.

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Plānojot un organizējot Bērnu literatūras nodaļas/turpmāk BLN/ darbu, tiek domāts par dažādām stratēģijām, kā palielināt kultūras auditoriju kopumā, īpašu uzmanību pievēršot bērniem un jauniešiem, kā arī ģimenēm ar bērniem.

Bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumā apvienots izglītojošās, informatīvās, kultūras un atpūtas funkciju kopums, kas sekmīgi darbojas arī praksē. Dažādu vecumu apmeklētāji var izņemt grāmatas, attīstošās galda spēles, rast atbildes uz viņus interesējošiem jautājumiem, izmantojot bibliotēkas krājumu un datortehniku, piedalīties pasākumos un konkursos, piedāvāt savus radošos darbus un kolekcijas izstādēm, pavadīt brīvo laiku mājīgās, estētiski gaumīgās telpās.

Bērnu literatūras nodaļas apmeklētājiem pieejami 5 datori. To tehniskais stāvoklis ir labs. Bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāti arī maksas pakalpojumi – kopēšana, printēšana, laminēšana u. c.. Popularitāti iemanto bezvadu internets WiFi, kura lietotāju skaitam ir tendence augt.

Palielinās lasītājiem nepieciešamo grāmatu pieprasījums elektroniski. Arvien pieaugoša interese tiek izrādīta par grāmatām angļu valodā, īpaši iesācējiem. Vērojams krievvalodīgo lasītāju pieaugums.

Visa pamatā ir veiksmīgas sadarbības modelis: bibliotēka – ģimene - pirmsskolas izglītības iestāde - skola, BLN piedāvājumu daudzveidība, kā arī dažādu speciālo programmu veidošana lasītprasmes veicināšanai.

2016. gadā turpinājām darbību LNB BLC un VKKF atbalstītajā programmā „**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**”/turpmāk BJVŽ/, kurā iesaistījām 165 dalībniekus.

Kopš 2011.gada veiksmīgi darbojas lokālais vasaras lasīšanas konkurss „**Krauklis iesaka izlasīt**”, kura ietvaros ik vasaru darbojas vairāk nekā 50 dalībnieki.

Jau trešo sezonu aicinām ģimenes ar četrgadīgajiem bērniem iesaistīties lasīšanas veicināšanas programmā „**Grāmatu starts**”. Tā nav vienreizēja masveida kampaņa, bet pārdomāts, regulārs, ļoti darbietilpīgs un atbildīgs darbs no bibliotekāru puses, lai pašos mazākajos bērnos rosinātu interesi par lasīšanu, demonstrējot, kā ar grāmatu starpniecību var iepazīt sevi pasaulē un pasauli sevī.

Savu pienesumu kultūras auditorijas paplašināšanā sniedz arī bibliotēkas iesaistīšanās UNESCO LNK tīklā „**Stāstu bibliotēka**”, kuras rīkotajos pasākumos vienmēr aktuāla ir bērnu un jauniešu auditorija.

2016. gada jaunums bija **Kino dienas** ar plašu tematisko amplitūdu un piedāvājumiem.

Gada ieguvums – **jauns sadarbības partneris** – alternatīvās izglītības iestāde **Preiļu Brīvā skola**, ar kuru noslēgta vienošanās par ikmēneša nodarbībām bibliotēkā skolas bērniem par viņu piedāvātajām tēmām.

Piedāvājam dažādas formas BLN darbības reklāmai – par veiksmīgu var nosaukt **nodaļas pakalpojumu prezentāciju Pilsētas svētku ietvaros**. Bērnu literatūras nodaļa piedāvāja spēles, radošās darbnīcas, kuras tika apmeklētas kuplā skaitā.

BLN piedāvājumā ir bibliotekārās un literārās stundas, dažādi informācijas ieguves konkursi, tikšanās ar autoriem, Grāmatu svētki, Bibliotēku nedēļas pasākumi, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa un daudzas citas aktivitātes. Kopumā 2016.gada laikā tika rīkoti **93 pasākumi bērniem** un jauniešiem un **37 izstādes**. Neliels ieskats par BLN rīkotajiem pasākumiem un

izstādēm pielikumā Nr. 6. ([Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2016.gadā](#)), pielikumā Nr. 7. (Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2016.gadā), pielikumā Nr. 8. (Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2016.gadā) un pielikumā Nr. 9. (Pasākumi bērniem un jauniešiem 2016.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā)

Lietotāju ērtībai esam pievienojuši lasītavas nozaru literatūras krājumu abonementam, kas deva iespēju izsniegt mājas lasīšanai visas lasītavā esošās grāmatas.

Lai palielinātu grāmatu krājuma apgrozījumu, saīsinājām grāmatu lasīšanas termiņu no 28 uz 14 dienām. Tā kā grāmatas iepērkam tikai leksemplārā, šis jaunievedums ļauj izlasīt grāmatu lielākam bērnu skaitam.

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

Šīs darba jomas kvalitatīvas veikšanas pamatā ir nepieciešama regulāra darbinieku profesionālā pilnveide, darba pieredzes uzkrājums, paveiktā darba analīze, jaunu inovatīvu ideju meklējumi un to ieviešana darbā.

2016. gadā nodaļas darbinieces izmantoja LNB KAC, LNB BLC, Izglītības un attīstības centra “EGO”, UNESCO LNK, kā arī citu kursu, semināru un konferenču piedāvājumus un pašizglītošanās iespējas, lasot jaunāko profesionālo literatūru, iepazīstoties ar kolēģu darbu klātienē un virtuāli.

Metodiski konsultatīvais darbs organizēts, izmantojot dažādas darba formas – apmācības, seminārus, individuālas konsultācijas, bibliotēkas apmeklējumus, pieredzes apmaiņas braucienus.

Gūtās zināšanas, ierosmes, aktualitātes un idejas, kas skar darbu ar bērniem un jauniešiem, tiek izklāstītas ikmēneša semināros, kur piedalās visu reģiona bibliotēku darbinieces.

Pagastu bibliotekāriem regulāri tiek sniegtas individuālās konsultācijas par darbu ar bērniem. Konsultējam jaunos bibliotēku darbiniekus (Vanagu pagasta bibliotēka) visos interesējošos jautājumos. Bibliotekāri tiek aicināti piedalīties Preiļu GB BLN rīkotajos pasākumos bērniem un jauniešiem. Dalāmies sava darba pieredzē ar kolēģiem, kas gada laikā apmeklē Preiļu GB BLN pieredzes apmaiņas braucienus, kā arī paši apmeklējām LNB, Salaspils bibliotēku, Vārkavas novada bibliotēkas.

Piedalījāmies Latvijas Bibliotēku festivālā un tā ietvaros rīkotajā Ideju tirgū, kur katram no mums bija iespēja gan uzzināt par kolēģu paveikto, gan dalīties savā pieredzē un prezentēt pašu veidoto spēli par Preiļu novadu „Zini vai mini!” un „Stuostu kuli”, ko var izmantot nodarbībās bērnu auditorijā.

Vērtīga pieredze bija BLN vadītājas līdzdalība un grupu diskusijas vadīšana LBB JSS rīkotajā jauno bibliotekāru un informācijas speciālistu konferencē **4CanGurus** Ventspilī.

Iesaistoties UNESCO LNK tīklā „Stāstu bibliotēkas”, ieguvām jaunus sadarbības partnerus visos Latvijas reģionos un sekmējām mūsu bibliotēkas darba publicitāti, rīkojot 1.Latgales Stāstnieku festivālu un Vasaras skolu, kurā popularizējām Preiļu novada nemateriālo kultūras mantojumu un devām iespēju „Stāstu bibliotēku” dalībniekiem apgūt Vasaras skolas lektoru piedāvātās apmācību tēmas.

7.3. BLN krājuma veidošana un papildināšana

Būtiska loma krājuma dzīvotspējā ir veiksmīgam krājuma menedžmentam, kas ietver sevī vairākas jomas – finansējumu, rūpīgu grāmatu atlasīšanu, komplektēšanu, krājuma pieejamības nodrošināšanu, publicitāti, krājuma funkcionalitātes analīzi un krājuma attīrīšanu. BLN tā ir sistemātiska un plānveidīga krājuma papildināšana ar jauniznākušajiem iespieddarbiem, kur prioritāte ir bērnu, pusaudžu un jauniešu oriģinālliteratūra un labākie tulkotie daiļdarbi. Uzziņu un nozaru literatūras iegādei atvēlēta pakārtota loma, jo plašāks tās klāsts tiek piedāvāts pieaugušo lasītāju nodaļā. Iespieddarbi tiek iegādāti vienā eksemplārā, izņemot lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu žūrija” grāmatas, kuras lielā daļēnīeku skaita dēļ tiek pirktas 2-3 eksemplāros.

2016.gadā nodaļas krājums tika papildināts ar 409 jaunām grāmatām kopsummā par 2316.77 €. No tiem par budžeta līdzekļiem iegādāti – 329 (2050.96 €) un 80 dāvinājumi (265.81 €). 2016.gadā krietni saruka iespieddarbu dāvinājumu skaits /2015.g.- 138; 2016.g.-80/

Rūpīgas atlasē rezultātā kā nolietoti vai apmaiņas krājumam un citām bibliotēkām tika norakstīti 317 grāmatu eksemplāri.

Lai nodrošinātu ērtāku un plašāku krājuma pieejamību, pārskata periodā lasītavas krājums tika pievienots abonementa krājumam, tas ļāva visa krājuma eksemplāriem pielietot pilna termiņa izsniegumu, kas BLN ir 14 dienas, un pārkārtot krājuma izvietojumu kopumā.

Lietotāju ērtībai tika izveidota jauna nodaļa – Skatuvei. Tajā vienkopus pieejami skolu interešu izglītības pulciņu režisoriem nepieciešamie dramaturģiskie darbi.

Arvien lielāks pieprasījums ir literatūrai krievu un angļu valodā. Vasaras periodā aktuāla ir vispārīzglītojošo skolu ieteicamās un lasīšanas konkursa „Krauklis iesaka izlasīt” piedāvātās literatūras lasīšana, tāpēc tieši šīs krājuma daļas ērtākai pieejamībai vasaras sezonā veidojam īpašu plauktu.

Krājuma komplektēšanas avoti - pirkumi piegādātājuzņēmumā “Virja” un grāmatu izdevniecības “Zvaigzne ABC” veikalā.

Regulāri tiek izskatīts jaunāko grāmatu piedāvājums dažādu izdevniecību un apgādu interneta mājas lapās pēc sniegtās anotācijas.

Uzņēmuma „Virja” priekšrocība ir dažādu izdevniecību piedāvātie iespieddarbi, pieprasītāja laika un transportizdevumu ietaupījums, jo grāmatas tiek piegādātas uz bibliotēku. Ir iespēja tūlīt novērst nevajadzīga dubulta eksemplāra iegādi, atteikties no pasūtījuma neatbilstības gadījumā, saskaņot piegādes laiku un saņemt jau iepriekš nokomplektētu pasūtījumu.

Pozitīvi, ka 2016.gadā krājums tika ievērojami papildināts ar oriģinālo un tulkoto literatūru vidējam skolas vecumam un jauniešiem.

2016.gadā lasītavā bija pieejami 14 /2015.g. - 16/ žurnāli bērniem un jauniešiem latviešu, krievu un viens angļu valodā. 13 žurnāli tika abonēti, „Putni dabā” - dāvinājums. Diemžēl katru gadu kāda žurnāla izdošana tiek pārtraukta, bet jauni praktiski neparādās. 2016.gadā vairs neiznāca “Rokdarbu vācelīte”. Tehnoloģiju laikmetā tas ir pilnīgi saprotams, jo internetā atrodam neskaitāmi daudz materiālu radošam darbam, kā arī pieejama informācija par visām bērnu interesējošām jomām, tāpēc interese par žurnālu lasīšanu sarūk, par ko liecina izsniegumu statistika.

Tabula "Bērnu literatūras nodaļas pamatrādītāji"

	2014	2015	2016
Lietotāju skaits	996	1212	1395
Apmeklējumu skaits	17655	16798	18579
Izsniegums kopā	19829	19419	17148
<i>t.sk. grāmatas</i>	14505	15163	14463
<i>t.sk. žurnāli uz mājām</i>	212	153	82
<i>t.sk. žurnāli lasītavā</i>	3513	2280	1105
<i>t.sk. spēles uz mājām</i>	-	54	42
<i>t.sk. SBA</i>	82	53	140

7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Pārskata perioda galvenie jauninājumi pakalpojumu piedāvājumā ir:

- lasītavas krājuma apvienošana ar abonementa krājumu, kas ļauj izsniegt lietotājiem visus iespieddarbus uz 2 nedēļām.
- Visu fizisko vienību izsnieguma termiņa samazināšanu no 28 uz 14 dienām sakarā ar viena eksemplāra iepirkumu, tas atvieglo pieejamību pieprasītākajiem iespieddarbiem.

Preiļu GB BLN pakalpojumu piedāvājums ir ļoti daudzveidīgs, atbilstošs ģimenes bibliotēkas modelim un ir vērsts uz dažādu vecumposmu apmeklētājiem.

Lasīšanas veicināšanai:

- Bagātīgs grāmatu krājums (14304 vienības)
- Žurnāli bērniem un jauniešiem latviešu, krievu un angļu val.(14 nosaukumi, 127 vienības)
- Programma „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2016”;
- Vasaras lasīšanas konkurss “Krauklis iesaka izlasīt”;
- Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa;
- Ikgadējais ātrlasīšanas konkurss;
- Lasīšanas programma ģimenēm “Grāmatu starts”, Pūcīšu skolas nodarbības;
- Pirmā tikšanās ar bibliotēku PII;
- Tikšanās ar grāmatu autoriem;
- Grāmatu prezentācijas pasākumi;
- Grāmatu svētki;
- Dzejas dienas;
- Literārās stundas;
- Žurnālu un jauno grāmatu reklāma;
- Tematiskās grāmatu izstādes;
- Bibliotekārās stundas;
- Lasītprieka darbnīca PII;
- Izdevniecību rīkotie konkursi.

IT nodrošinājums, informācijpratība:

- 6 datori lietotājiem, Wi-Fi
- Multifunkcionālā iekārta/melnbalta/, skeneris

- Drošāka interneta dienas pasākumi;
- Nodarbību cikls par drošību internetā;
- E-prasmju nedēļas pasākumi;
- Letonikas konkurss;
- Bibliotēku nedēļas pasākumi (informācijas meklēšanas konkursi);
- Uzziņas.

Kultūrai un atpūtai:

- Daudzveidīgu pasākumu klāsts;
 - Kino dienas;
 - „Stāstu bibliotēkas” pasākumi;
- Radošo darbu un kolekciju izstādes;
- Rotaļstūrītis pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem;
- Atpūtas stūrītis tīņiem;
- Attīstošās galda spēles;
- Pievilcīga, estētiska vide.

Piedāvājam arī maksas /kopēšana, printēšana, skenēšana, laminēšana, telpu īre u.c./ pakalpojumus.

Pārskata periodā tika sniegtas 2326 **uzziņas** ar ļoti plašu tematisko spektru – latviešu tradīcijas un gadskārtu svētki, mākslas nozares, mūzikas žanri, dabas eksperimenti, rokdarbi, veselīgs dzīvesveids, pareizs uzturs, svētku scenāriji, dzejoļi konkursiem u.c.

Uzziņas tiek sniegtas arī skolēniem darbā ar IT - palīdzēt atrast informāciju internetā, noformēt darba lapas, ielīmēt attēlus, izdrukāt, tādā veidā pilnveidojot viņu prasmes atrast un strādāt ar vajadzīgo informāciju. Aizvien biežāk pusaudži izmanto bibliotēkas WiFi pakalpojumu.

Prasmju un iemaņu attīstīšanai 2016.gadā iegādājāmies kartīšu komplektu „Stāstu stāstiem izstāstīju”, kā arī Burtošanas čempionāta starta un papildu komplektu, kas tagad ļaus to izmantot lasīt un stāstītprasmju attīstīšanai.

Informācijpratības veicināšanai rīkojam dažādus konkursus, jo prasmes veiksmīgāk tiek apgūtas, bērniem pašiem iesaistoties aktivitātēs. Veiksmīgi noris zināšanu un erudīcijas konkurss „Digitālais ceļojums”, Interneta apgūšana ar Vaifiju, lasītprieka darbnīca, Pūcītes skola, konkurss „Vērīgais detektīvs informācijas labirintos”, Eiropas dienas konkursi.

Arvien iecienītākas kļūst izglītojošās un attīstošās spēles, kuras pieejamas gan abonementā, gan izsniegšanai uz mājām. Tiek veidotas dažādu paaudžu –pirmsskolas audzēkņu, skolēnu, ģimeņu – radošo darbu un kolekciju izstādes. Kopā 2016.gadā bija 37 izstādes: 19 tematiskās, 13 radošo darbu un 5 kolekciju izstādes.

2016.gadā bērnu literatūras nodaļā kopskaitā notika **93 pasākumi** dažāda vecuma grupām un interesēm, kas vērsti uz literatūras popularizēšanu, jauno lietotāju piesaisti, bibliotēkas publicitāti. Pārskata perioda jauninājums- pasākumu cikli bērniem un ģimenēm – Kino dienas, Dzimtas stāsti, Pagastu stāsti, Lasītprieka darbnīca PII, nodarbību cikls Brīvās skolas bērniem „Tiekamies bibliotēkā!”.

Veiksmīgas VKKF projektu realizēšanas rezultātā bērnu un jauniešu auditorijās viesojās autori Luīze Pastore, Juris Zvirgzdiņš, Māris Bērziņš, Evija Gulbe, Inga Gaile, Arvis Viguls.

Lielu vērību pievēršam novadnieku popularizēšanai. Gada laikā tika eksponētas jaunās mākslinieces Jūlijas Podskočijas darbu izstāde, modernās mākslas žanra „Ceļojumu dienasgrāmata” izstāde, ko piedāvāja Anastasija Jakimova. Rīkojām vietējo autoru dzejas

vakaru, tikšanās ar daudzu konkursa laureātēm – deju kopas „Dancari” un PVĢ folkloras kopas „Rūtoj” vadītājām I. Broku un I. Rožinsku.

Ar VKKF, UNESCO LNK atbalstu rīkojām 1.Latgales stāstnieku festivālu, kura ietvaros notika pasākumi ģimenēm ar bērniem – Anekdošu un jautro stāstu vakars, kā arī Bērnu rīts – „Mazi stāsti no lieliem stāstniekiem”.

Veiksmīgi pielietojam pašu radīto spēli par Preiļu novadu „Zini vai mini” un stāstītprasmju attīstīšanas spēli „Stuostu kule”.

7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Ar 2016. gada sākumu Bērnu literatūras nodaļā visas grāmatas tiek izsniegtas uz divām nedēļām, kas dod iespēju izlasīt grāmatas lielākam bērnu skaitam un palielina bibliotēkas apmeklējumu skaitu.

Populārākās grāmatas, īpaši sērijuveida iespieddarbi (piemēram, “Grega dienasgrāmata”, “Nikijas dienasgrāmata”, “Emīlija dīvaine”) izraisa interesi un tiek pieprasīti regulāri, izmantojot iespēju pierēģistrēt rindā uz noteikto izdevumu.

Bērni un pusaudži ir mērķgrupa, kurai ir lielākais bibliotēkas rīkoto aktivitāšu piedāvājums. Tradicionāli vasaras periodā bērni un jaunieši piedalījās lasīšanas konkursā “**Krauklis iesaka izlasīt 2016**”. Noslēgumā 8.septembrī konkursa laureāti devās ekskursijā uz Maltu, Rāznas Nacionālo parku un pie mūziķa un instrumentu meistara Gunāra Igauna. Šogad atkārtoti aktīvākie izrādījās jaunāko klašu skolēni.

Plašs un stabils interesantu loks ir lasīšanas veicināšanas programmai “**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**”, kur iesaistās arī bērnu vecāki un skolotāji. “11+” un “15+” grupās ekspertu skaits ir nedaudz samazinājies, jo pārskata periodā stingrāk sekojām programmas noteikumu izpildei. 2016.gadā šajā programmā pirmoreiz iesaistījām 60 pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņus. Tā bija „**Lasītprīka darbnīca**” sagatavošanas grupu bērniem, kas izrādījās veiksmīga gan bērnu, gan audzinātāju, gan mūsu vērtējumā.

Kā stimulu un motivāciju turpmākajai darbībai, piedāvājam Bērnu žūrijas ekspertiem iesaistīties dažādās interesantās nodarbēs – tie ir ielūgumi uz tikšanos ar autoriem, stāstu pasākumiem, Grāmatu svētku aktivitātēm utt., kas ir kā pateicība par veikumu pusgada garumā.

Gada laikā tika rīkoti daudzveidīgi pasākumi, kas saistījās ar žūrijas kolekcijas grāmatām visiem vecumposmiem.

Veiksmīgi turpinās lasīšanas veicināšanas projekta “Grāmatu starts” “Pūcītes skola”. Daudzām ģimenēm pirmā „Pūcīšu skolas” nodarbība ir arī pirmā iepazīšanās ar bibliotēku un tās piedāvājumu daudzveidību. Piedaloties nodarbībās, vecāki rod idejas, iedvesmu kā darboties ar grāmatu, lai bērnam būtu interesanti un viņš iemīlētu grāmatu, lai lasīšana kļūtu par aizraujošu ģimenes brīvā laika pavadīšanu. Protams, visi projekta dalībnieki kļūst par bibliotēkas lietotājiem. Ikgadējais ātrlasīšanas konkurss arī ir labs stimuls lasīt grāmatas, šī konkursa mērķauditorija ir stabila, labus rezultātus konkursā var sasniegt tikai tie, kas daudz lasa. Piedaloties ik gadu, dalībnieki var sekot arī savas lasītprasmes izaugsmei. BLN pasākumu fotogrāfijas skatīt pielikumā Nr.9. (Pasākumi bērniem un jauniešiem 2016.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā)

7.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Jēdziens „sadarbībā” bija BLN 2016.gada darbības atslēgas vārds. Semināros,ursos, konferencēs tika iztirzāti dažādi sadarbības modeļi, tāpēc atlika tikai izvērtēt, kurš no tiem ir

sekmīgāks mūsu iestādei. Par stabilu vērtību uzskatām sadarbību ar PII un arī pilsētas un novada vispārīgākajām skolām. Aizvien ciešāka sadarbība veidojas arī ar interešu izglītības iestādēm – Preiļu Mūzikas un mākslas skolu, Preiļu novada BJC gan caur iespējam bibliotēkas telpās rīkot izstādes, gan caur viņu piedāvājumiem kuplināt mūsu pasākumus ar dziesmu, deju vai muzicēšanu.

Veiksmīgas sadarbības modelis izveidojies ar Preiļu Zvaigznes ABC grāmatu namu, kas jau ceturto gadu sponsorē lokālo vasaras lasīšanas konkursu „Krauklis iesaka izlasīt”, arī šī konkursa noslēguma pasākums 2016. g. notika Grāmatu nama telpās.

Biežs viesis BLN pasākumos ir BJC teātra grupa „Kājām gaisā”, kuru vada BLN vadītāja.

Pastāvīgs bērniem rīkoto aktivitāšu atbalstītājs ir EDIC Austrumlatgalē Preiļu nodaļa, kas finansiāli atbalsta ar ES saistītos pasākumus.

Mūsu piedāvātās iespējas aktīvi izmanto arī citas reģiona skolas – pārskata periodā BLN konkursos un pasākumos iesaistījās Aglonas vidusskolas, Sīļukalna, Pelēču, Tilžas IPS, Priekuļu, pamatskolas un Preiļu vakara maiņu vidusskolas audzēkņu grupas.

Aizvien lielāku atbalstu gūst BLN piedāvājums rīkot radošo darbu un kolekciju personālizstādes. 2016.gadā radošos darbus izstādēm labprāt piedāvāja BJC, PMMS, Preiļu novada Labklājības pārvaldes Dienas centrs, Preiļu novada invalīdu biedrība, Preiļu amatnieku biedrība “Austra”, kā arī pagastu iedzīvotāji. Šādas izstādes piesaista bērnu uzmanību, paverot iespēju atrast sev piemērotu nodarbošanos.

Pārskata periodā uzsākām sadarbību ar Preiļu Brīvo skolu, pēc viņu lūguma rīkojot nodarbību ciklu „Tiekamies bibliotēkā” par dažādām aktuālām tēmām. Nodarbības notiek 1x mēnesī. Visi šīs skolas audzēkņi un lielākā daļa vecāku ir bibliotēkas lietotāji, un vecāki kopā ar bērniem labprāt iesaistās Bērnu un vecāku žūrijā.

Veiksmīga sadarbība vairo bibliotēkas publicitāti un ir laba reklāma mūsu iestādes darbam, vienlaikus esot kā izaicinājums jaunām darba formām un iespēja apliecināt sevi kā nozīmīgu struktūrvienību informācijas un kultūras jomā.

7.7. Darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā

BLN strādā 4 bibliotekārās darbinieces:

Vārds, uzvārds	Amats	Izglītība	Kursos un semināros noklausītais stundu skaits 2016.gadā
Vilhelmīne Jakimova	BLN vadītāja	Augstākā: Mg filoloģijā; Mg pedagoģijā	98
Ina Rusiņa	Galvenā bibliotekāre	Augstākā pedagoģiskā	39
Rita Cvetkova	Vecākā bibliotekāre	Vidējā speciālā bibliotekārā	39
Solvita Erta	Vecākā bibliotekāre	Augstākā pedagoģiskā	31

Darbinieku kompetences pilnveide vienmēr ir bijis aktuāls jautājums, jo viens no darba efektivitātes rādītājiem ir profesionālā sagatavotība un izaugsme, apmeklējot dažāda veida kursus un apmācības un, protams, pašizglītošanās visa mūža garumā.

Kā viena no problēmām darbā ar bērniem un jauniešiem darbinieču atskaitēs par 2015.gadu tika norādīta zināšanu un prasmju nepietiekamais līmenis komunikācijā ar pusaudžiem, tāpēc, rīkojot kursu nodarbības reģionālajā bibliotēkā un apmeklējot citu institūciju piedāvātos kursus, 2016.gadā profesionālās pilnveides izvēlē akcentējām tieši šo jomu.

PGB rīkoja semināru Preiļu reģiona bibliotēku darbiniekiem par tēmu **“Darbs ar bērniem un jauniešiem”(5h)** /visas darbinieces/, kur tika risinātas gan problēmsituācijas darbā ar pusaudžiem reģiona bibliotēkās, gan ar šo problēmu skartie jautājumi kopumā.

Vērtīgs bija Izglītības un attīstības centra “EGO” profesionālās pilnveides praktiskais seminārs **“Komunikācijas māksla ar sevi un citiem”(8h)**, /Ina Rusiņa/.

LNB KAC seminārs **Radošums un tā izpausmes darbā ar bērniem un pieaugušajiem bibliotēkā(8h)** R. Cvetkova

Pārdomāta un daudzpusīga tematika tika risināta Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku 2 dienu konferencē **“Komunikācija, sadarbība un komandas darbs – ilgtspējīgas izaugsmes pamats”(16h)**, ko rīkoja Preiļu Galvenā bibliotēka. /piedalījās visas darbinieces/ Tika piedāvāta iespēja iepazīties ar labākajiem Latvijas bibliotēku prakses piemēriem, uzklausi Ludzas, Kursiņu un Daugavpils bibliotēku pieredzi dažādās jomās, kā arī vairāk uzzinājām par inovatīvu darba metodi – kanisterapiju.

Viena no tālākizglītības iespējām profesionālajā jomā ir **LNB Kompetenču attīstības centra piedāvātie kursi**. Šo piedāvājumu izmantoja 2 darbinieces:

- “Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem” (5h), - Ina Rusiņa;
- „Bibliotēkas pakalpojumu mērķgrupa – bērni un jaunieši” (6h) – Rita Cvetkova.

Darbošanās UNESCO LNK tīklā „Stāstu bibliotēkas” prasa plašas zināšanas gan organizatoriskā, gan stāstniecības kustības izpratnes jomā, tāpēc svarīgi piedalīties gan novadu festivālos un vasaras skolā, gan mācību un izvērtēšanas semināros. Preiļu GB sadarbībā ar UNESCO LNK, Preiļu novada domi un ar VKKF finansiālo atbalstu jūlijā rīkoja 1.Latgales stāstnieku festivālu, kurā triju dienu ilgumā tika prezentētas novada kultūras vērtības un notika stāstnieku apmācības.

20. aprīlī, piedaloties **Latvijas bibliotēku festivālā**, aktīvi iesaistījāmies bibliotēku izstādes – **Ideju tirgus** veidošanā, kur kopā ar citiem Latvijas novadiem veiksmīgi dalījāmies pieredzē ar savām inovatīvām idejām darbā ar bērniem – „Stuostu kule” un spēle par Preiļu novadu „Zini vai mini”, tādējādi veicinot zināšanu un pieredzes apmaiņu neformālā, radošā gaisotnē un gūstot iedvesmu jaunām aktivitātēm.

BLN vadītāja piedalījās LNB BLC rīkotajā konferencē **„Lakstīgalas vārdnīca: vērojumi un vērtējumi Latvijas un Polijas bērnu literatūrā un grāmatu mākslā”- 8h** un LBB JSS jauno bibliotekāru un informācijas speciālistu konferencē **4CanGurus** Ventspilī – arī kā grupu diskusijas vadītāja.

Vadot teātra grupu „Kājām gaisā”, V. Jakimova regulāri papildina zināšanas skolu teātru režisoru kursos -VISC pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursu programmā **„Teātra uzvedumu veidošanas pamatuzdevums un pamatprincipi”- 36h**.

Pārskata periodā tika rīkots darba pieredzes apmaiņas brauciens uz Latvijas Nacionālo bibliotēku un Salaspils novada bibliotēku /I. Rusiņa /un uz Vārkavas novada bibliotēkām – V. Jakimova un I. Rusiņa. Šādi braucieni ir ļoti vērtīgi, tie ļauj iepazīt darbs organizāciju citās bibliotēkās, smelties jaunas idejas un dalīties pieredzē.

Piedāvājumu un iespēju ir daudz. Šī jautājuma otra puse ir atdeve un gūto zināšanu pielietojums, kas atkarīgs no katra darbinieka ieinteresētības un vēlmes strādāt radoši.

7.8. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

- Sociāli aktīvo bērnu aizņemība skolā un interešu izglītībā, kas ļauj iegriezties bibliotēkā tikai uz īsu mirkli, bieži grāmatu apmaiņu veic vecāki.
- Nepietiekamais grāmatu nodrošinājums lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2016".
- Bibliotekārei grūti radīt bērnam pietiekoši stipru motivāciju apmeklēt bibliotēku, pašizglītoties lasot, jo bērni vēl neizprot lasīšanas nozīmi personības veidošanā.
- Hiperaktīvo bērnu uzvedības problēmas.
- Bibliotekārēm trūkst zināšanu saskarsmes psiholoģijā, kā arī par konkrēto vecumposmu īpatnībām un efektīvākajiem konfliktu risināšanas veidiem.
- Aizmāršība un atbildības trūkums grāmatu lietošanas termiņa ievērošanā.

Lai nodrošinātu bērniem bibliotēkas piedāvājumu pieejamību, saskaņojam ar skolām pasākumu norises laikus, izmantojam e-klases pakalpojumus, izmantojam rakstiskus individuālos ielūgumus, kurus paši nogādājam adresātam.

Nepietiekama grāmatu nodrošinājuma BJV žūrijas darbam problēmas risināšanai izmantojam SBA pakalpojumus, uz vasaras periodu aizņemoties nepieciešamās grāmatas pagastu bibliotēkās. Arī aktīvākais lasīšanas periods BJ žūrijas ekspertiem ir vasara.

Darbs ar bērniem un jauniešiem prasa daudz vairāk laika nekā darbs ar citiem bibliotēkas apmeklētājiem. Bērniem nepārtraukti ir nepieciešamas dažādas novitātes un interesanti piedāvājumi, kas spētu noturēt viņu uzmanību. Bibliotekāram ir jāspēj bērnam radīt pietiekoši stipru motivāciju, lai tas kļūtu par patstāvīgu bibliotēkas apmeklētāju. Profesionālās pilnveides kursu piedāvājumā noteikti jāiekļauj tēmas par saskarsmes psiholoģiju, hiperaktīvo bērnu uzvedības problēmām, konfliktsituāciju risināšanas ceļiem darbā ar bērniem. Turpmāk piedāvāsim skolām vienreiz gadā vecāku sapulces rīkot bibliotēkā, lai iepazīstinātu vecākus ar bibliotēkas noteikumiem un iespējām bērnu izglītošanā.

Darbs ar parādniekiem aizņem ļoti daudz bibliotekāra darba laika, ko varētu izmantot lietderīgākām aktivitātēm, tāpēc svarīgi regulāri veikt izskaidrojošu darbu ar bērniem, uzrunāt tos ar e-klases portāla starpniecību, rīkot akcijas un vienkārši uzrunāt bērnus atbildīgāk attiekties pret visu, ko tie dara.

8.NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Ceturtnā dimensija – laiks – ir nepielūdzama. Katra jauna diena vēl ir daudzpunkti, bet vakardiena savas pēdas vēsturē jau ir atstājusi. Pēdas, kuru nospiedumi jāfiksē, jākrāj un jāsauglabā, lai pēc gadiem tie spētu veidot objektīvu un precīzu pagātnes rekonstrukciju. Arī 2017. gads nu jau ir iegājis ikdienas sliedēs, pērnajā gadā padarītais izvērtēts, jaungada apņemšanās sāktas īstenot. Mazo, sīko ikdienas pētniecības darbu lielā jēga atklājas brīdī, kad plašākā izvērsumā jāapkopo un jāatspoguļo aizvadītā gada bibliotēkārās novadpētniecības darba aktivitātes, jāsniedz jomas objektīvs raksturojums un analīze.

Bibliotēkārā novadpētniecība ir nozīmīgs mūsdienu publisko bibliotēku darba virziens un vietējās vēstures izziņas resurss. Lai to varētu piedāvāt lietotājiem kā kvalitatīvu informācijas ieguves pakalpojumu, jābūt nepārtrauktam un skaidram šīs jomas tālāktīstības un pilnveidošanas redzējumam.

Novadpētniecības darba virzieni:

- novadpētniecības krājuma veidošana
- informatīvi izglītojošo pasākumu organizēšana iedzīvotājiem
- novadpētniecības datu bāzu veidošana un uzturēšana
- novadpētniecības digitālo kolekciju veidošana
- novadpētniecības bibliotēkārās stundas
- informatīvās lekcijas, semināri bibliotēkāriem par novadpētniecības jautājumiem
- sadarbība ar iestādēm, pētniekiem, vēsturniekiem;
- uzziņu, konsultāciju darbs
- novadpētniecības interaktīvo spēļu radīšana.

Pārskata perioda prioritātes:

- pilnvērtīga un ilgtspējīga krājuma komplektēšana, uzturēšana un popularizēšana
- elektronisko datu bāzu veidošana
- sadarbības partneru piesaiste, attīstot un uzturot spēkā iedzīvotāju interesi un līdzdalību novadpētniecības materiālu vākšanā un novada izpētē
- novadnieku radošo darbu izstādes
- tematiski pasākumi.

8.2. Novadpētniecības krājums

Bibliotēkārās novadpētniecības ilgtspējīgu attīstību nodrošina vairāki faktori, taču visaptveroša uzziņu krājuma kvalitāte, neapšaubāmi, ir dominējošā. Iepriekšējos gados veiktās iestrādes tā pilnveidošanā turpina veiksmīgi darboties. Komplektēšana un papildināšana tiek veikta, balstoties uz esošās bāzes izpētes secinājumiem. Tiek analizēti un meklēti pavedieni kā novadpētniecības krājumu padarīt interesantāku un saistošāku. Dažādu izdevniecību un apgādu jauno grāmatu piedāvājumi tiek izvērtēti pēc kopienai nozīmīgas informācijas kritērijiem. Aizvadītajā gadā novadpētniecības fondu papildināja 20 jaunas grāmatas un 2 CD. Ik gadu bibliotēkas (tai skaitā arī novadpētniecības) krājums saņem sadarbības partneru, bibliotēkas lietotāju un izdevniecību dāvinājumus. Īpaši bagātīga grāmatu kolekcija pērn pienāca no Jāņa

Streiča. Starp izdevumiem bija arī vairāki Latgales kultūrvēsturiskās pētniecības retumi. Paldies tiem autoriem, kuri, rīkojot savu darbu prezentācijas bibliotēkā, dāvina mums savas jaunās grāmatas.

Novadpētniecības lasītavā ir apskatāma grezna, neparastos mežģīņotos koka vākos iesieta Amatnieku biedrības “Austra” sagatavotā grāmata “Saiminīka Prāca”. Tajā ietvertas ziņas par jau apzinātajiem novada amatu meistariem, viņu darbu apraksti un fotoattēli. Paredzēts, ka šī grāmata nekad nebūs pabeigta – tā vienmēr tiks papildināta ar ziņām par jauniem amatniekiem. Līdz Latvijas simtgadei ir iecerēts atrast un apkopot informāciju par 100 “zelta”

cilvēkiem – amatu pratējiem.

“Cik nabadzīga izskatītos mūsu vēsturiskā atmiņa par pagājušo gadsimtu, ja nebūtu uzrakstīts simtiem satriecošu dzīvesstāstu. Maldoties tikai starp sausiem vēstures faktiem, mums, kā robotiem vēstures emocionālā puse un cilvēku garīgais spēks tā arī paliktu apslēpts. Tas būtu tāpat, kā dzīvot ar pārrautu asinsriti”. (A.Līce)

Līdzcilvēku atmiņu pieraksti sniedz informāciju, kas atspoguļo notikumu norisi no viņu subjektīvā viedokļa, taču tā bagātina mūsu izpratni par konkrēto vēstures laika posmu. Savulaik muižniekiem, ja viņi gribēja ieņemt amatus, bija jāpārzina sava izcelsme četrās paaudzēs, bet kalniešiem skaitās normāli zināt no galvas sešas paaudzes.

Jāzeps Kozulis Ošs Preiļu Galvenajā bibliotēkā. 2016.g.

Mūsu novadnieks, hidromeliorators un ģenealoģijas entuziasts Jāzeps Kozulis Ošs bibliotēkai dāvināja apjomīgu grāmatu „Vienkārša cilvēka atmiņas”. Tas ir kā rakstveida piemineklis Bučenieku - Kozuļu - Puduļu dzimtām. Redzot, kā „salapojis” šis radurakstu koks, ar apmēram 7 m plato 10 dzimtas zaru savienojumu, ar vairāk kā 4900 radnieciskām saitēm vienotu cilvēku reģistru, arī līdzcilvēkos rodas vēlme pievērsties šai interesantajai nodarbei.

Krājuma papildināšanai tiek izmantoti dažādi avoti: grāmatas, publikācijas no reģionālās un centrālās preses izdevumiem, internetresursi, dažādas kolekcijas, iespieddarbu un dokumentu kopas. Informācijas klāsts nemitīgi aug. Regulārs ikdienas darbs ir jaunāko preses izdevumu caurlūkošana.

Digitālo mēdiju attīstība nosaka strukturālas pārmaiņas arī drukātās preses industrijā. Neraugoties uz to, ka laikraksti piedāvā dziļāku informācijas analīzi un kvalitatīvu žurnalistiku, arvien lielāka sabiedrības daļa uzsāk dienu nevis ar avīzi rokās, bet gan pie interneta. Līdz ar to laikrakstu izdošana kļūst nerentabls business. Aizvadītā gada vidū, pēc 66 gadu darbības, Preiļu reģiona laikraksta “Novadnieks” veidotāji pieņēma smagu lēmumu – pārtraukt avīzes iznākšanu. Lai gan sabiedrības viedoklis par vietējiem laikrakstiem ne vienmēr ir pozitīvs, „Novadnieks” tomēr bija primārais vietējo ziņu avots, kurš atspoguļoja ne tikai sadzīves, politiskās, ekonomikas u.c. kopienai nozīmīgas aktualitātes, bet centās arī būt lokālās identitātes stiprinātājs. Lielākie reģionālie mēdiji savās publikācijās mēģina aptvert visu Latgali, taču tas sanāk periodiski un fragmentāri, vispārināta un nereti maznozīmīga informācija par Preiļu novadu tajos bieži tiek pārpublicēta no internetresursiem. Orģinālrakstu un operatīvās informācijas trūkums nākotnē ietekmēs novadpētniecības uzziņu darbu, tematisko mapju

papildināšanas iespējas un ierakstu skaitu elektroniskajā novadpētniecības datu bāzē. Aizvadītajā gadā tajā tika veikti 2407 jauni ieraksti, sasniedzot kopējo 34170 MARC apraksta vienību skaitu.

Viens no bibliotekārās novadpētniecības darba attīstības nosacījumiem ir resursu daudzveidība, to saglabāšana, tālāknodešana un pārmantošana. Tradicionālo un digitālo formu līdzāspastāvēšana nereti tiek vērtēta neviennozīmīgi, jo tematisko un personāliju mapju lietderība tiek apšaubīta vai uzskatīta par novecojušas darba formas paraugu. Par to gada pārskatos jau vairākkārt esmu paudusi savu viedokli. Digitāla kopija ir viens, bet redzēt, iepazīt oriģinālu — pavisam kas cits.

Kopš noslēdzās pirmais teritoriālās reformas posms un bijušais Preiļu rajons tika sadalīts 4 novados, interese par aktuālām norisēm Līvānu pilsētā un novadā strauji mazinājās. Ņemot vērā šo apstākli, no novadpētniecības aktīvā krājuma tika izņemtas vai apvienotas vairākas publikāciju kolekcijas. Šobrīd novadpētniecības lasītavā ir pieejamas **1246 personāliju un 532 tematiskās mapes**.

Digitalizācija

Bibliotēkām ir visai sarežģīti savus novadpētniecības resursus piedāvāt lietotājiem kā tiešsaistes pakalpojumu. Publisko pieejamību stingri reglamentē autortiesību ierobežojumi. Tiek meklēti visdažādākie problēmas risinājumi: digitalizē tikai tos materiālus, kuriem autortiesības noilguma dēļ vairs nav saistošas, skenē un lielos apjomos visu uzglabā CD. Mūsu bibliotēka mēģina slēgt vienošanās ar preses izdevumiem par atļauju pievienot publikāciju pilntekstus tematiskajās kolekcijās. Diemžēl, ne visas redakcijas atbild lūgumiem atbalstīt ieceri novadpētniecības krājuma lokālo saturu padarīt pieejamu ne vien lokāli, bet arī attālinātajiem lietotājiem. Bibliotēku novadpētniecības ekspertu panelīdiskusijā LU SZF IBSN vadītāja Daina Pakalna izteica atziņu, kurai pilnībā piekrītu: „Elektroniskais katalogs ir resurss ar viszemāko izmantojamību. Kuram gan ir vajadzīgi apraksti par materiāliem? Ikvienam ir vajadzīgi paši materiāli, turklāt uzreiz.”

Ilgtermiņa saglabāšanas nolūkos turpinās intensīvs laikraksta „Novadnieks” (ar sākotnējo nosaukumu „Leņina Karogs”) skenēšanas process. Elektroniskā formātā šobrīd jau ir 6112 „Novadnieka” un 702 ”Leņina Karogs” lpp. Ideja un atziņa par šādu nepieciešamību radās, redzot, ka savulaik lasītākais laikraksts ir gauži kritiskā stāvoklī. Šobrīd gan vēl nav skaidrs kā šo resursu pievienot digitālajai kolekcijai.

Arī novadpētniecības krājumiem ir jāklūst redzamiem un pieejamiem, jo neredzami un nepieejami tie nevienam nav vajadzīgi. Lai gan izdevniecību distancētā un nogaidošā attieksme atļauju izsniegšanā bija vērojama arī aizvadītajā gadā, mums tomēr izdevās tiešsaistē publiskot vairākas **digitālās kolekcijas**:

- [Aglonas maizes muzejs](#)
- [Kristus Karaļa kalns](#)
- [WW2 – Otrā pasaules kara muzejs](#)
- [Polikarpa Čerņavska keramikas māja – muzejs](#)
- [Ceļmalas kapela](#)
- [Viesu nams “Pie Pliča”](#)

Bez publikāciju pilntekstiem katrai kolekcijai pievienota arī fotogalerija un video sižeti no YouTube platformas.

Novadnieku enciklopēdija

...Katrās šīs ievērojamās personības mūžs ir kā no ligzdas izlidojusi bezdelīga, apsūņojis akmens, vai liliņa pilsētas apstādījumos. (A. Rancāne)

Mūsu novada radošo personību, inteligences pārstāvju, zinātnieku, garīdznieku, mākslinieku, literātu, sabiedrisko darbinieku u.c. jomu pārstāvju galerijā ir apkopoti dati par **1012** bijušā Preiļu rajona ļaudīm. Šī biogrāfiskā vārdnīca samērā regulāri tiek rediģēta un papildināta. Ziņu precizēšanai un informācijas pilnveidošanai bieži tiek izmantoti arī sociālie tīkli. Datu bankas <http://latgalesdati.du.lv>, <http://biographien.lv/>, <http://periodika.lv/> un <https://nekropole.info/> ir uzticami avoti aktuālu jautājumu noskaidrošanai. Pamanīju, ka dažas no šīm datubāzēm (visbiežāk nekropole.lv) bieži kā atsauces avotu norāda mūsu bibliotēkas novadnieku enciklopēdiju. Pretrunīgi vērtējamu, bet vēsturei nozīmīgu personību iekļaušana datubāzē dažreiz raisa pārdomas un diskusijas. Taču pagaidām nav izstrādāti kritēriji, pēc kuriem būtu jāvadās, izraugoties enciklopēdijā iekļaujamo cilvēku vārdus. Līdz ar to, tas kļūst par novadpētnieka subjektīvu redzējumu un izšķiršanos.

Uzziņu un informācijas pakalpojumi

Kvalitatīvas informācijas vides pieejamība un resursu daudzveidība raksturo bibliotēkas pakalpojumu servisa līmeni. Tas lietotājiem ļauj ietaupīt laiku un operatīvi saņemt nepieciešamo informāciju. Savukārt bibliotēkām ir jāpārzina meklēšanas iespējas, rīki un avoti. Jāprot atrast, atlasīt, novērtēt un pielietot. Gan latgaliskās kultūrvēstures izpētes atbalstītāji un entuziasti, gan es pati ikdienas darbā bieži izmantoju <http://letonika.lv/>, <http://mantojums.lv/lv/piemineklu-saraksts/>, www.arhivi.lv, <http://www.historia.lv>, <https://www.nmkk.lv/>, https://vietvardi.lgia.gov.lv/vv/to_www.sakt, <https://www.lursoft.lv/>. Interesants atklājums bija līdz šim nezināmi portāli <http://redzidzirdilatviju.lv/> un <https://www.historypin.org>.

Uzziņu pakalpojumus personiskos, izglītojošos vai kultūrvēsturiskās pētniecības nolūkos daudz izmantoja ģimnāzijas audzēkņi:

- J. Streiča filmogrāfija.
- Kultūrainavas īpatnības Preiļos.
- Ieskats novada medicīnas iestāžu vēsturē.
- Preiļu pils teikās un nostāstos.
- Preiļu mūzikas skolas vēstures lappuses.

Nopietnu pētījumu par vecticībnieku kultūras mantojumu novadā izstrādāja Grebenščikova garīgās skolas audzēkne. Arī tūrisma nozares studenti aktīvi izmantoja bibliotēkas novadpētniecības krājumu. Informācijas piegāde tika veikta gan klātienē, gan telefoniski, gan elektroniski. Lietotāji tika informēti arī par papildiespējām izmantot novada muzeju, skolu un bibliotēku novadpētniecības krājumus un kolekcijas.

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

Tematiskās, novadnieku radošo darbu un atceres dienu izstādes tiek atzītas par veiksmīgu novadpētniecības darba metodi. Tā ir iespēja detalizētāk atklāt kādu atsevišķu krājuma daļu, jubilejas reizēs neklātienē sveikt novadniekus. Gleznu un fotogrāfiju izstāžu autori ir dažādi, katrs ar savu redzējumu, atziņām un pieredzi, dažādi savas radošās izteiksmes veidos, formās un jomās.

Jānis Ziemelis

izstādi „Laika durvis”, aplūkoja un atzinīgi novērtēja arī Valsts prezidenta kundze Iveta Vējone.

Novadnieki Māris un Jana Škrivļi – Čeveri ir jauni cilvēki, kuri pasauli un dzīvi bieži mēdz vērot caur foto objektīva aci, pozitīvas emocijas iemūžina bildēs, kuras stāsta, aizkustina, rada noskaņojumu, piesaista izstādes apmeklētāju uzmanību lietām, kuras reizēm neprotam ieraudzīt vai saskatīt, steigā paskrienam garām, nepamanām.

Vasarā
norisinājās

Preiļos
RTU

Arhitektūras un pilsētplānošanas fakultātes studentu vasaras plenērs, kura mērķis bija izstrādāt pilsētai nozīmīgu teritoriju (pilsētas centra, autoostas, bibliotēkas apkārtnes u.c. objektu) attīstības plānu.

Pēc tam studentu piedāvātie priekšlikumi tika apkopoti un apskatei izvietoti bibliotēkā.

Ar izstāžu ciklu „Mūsu novadnieku jubilejas mēnesis” aizvadītajā gadā tika sumināti 45 gaviļnieki.

Latgales keramika ir viens no spilgtākajiem novada zīmoliem. Pirms tikšanās ar vietējiem podniekiem un amatniekiem, ar plašu izstādi par mūsu novada kultūrvēstures lepnumu iepazinās Latgales stāstnieku festivāla dalībnieki.

Aizvadītajā gadā Preiļu galvenajā bibliotēkā tika izstādītas arī vairākas mākslas darbu izstādes: mākslinieka Valda Grebeža radošās izpausmes kokā, mālā, akmenī, stiklā un gāzbetonā, Dārtas Hapanionekas un Aivja Pīzeļa gleznu kolekcija, Gleznošanas studijas dalībnieču izstāde „Uzdrīkstēšanās 2”.

Latgales krūzēs un svečturos - visas Latvijas skanējums

27.oktobris - Pasauls audiovizuālā mantojuma diena. Bibliotēkā izvietotā izstāde piedāvāja novadpētnieciska rakstura informāciju, dažādu žanru mūzikas ierakstus, dzejas lasījumus, mācību filmas, latviešu filmu izlasi u.c. materiālus dažādos informācijas nesējos.

Medicīnas darbinieku dienai veltītu izstādi „Preiļu mediķi laiku lokos”, organizēja SIA „Preiļu slimnīca”. Ekspozīcijas centrālo daļu veidoja fotogrāfijas, savukārt materiāli no bibliotēkas novadpētniecības krājuma ļāva atsaukt atmiņā tos ārstus un medmāsas, kuri sen Preiļos vairs nestrādā.

Škrivļu-Čeveru ģimenes foto izstādes „Sovom acim - sūpluok i apleik” atklāšana 18.augustā

dienās pirms 25 gadiem uz Rīgu devās arī Preiļu novada ļaudis. Viņiem, kuri apzinājās, ka jāīrkojas tagad vai nekad, tām dienām un naktīm, kuras tika pavadītas pie uguns kuriem Doma laukumā un Zaķusalā, bija veltīta īpašās noskaņās veidota tematiskā izstāde.

Turpinot 2015.g. aizsākto pasākumu ciklu “Reģionālo un vietējo mēdiņu loma sabiedrībā”, pērn uz tikšanos aicinājām Latgaliešu kultūras ziņu portāla lakuga.lv vadītāju Vinetu Vilcāni.

Žurnāls A12 raksta par cilvēkiem, kas atrod skaistumu vienkāršajā, lauž stereotipus par Latgali – sērdienīti, aicina lasītājus smelties pozitīvu pieredzi un gudri to izmantot. Kādas vēl tēmas un problēmas izdevuma veidotājiem šķiet aktuālas – par to tikšanās laikā ar lasītājiem stāstīja žurnāla radošā komanda.

sīkiem graudiņiem skaitīja sekundes, dalībnieki centās literārajā valodā uzrakstītu tekstu lasīt latgaliski, vai otrādi, un atzina – nemaz tik vienkārši tas nav.

Ziemassvētku laiks ir gaismas meklējumu un gaismas apliecinājuma laiks. Tas ir arī gaišu personību laiks. Īsi pirms un pēc saulgriežiem bibliotēkā viesojās divi Preiļu pusē mīlēti un cienīti novadnieki.

Jāņa Streiča kinogada noslēgumā Dairas Āboliņas jaunās grāmatas atvēršanas svētki notika arī Preiļu Galvenajā bibliotēkā. Uz sirsnīgu pasākumu un tikšanos ar kinorežisoru, aktieri, rakstnieku un gleznotāju kupli bija pulcējušies viņa radošo talantu cienītāji, tuvinieki un draugi. Patiess prieks, gandarījums un lepnums par mūsu novadnieka radošā mūža novērtējumu bija dzirdēt kinokritiķes atziņu, ka: ”Jānis Streičs ir latviešu kinovēstures

Visā Latvijā pērn notika neskaitāmi un plaši Jāņa Streiča 80 gadu jubilejas pasākumi. Tautā iemīļotā kinorežisora, Preiļu Goda pilsoņa daiļradei veltītā izstāde bibliotēkā bija simbolisks cieņas apliecinājuma izcilajam novadniekam.

Svarīga lappuse Latvijas vēstures grāmatā ir 1991. gada barikāžu laiks. Laiks, kad mūsu valsts neatkarība bija īpaši trausla. Vēsturiskajās janvāra

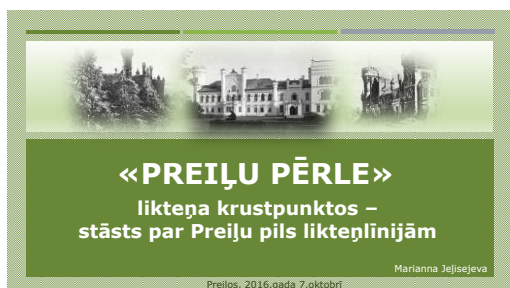
“Latgaliešu valoda ir kā mežs, kas pamests novārtā. Mūsu literārā valoda ir kā māja, kas būvēta no šī meža kokiem. Māja ir labiekārtota un moderna, taču kopsim arī savu mežu, turēsim cieņā valodu, kurā runā mūsu tēvi un mātes – latvīšu volūdu.” (J. Streičs). Par to, kā mums veicas ar latgaliešu valodas kopšanu un lietošanu, cik raiti protam lasīt latgalisko tekstu, nolēmām pārliecināties, pilsētas svētku ietvaros organizējot ātrlasīšanas maratonu. Smilšu pulkstenis

maestro.” Kā vienmēr, emocionāli, sirmais kungs uzrunāja klātesošos, atklājot savu plašo pasaules redzējumu, dziļo Latvijas sajūtu un Latgales mīlestību.

Uz tikšanos ar grāmatas “Anatolijs Danilāns. Dakteris ar atvērtu sirdi”, galveno varoni un darba autoru Pēteri Strūbergu pulcējās īpaši daudz Preiļu un tuvākās apkaimes ļaudis. Smaidīgo un enerģisko novadnieku, kurš sirdī un dvēselē joprojām ir preilietis, daudzi atceras kā jaunu dakteri, kuram šeit bija pirmā darba vieta. Laikam jau bija kas īpašs, ar ko jaunais ārsts iemantoja pacientu mīlestību un palika cilvēku sirdīs uz visiem turpmākajiem gadiem. Šo tikšanos ar nepacietību gaidīja bijušie pacienti, radi, draugi, kaimiņi, kā arī tie, kuriem dakteris Danilāns bija un ir neapšaubāma autoritāte medicīnas jomā.

Pēdējos 30 gadus Preiļu pils ir bijusi ne tikai romantiskām teikām un leģendām apvīta vieta, bet arī īsts rūpju bērns “pilsētas tēviem”. Vairāku gadu desmitu garumā senās ēkas atjaunošanas ieceres, idejas, tāmes un projekti kā karsts kartupelis tika mētāts dažādu institūciju kabinetos. Beidzot šis neveiksmju loks ir noslēdzies, un šobrīd esam vistuvāk reāla sapņa piepildījumam. Ir visas cerības, ka valsts simtgades salūts Preiļos tiešām būs pie atjaunotās pils. Pilsētas iedzīvotājus aicinājām uz tikšanos ar pašvaldības pārstāvjiem un būvniekiem, kuri izsmeļoši stāstīja par plāniem, iecerēm un pils restaurācijas gaitu.

Slaidrāde pasākuma apmeklētājiem palīdzēja saprast un pasekot līdzī tam, kādi gadsimtu vēji ir skāruši un kādas pēdas atstājuši Latgales “neogotikas pērles” vēsturē.

8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā

Cieša un produktīva sadarbība turpinās un attīstās ar tām radniecīgajām atmiņas institūcijām ar kurām jau vairāku gadu garumā realizēti projekti, rīkoti pasākumi un izstādes, notiek informācijas apmaiņa. Te minami novada vēstures un skolu muzeji, tūrisma informācijas centrs, novadpētnieki, sabiedriskās organizācijas un biedrības. Līdztekus tam, novadpētniecības kontaktu un sadarbības tīkls pamazām tiek paplašināts. Aizvadītajā gadā LFK digitālais arhīvs garamantas.lv Preiļos rīkoja informatīvu semināru, kura laikā demonstrēja no Preiļu reģiona savāktos materiālus. Izskanēja arī aicinājums atbalstīt šī darba turpināšanu. Nolēmu iesaistīties datu bāzes pilnveidošanas darbā, lai tādejādi kopīgiem spēkiem veidotu plašāku un pilnīgāku resursu par Preiļu un Aglonas novada folkloras teicējiem un pierakstītājiem.

8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā

Aizvadītajā gadā novadpētniecības lasītavā iegādāts grāmatu plaukts Jāņa Streiča personālbibliotēkas dāvinājumam.

8.6. Novadpētniecības darba problēmas, to risinājumi un nākotnes prognozes

Aizvadītais gads iezīmējās ar nelielu dinamiku digitalizācijas jomā, taču joprojām šis process norit gausi un samocīti.

Galvenais vadmotīvs dažādās novadpētniecības darba izpausmēs šogad būs Latgales kongresa 100-gades atcere.

2017. un 2018.gadā Latvijas un Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta ietvaros tiks radīts jauns interaktīva un digitāla satura publisks pakalpojums, kurš daļēji balstīts uz attiecīgo kopienu kultūras mantojuma un novadpētniecības resursiem.

Akreditācija ir bibliotēkas darbības kvalitātes rezumējums. Gatavojoties šim nopietnajam eksāmenam, nopietns darbs būs jāiegulda krājuma vizuālās un saturiskās kvalitātes uzlabošanā.

9.PROJEKTIZSTRĀDE

9.1. Tabula "Projektu apkopojums"

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finan- sējuma apjoms (EUR)	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem "Satiec savu rakstnieku" 2.karta	VKKF	780	Mērķis veicināt: bērnu un jauniešu lasītsprieku un celt lasīšanas kultūru, celt latviešu jaunākās oriģinālliteratūras popularitāti, runāt par rakstniecību un literatūru kā kultūras sastāvdaļu, sekmēt jaunradīto kultūras vērtību izplatīšanu. Tikšanās ar M.Bērziņu, P.Bankovski, L.Pastori, L.Blauu.	Atbalstīts
Pirmais Latgales stāstnieku festivāls "Omotu stuosti"	VKKF	1000	Mērķis bija veicināt stāstniecības tradīciju kā nozīmīgas nemateriālā kultūras mantojuma daļas saglabāšanu, attīstīšanu un tālāk nodošanu Latgales kultūrtelpā, lai caur stāstniecību popularizētu amatu prasmes un sekmētu to pārmantojamību nākamajām paaudzēm. Festivālā norises rezultātā citu Latvijas reģionu stāstniekiem tika piedāvāta iespēja izzināt Latgales daudzveidīgo nemateriālo kultūras mantojumu.	Atbalstīts
Dzejas dienu programma "Gleznojām ar vārdiem..."	VKKF	400	Mērķis veicināt dzejas lasītsprieku bērnos, jauniešos un viņu vecākos, celt laikmetīgās dzejas nozīmīgumu, runāt par dzeju kā neatņemamu literatūras un kultūras sastāvdaļu.	Atbalstīts

			Tikšanās ar I.Gaili, I.Atpili-Jugani, A.Mileiku, A.Viguli	
“Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem 2013. – 2017. gadam” ¹	Eiropas Komisijas Pārstāvniecība Latvijā	6734	Projekta ietvaros tika dažādoti bibliotēkas informatīvie un tematiskie pasākumi, noorganizētas izglītojošas lekcijas jauniešiem un kvalitatīvi semināri ar valstī zināmiem lektoriem. Pateicoties šī projekta aktivitātēm, palielinājusies arī bibliotēkas publicitāte, atpazīstamība valsts mērogā, kā arī uzlabota bibliotēkas materiāli tehniskā bāze.	Atbalstīts
Veidojam vidi ap mums ²	Viduslatgales pārnovadu fonds	550	Bibliotēku atbalsta biedrība “Mēs bibliotēkai” piesaistīja līdzekļus vides labiekārtošanai bibliotēkas apkārtnē, ierīkojot soliņus un uzlabojot zaļo zonu	Atbalstīts
Lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ³	VKKF	72	LNB, LBB īstenota programma, kas dod iespēju bibliotēkām savus krājumus papildināt ar programmā paredzētajām grāmatām, attīstīt lasīšanas prasmes, satura analīzi, izteikt savas pārdomas	Atbalstīts
Augstvērtīga tulkotā un nozaru literatūra ⁴	VKKF	283	LNB, LBB īstenots projekts, kura mērķis ir sekmēt augstvērtīgas tulkotās un nozaru literatūras izdevumu pieejamību Latvijas publiskajās bibliotēkās, veicināt Latvijas un pasaules kultūras klasisko vērtību un laikmetīgās literatūras	Atbalstīts

¹ Projekta īstenotājs EDIC Austrumlatgalē sadarbībā ar Preiļu Galveno bibliotēku

² Projekta īstenotājs biedrība “Mēs bibliotēkai” sadarbībā ar Preiļu Galveno bibliotēku

³ Projekta īstenotājs LNB, LBB. Preiļu Galvenā bibliotēka piedalās atlases konkursā, lai iegūtu papildus grāmatas veiksmīgai programmas īstenošanai

⁴ Projekta īstenotājs LNB, LBB. Preiļu Galvenā bibliotēka piedalās atlases konkursā, lai iegūtu izdevumus

			iepazīšanu ar grāmatu starpniecību	
Grāmatu starts ⁵	LBB	250	Grāmatu starts“ ir LNB Bērnu literatūras centra veidota lasīšanas veicināšanas programma pirmsskolas vecuma bērniem, kas rūpējas par lasītprieku, lasītprasmi, izglītību un personības attīstību.	Atbalstīts
Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku konference “Sadarbība – ceļš uz panākumiem, attīstību un izaugsmi”	VKKF mērķprogramma “Latvijas valsts mežu atbalstītā Latgales kultūras programma”	1123	Celt Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku profesionālo kvalifikāciju un kapacitāti.	Neatbalstīts
Pasākumu un izstāžu cikls Latgales simtgadei Latvijā “Ja Latvija ir mūsu Tēvu zeme, tad Latgale ir mūsu māte” (L. Lubāne)	Latgales reģiona attīstības aģentūra	2580	Mērķis - Latgales kongresa simtgades kontekstā akcentēt vēstures un mūsdienu sasauces, bija plānots rīkot lekciju ciklus un tematiskas izstādes, izmantojot vēsturiskos materiālus (kuriem jāgarantē droša eksponēšana), veicināt sabiedrības interesi par kultūrvēsturisko mantojumu un latgaliešu valodas fenomena saglabāšanu.	Neatbalstīts
Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē /Creation of Network of Family Digital Activity HUBS for Wellbeing	ERAF	81098	Pārrobežu projekts sadarbībā ar Utenas, Zarasu un Latgales Centrālo bibliotēku. Projekta ideja ir radīt jaunu publisku pakalpojumu – ģimenes digitālo aktivitāšu centru.	Iesniegts

⁵ Projekta īstenotājs LNB, LBB, Preiļu Galvenā bibliotēka sadarbībā ar Preiļu novada domi līdzfinansēja (125 EUR)

9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Pārskata periodā veiksmīgi piedalījāties VKKF projektu konkursos, nodrošinot kvalitatīvas, interesantas, izglītojošas tikšanās ar valstī atzītiem un nozīmīgiem rakstniekiem un dzejniekiem. Piedaloties šāda veida projektos, cenšamies, lai rakstnieku, dzejnieku tikšanās notiktu ne tikai pilsētās, bet arī lauku teritoriju iedzīvotājiem.

Esam pateicīgi LNB un LBB par viņu aktīvu dalību un atbalstu bibliotēku krājuma papildināšanā, nodrošinot augstvērtīgas literatūras pieejamību iedzīvotājiem, un iespēju bērniem, jauniešiem un vecākiem piedalīties lasītveicināšanas programmās.

Biedrība “Mēs bibliotēkai” ir lielisks palīgs dažādu ideju īstenošanā, jo ir projektu konkursi, kur noteikumi neparedz pašvaldības iestāžu dalību.

Jau ceturto gadu svarīgs finansiāls atbalsts ES pasākumu, jautājumu un aktivitāšu popularizēšanā ir Eiropas Komisijas Pārstāvniecība Latvijā.

Iespēju piedalīties projektu konkursos ir pietiekoši. Vēl aktīvāku dalību tajos ierobežo bibliotēkas personāla noslogotība, atsevišķu darbinieku motivācijas un atbildības trūkums.

Esam gandarīti, ka bibliotēkai ir savs sadarbības partneru loks, kas palīdz veiksmīgi realizēt projektu idejas.

10.PUBLICITĀTE

10.1 Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Pārskata periodā bibliotēkā tika rīkoti dažāda veida publicitātes pasākumi, izstādes, akcijas, konkursi, radošās darbnīcās, stāstnieku pēcpusdienas, bibliotekārās stundas, ekskursijas, bērniem – rīta stundas. Bērni un jaunieši Karjeras nedēļas ietvaros tika iepazīstināti ar bibliotekāra profesiju un darbu bibliotēkā.

Par jauninājumiem un aktivitātēm bibliotēkā iedzīvotāji tiek informēti arī ar afišu un informatīvo lapu palīdzību, kas tiek izvietotas bibliotēkas, pašvaldības iestāžu, Preiļu pilsētas afišu stendos. Par bibliotēkā apskatāmajām izstādēm un notiekošajiem pasākumiem bibliotēkas apmeklētāji tiek informēti, ievietojot vizuālo informāciju „Lattelecom” dāvinātajā televizorā. Izmantojot bibliotēkas rīcībā esošās tehnoloģiskās iespējas, regulāri tiek izgatavoti informatīvie bukleti, kuros tiek ietverta informācija par bibliotēkas darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem. Par bibliotēkas publicitātes materiālu tiek izmantotas grāmatzīmes un pildspalvas ar 2010.gadā mākslinieces Ievas Semules izstrādāto Preiļu GB logo, Preiļu GB 2011.gadā izdots Preiļu novada literārais almanahs “Sirdsbalsis” un 2015.gadā izdotā grāmatiņa “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”.

Regulārs publicitātes un bibliotēkas tēla veidošanas darbs tiek veikts sadarbībā ar Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālisti. Informācija par lielākajiem un nozīmīgākajiem pasākumiem tiek nodota arī Aglonas, Vārkavas un Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālistiem.

Veiksmīga sadarbība ir izveidojusies ar novada un reģiona laikrakstiem “Preiļu Novada Vēstis”, „Vietējā Latgales Avīze” un „Novadnieks”. “Novadnieks” 2016.g. vidū pārtrauca savu darbību un publicitātes iespējas samazinājās. Pārskata periodā aktuāla informācija par bibliotēkā apskatāmām mākslas izstādēm bija lasāma arī žurnālā “A12”. Periodiskie izdevumi informē sabiedrību par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem un aktivitātēm, publicē informāciju par bibliotēkas darbiniekiem, darbu un citiem jaunumiem.

Aizvadītajā gadā bija vairākas publikācijas gan par bibliotēkā pieejamo jauno pakalpojumu - e-grāmatu bibliotēku, gan par stāstnieku aktivitātēm, gan EDIC Austrumlatgalē rīkotajiem pasākumiem, gan par bibliotēku nedēļas piedāvājumu iedzīvotājiem, gan iespēja izlasīt atskatu uz 2 dienu organizēto konferenci bibliotekāriem, gan par Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas veikumu.

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

Par bibliotēkā piedāvātajiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un citām aktivitātēm iedzīvotāji tiek informēti ar Preiļu GB tīmekļa vietnes www.preilubiblioteka.lv starpniecību. Informācija par gaidāmajiem jaunumiem bibliotēkā, jau notikušajām aktivitātēm tiek ievietota Preiļu novada domes mājas lapā: www.preili.lv un elektroniskajā informatīvajā stendā Raiņa bulvārī.

Informācijas atspoguļojums tiek nodrošināts arī portālos un sociālajos tīklos. Jaunumi īsu ziņu veidā tiek ievietoti portālā draugiem.lv, kur Preiļu GB ir izveidojusi savu profilu <http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>, twitter.com <http://twitter.com/PreiluGB> un

Facebook.com <https://www.facebook.com/preilubiblioteka/>. Informācija par projekta EDIC Austrumlatgalē ietvaros notiekošajiem pasākumiem tiek ievietota portālā draugiem.lv izveidotajā profilā EDIC Austrumlatgalē <http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale>.

Bibliotēka piedalās arī elektroniskā izdevuma “EDIC Austrumlatgalē Ziņu lapa” veidošanā, kur informējam par Eiropas Savienības aktualitātēm, finansējuma iespējām projektiem un veiksmīgākajiem piemēriem Ludzas, Krāslavas, Preiļu un Rēzeknes novados un pilsētās. Šajā izdevumā, kurš tiek izsūtīts vismaz 100 adresātiem uz e-pastu, reklamējam arī tos Preiļu GB rīkotos pasākumus un izstādes, kas saistīti ar Eiropas Savienības tematiku.

Informācija par bibliotēkā rīkotajām aktivitātēm parādās arī citos elektroniskajos resursos, kā piemēram Viļakas novada domes tīmekļa vietnē, kur Viļakas bibliotēkas darbinieces sniedz ieskatu par [Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku konferenci Preiļos](#). Par konferences norisi informēja arī [LBB savā tīmekļa vietnē](#).

Tāpat ļoti labprāt informāciju par bibliotēkas notikumiem publicē arī [Latgaliešu kultūras ziņu portāls lakuga.lv](#).

Bibliotēkas aktivitātes stāstniecības jomā tiek atspoguļotas arī UNESCO LNK tīkla Stāstu bibliotēkas tīmekļa vietnē: [6.aprīlī Preiļos uzsāks pasākumu ciklu “Pagastu stāsti”](#); [Preiļos un Jasmuižā aizvadīts pirmais Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti”](#), u.c..

2016.gadā Latgales Reģionālajā Televīzijā bija skatāmi vairāki sižeti par bibliotēkas darbību, aktualitātēm un organizētajiem pasākumiem:

- [Dairas Āboliņas grāmatas “Jāņa Streiča maģiskais reālisms” atvēršanas svētki Preiļos](#),
- [Pirmais Latgales stāstnieku festivāls](#),
- kā arī piedaloties TV tiešraidē vadītājas vietniecei I.Skorodihinai un BLN vadītājai V.Jakimovai [par darba aktualitātēm](#).

10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Par pārskata periodā vienu no veiksmīgākajiem bibliotēkas popularizēšana pasākumiem viennozīmīgi varam uzskatīt 1.Latgales stāstnieku festivālu, kurš 3 dienu laikā pulcēja stāstniekus un klausītājus no visas Latvijas. Festivāla ietvaros popularizēja ne tikai bibliotēkas, bet arī reģiona un novada vārdu, mūsu puses nemateriālā mantojuma vērtības un kultūras bagātības. Pateicoties šim festivālam Preiļu GB vārds izskanēja visas Latvijas robežās. Kolēģi no citām Latvijas bibliotēkām izteica atzinīgus vārdus par kvalitatīvi, interesanti, noderīgi un veiksmīgi noorganizētu festivālu.

Īpašu uzmanību ir pelnījuši arī pārskata periodā organizētie 3 liela apjoma pasākumi:

- Tikšanās ar eksprezidentu V.Zatleru, popularizējot viņa grāmatu “Kas es esmu?”;
- D.Āboliņas grāmatas “Jāņa Streiča maģiskais reālisms. 22 filmas” atvēršanas svētki Preiļos;
- P.Strūberga grāmatas “Anatolijs Danilāns - dakteris ar atvērtu sirdi” prezentācija.

Šo iepriekšminēto pasākumu apmeklējums bija necerēti liels un pozitīvās atsauksmes liecināja par pareizo darbību.

Milzīgu iedzīvotāju interesi un masu mediju uzmanību no visas Latvijas piesaistīja amatnieka Jāņa Ziemeļa radošo darbu izstāde, kura pirmo reizi plašākai apskatei bija izvietota Preiļu GB.

Par veiksmīgu bibliotēkas tēla popularizējošu pasākumu uzskatām arī tikšanos ar sporta treneri, grāmatas “Vispusīga fiziskā sagatavošana sportā un speciālo operāciju spēkos” autoru A.Stankeviču. Šīs tikšanās panākumu atslēga bija bibliotēkas ne-lietotāju uzrunāšana un viņu klātbūtne pasākumā. Potenciālos bibliotēkas lietotājus mums izdevās ieinteresēt un daļa apmeklētāju arī kļuva par bibliotēkas lietotājiem.

Svarīgs un nozīmīgs pozitīva bibliotēkas tēla veidošanas pasākums bija Valsts prezidenta kundzes Ivetas Vējones vizīte bibliotēkā, kuras laikā viņai tika noorganizēta ekskursija pa bibliotēku, kā arī tika iepazīstināta ar bibliotēkas darbu.

Bibliotēkas tēla atpazīstamība tika veicināta piedaloties Preiļu pilsētas svētkos ar savām aktivitātēm un informatīvo telti. Aizvadītajā gadā bibliotēka veiksmīgi piedalījās Preiļu novada domes izsludinātajā konkursā par skaistāko Ziemassvētku noformējumu pašvaldības un valsts iestāžu grupā. Šajā konkursā ieguvām nozīmīgo 1.vietu. Jāpiebilst, ka bibliotēka vienmēr tiek noformēta atbilstoši valstī svinamo svētku tematikai. Rezultāts – iedzīvotāju, pilsētas viesu pozitīvās atsauksmes un laba iespaids atstāšana par iestādi.

Gada nogalē iedzīvotāju interesi piesaistīja arī Amatnieku biedrības “Austra” rīkotā amatnieku darbu izstāde un amatnieku darbu tirdziņš izstādes noslēgumā. Tas bibliotēkā radīja īpašu Ziemassvētku gaisotni.

Pārskata periodā bibliotēkai apritēja 10 gadi, kopš tā atrodas jaunās, lasītājiem piemērotās telpās Kārsavas ielā 4. Par godu šim notikumam saviem lasītājiem un pārējiem pilsētas iedzīvotājiem rīkojām Tihovsku ģimenes koncertu. Šāda veida koncertu organizēšana bibliotēkā dod pozitīvisma enerģiju gan iedzīvotāju vidū, gan bibliotēkas darbiniekiem, kas nav mazsvarīgs faktors pie bibliotēkas tēla veidošanas.

Bibliotēkas pasākumu fotogalerija: [2016.gada 1.pusgads](#), [2016.gada 2.pusgads](#)

Skatīt arī pielikumu Nr.4. (Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto)

10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Preiļu reģionā kopš 2016.g. vidus samazinājās vietējo preses mediju skaits. Respektīvi, pārskata periodā savu darbību beidza vietējais iknedēļas laikraksts “Novadnieks”. Kā risinājumam meklējam jaunus sadarbības partnerus – reģionālos medijus.

Uzskatām, ka mēs varētu rakstīt biežāk preses relīzes par bibliotēkas aktivitātēm un pakalpojumiem. Šo problēmjautājumu varētu risināt ar lielāku darbinieku pašiniciatīvu.

11.SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

11.1. Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

Pārskata gadā veiksmīgi turpinājās Preiļu GB sadarbība ar Preiļu novada domi. Pašvaldības pārstāvji ar bibliotēku un tās piedāvātajiem pakalpojumiem iepazīstināja pilsētas viesus un dažādas delegācijas. Bibliotēku apmeklēja Azerbaidžānas pašvaldību pārstāvji, Latvijas Valsts prezidenta kundze Iveta Vējone, eksprezidents Valdis Zatlers.

Preiļu GB sadarbojas ne tikai ar Preiļu novada, bet arī ar blakus novadu pašvaldībām. Galvenais kopdarbības mērķis – reģiona funkciju veikšana novadu bibliotēkās. Pārskata periodā bibliotēkā bija apskatāma fotoizstāde “Vārkavas muižas pils – 150”.

Kultūras iestādes

Vieni no galvenajiem Preiļu GB sadarbības partneriem ir tai radniecīgas kultūras iestādes: novadu bibliotēkas, Preiļu novada kultūras centrs un tā mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi; muzeji: Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, Raiņa memoriālais muzejs „Jasmuiža”. Svarīgākie sadarbības virzieni 2016.gadā bija izglītojoši informatīvas aktivitātes, pasākumi un izstādes.

Sadarbībā ar Preiļu novada bibliotēkām tika organizēts pasākumu cikls “Pagastu stāsti”.

Izglītības iestādes

Preiļu GB darbojas ar visām Preiļu novada izglītības iestādēm: Preiļu 1.pamatskolu, Preiļu 2.vidusskolu un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāziju, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienību, Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienes vidusskolu, Salas pamatskolu, Priekuļu pamatskolu, Pelēču pamatskolu, alternatīvās izglītības iestādi Preiļu Brīvā skola, Preiļu Mūzikas un mākslas skolu, Preiļu novada Bērnu un jauniešu centru, pirmsskolas izglītības iestādi „Pasaciņa”. Ļoti veiksmīgi veidojas sadarbība ar Preiļu 1. pamatskolas skolēniem un skolotājiem. Bērni labprāt iesaistās Bērnu žūrijas darbā un bibliotēkas rīkotajos pasākumos. Skolu audzēkņi ir aktīvi dažādu diskusiju un izglītojošo pasākumu dalībnieki, bet skolu pašdarbības kolektīvi ar savu sniegumu lieliski papildina bibliotēkas rīkotos pasākumus. Par sātīgām pusdienām EDIC Austrumlatgalē rīkotajos pasākumos rūpējās Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienības audzēkņi.

Citas institūcijas

Preiļu GB veiksmīgi sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem, Jauniešu centru, Pensionāru biedrību, Sociālo dienestu, Tūrisma informācijas centru, Nodarbinātības valsts aģentūru, Valsts probācijas dienesta (VPD) Preiļu teritoriālo struktūrvienību, reģionālajiem medijiem, Valsts ieņēmumu dienestu (VID), Nevalstiskajām organizācijām (NVO).

Galvenie sadarbības mērķi: kopēji projekti, apmācības, izglītojoši informatīvi pasākumi, semināri, pasākumi, izstādes un citas aktivitātes. Bibliotēka aktīvi piedalās citu iestāžu rīkotajos pasākumos, atbalsta tās un vairo to publicitāti. Jau vairākus gadus bibliotēkas 1.stāvā ir izvietota permanentā izstāde “Kā raibs dzijas kamols mūsu Preiļu novads...”, kur tiek prezentēti kulinārā, amatniecības, vēsturiskie un sakrālie tūrisma objekti.

Pārskata periodā organizējām tikšanos ar sadarbības partneriem “1+1 nav 2, bet 11”, lai kopā pasēdētu pie tējas tases, pateiktu paldies par atsaucību un atbalstu, diskutētu par nākotnes plāniem un kopīgi piedalītos aktivitātēs.

11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Pārskata periodā bibliotēkas apmeklētājus priecēja Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas „Saules skola” audzēkņu radošo darbu izstādes.

2016.gadā ir paplašinājies bibliotēkas sadarbības partneru loks. Bibliotēkā bija apskatāma Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas audzēkņu darbu izstāde “Gudrs. Brīvs. Radošs”, Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras un pilsētplānošanas fakultātes studentu radošo darbu prezentācija un Līvānu radošās apvienības “Perspektīva” radošo darbu izstāde „Stikls bez robežām”.

Stabila sadarbība izveidojusies ar LNB Bibliotēku attīstības institūtu un Bērnu literatūras Centru, v/a Kultūras informācijas sistēmu centru, SIA Tieto Latvija, Lauku bibliotēku atbalsta biedrību, Eiropas Komisiju, Ārlietu ministriju, kura koordinē un atbalsta Eiropas Savienības informācijas punktu (ESIP) darbību Latvijas novadu bibliotēkās, Rēzeknes novada pašvaldību (vadošais partneris EDIC projektā).

Preiļu GB veiksmīgi sadarbojas arī ar izdevniecībām un Valsts Robežsardzes koledžu Pasākumu cikla „Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā” ietvaros notika tikšanās ar projekta Latgaliešu kultūras ziņu portāls lakuga.lv vadītāju Vinetu Vilcāni un tikšanās ar žurnāla "A12" radošo komandu.

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

2016.gada otrajā pusē pārrobežu projekta ietvaros izveidojās sadarbība ar Utenas, Zarasu un Latgales Centrālo bibliotēku, kā rezultātā tika iesniegts ERAF projekts “Ģimenes digitālo aktivitāšu centra tīkla izveide, dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē /Creation of Network of Family Digital Activity HUBS for Wellbeing and Education Support in Eastern Aukštaitija and Southern Latgale”

11.4. Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs

Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs pārskata periodā ir noritējis veiksmīgi. Par to liecina 2016.gadā saņemtās pateicības, iedzīvotāju pozitīvās atsauksmes par bibliotēkas darbu, plašais bibliotēkas rīkoto aktivitāšu skaits, veiksmīgā sadarbība ar iestādēm, bibliotēkas publicitāte reģiona un valsts līmenī.

Preiļu GB vadītāja pārskata periodā izteica savu viedokli un lūgumu VARAM par pašvaldību publisko bibliotēku interneta finansēšanu no valsts piešķirtās mērķdotācijas, par mērķdotācijas svarīgumu un nozīmīgumu ikvienai publiskajai bibliotēkai un iedzīvotājiem kopumā. Tāpat Latgales Plānošanas reģiona vadībai tika sniegts situācijas apraksts par bibliotekāru zemo atalgojumu Latgalē, kā arī lūgums palīdzēt risināt šo problēmjautājumu.

Kā pozitīvs aspekts jāpiemin sadarbība ar pašvaldībām par reģiona funkciju veikšanu novados, ik gadu tiek piešķirts finansējums bez nepieciešamības pierādīt reģiona galvenās bibliotēkas nozīmīgumu. Tas apliecina, ka darbs, ko ieguldām metodiski konsultatīvā darba veikšanai vietējās nozīmes bibliotēkām no pašvaldību puses tiek novērtēts.

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

12.1. Situācijas apraksts, kopaina pārskata periodā

Preiļu GB ir metodiskā un konsultatīvā darba centrs 25 Preiļu reģiona pašvaldību publiskajām bibliotēkām un 18 izglītības iestāžu bibliotēkām. 2016.gadā slēgta Vārkavas pamatskola un Viduslatgales Profesionālā vidusskola Jaunaglonā.

Līgums par sadarbību, reģiona funkciju veikšanu un finansēšanu tika noslēgts ar Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada domi.

Darba uzdevumi 2016.gadā :

- profesionālās pilnveides pasākumu – semināru, informatīvu sanāksmju, praktisku nodarbību organizācija gada garumā pagastu, kā arī izglītības iestāžu bibliotēku darbiniekiem
- semināru organizēšana sadarbībā ar LNB Bibliotēku attīstības centru, LNB Bērnu literatūras centru
- piedalīšanās LBB aktivitātēs: Latgales bibliotekāru konferencē Preiļos
- krājumu rekatalogizācija Aglonas novada Kastuļinas, Grāveru, Šķeltovas; Riebiņu novada Galēnu, Sīļukalna, Kotļerovas, Pieniņu bibliotēkā
- praktisku nodarbību organizēšana bibliotekāriem Preiļu reģionālajā Mācību centrā
- praktikums jaunajam darbiniekam, bibliotēkas vadītājam Vārkavas novada Vanagu bibliotēkā
- bibliotēkārā darba pārraudzība Preiļu reģionā, praktiskas palīdzības sniegšana, apmeklējot pašvaldību publiskās bibliotēkas uz vietām
- kopsavilkumu sagatavošana gada garumā augstākstāvošām institūcijām – Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļai; Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centram, Bērnu literatūras centram, Kultūras informācijas sistēmu centram; LNB Kompetenču attīstības centram; Latvijas bibliotekāru biedrībai; Lauku bibliotēku atbalsta biedrībai, u.c.
- mācību iestāžu bibliotekāru konsultēšana par dažādiem bibliotēkārā darba procesiem
- bibliotēku labākās darba pieredzes apkopošana un popularizēšana, bibliotekāru iniciatīvas veicināšana
- darba pieredzes braucienu organizēšana: LNB un Salaspils novada bibliotēka, Vārkavas novada bibliotēkas
- kopsavilkumu sagatavošana ievietošanai Preiļu GB mājas lapā: E- prasmju nedēļa, Bibliotēku nedēļa, Dzejas dienas, Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļa
- metodisko materiālu krājuma papildināšana. Profesionālo elektronisko resursu, preses, Latvijas Nacionālās bibliotēkas bibliotēku un informācijas zinātņu lasītavas jaunieguvumu popularizēšana

12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas veiktie metodiskie pasākumi un konsultācijas, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Tabula "Profesionālās pilnveides pasākumi Preiļu GB"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1	18.02	PGB	Preiļu GB Izglītības un attīstības centrs "Ego"	Praktisks seminārs "Radošums un tā izpausmes darbā ar bērniem un pieaugušajiem bibliotēkā"	40	8
2	11.03	PGB	Preiļu GB	Seminārs * Atskats uz 2015.gadu Aglonas, Riebiņu, Vārkavas, Preiļu novada pagastu bibliotēkās * Lekcija "E-pakalpojumu portāls un mobilā lietotne Kadastrs.lv- ērta piekļuve kadastra datiem". <i>Lektors Arvīds Vasiļevskis, Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas pakalpojumu kvalitātes vadītājs</i>	24	5
3	6.05 13.05	PGB Mācību centrs	Preiļu GB	Praktiskas nodarbības MX Word; MX Excel	15	3
4	30.05	PGB	Preiļu GB LNB Bērnu literatūras centrs	Seminārs *Aktualitātes bibliotēku darbā *Tendences, problēmsituācijas un aktualitātes bibliotēku darbā ar bērnu un jauniešu auditoriju, <i>Silvija Tretjakova, LNB Bērnu literatūras centra vadītāja</i> *Lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu un jauniešu žūrija" jaunumi, kolekcijas apskats, aktivitātes, <i>Sarmīte Galsa, LNB Bērnu literatūras centra galvenā bibliogrāfe</i> *Darbs ar bērniem Preiļu reģiona bibliotēkās: iespējas, problēmas, ieteikumi	30	5
5	3.06	PGB Mācību centrs	Preiļu GB	Praktiskas nodarbības MX Word; MX Excel	5	3
6	1.07	Vārkavas novada bibliotēkas	Preiļu GB Vārkavas novada	Darba pieredzes brauciens *Vārkavas novada Vārkavas pagasts <i>(Iepazīšanās ar bibliotēku, Vārkavas novadpētniecības muzeja apmeklējums)</i>	28	4

			biblio- tēkas	*Vārkavas novada Upmalas pagasts (<i>Vārkavas muižas pils un parka apskate. Upmalas un Vārkavas vidusskolas bibliotēkas</i> apmeklējums) *Vārkavas novada Rožkalnu pagasts (<i>Latvijas dižvietas: Nīcgales Lielais akmens. Kalupes evaņģēliski luteriskā baznīca</i>)		
7	7.10	PGB	Preiļu GB	Seminārs *Latvijas bibliotēku novadpētniecības konference *Izmēģinājumu projekts "E-GRĀMATU bibliotēka" *Jaunievecumi BIS Alisē *Grāmatas "Atgriešanās Eiropā" prezentācija *Publiskā lekcija „Manuskripti buljonā neslīkst. Ieskats latviešu valodā sarakstīto pavārgrāmatu vēsturē” <i>Astra Spalvēna, mākslas zinātņu doktore, RISEBA docente</i> *Pasākumu cikls "Pagastu stāsti" - Aizkalnes pagasta stāsts	27	5
8	16.09		Preiļu GB	Darba pieredzes brauciens: LNB, Salaspils novada bibliotēka	27	4
9	30.09	PGB	Preiļu GB	Praktiskas nodarbības BIS Alise. SBA modulis	7	3
10	21.10	PGB	Preiļu GB	Praktiskas nodarbības BIS Alise. SBA modulis	8	3
11	2.12	PGB	Preiļu GB sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku	Seminārs *Bibliotēku darba aktualitātes *IFLA 82. ģenerālkonference Kolumbusā (ASV): bibliotēkas bez robežām, <i>Māra Jēkabsons, LNB Bibliotēku attīstības centra vadītāja</i> *Mūsdienīgi Latvijas Nacionālās bibliotēkas pakalpojumi <i>Ilze Gensberga, LNB Nozaru literatūras centra galvenā bibliogrāfe</i> *Bibliotēku pakalpojumi un lasītājs: nozares profesionālās literatūras apskats <i>Elita Vīksna, LNB Bibliotēku attīstības centra galvenā bibliotekāre</i> *Lekcija "Stresa pārvaldīšana kā profesionālās izdegšanas profilakse" <i>Līga Tumašova, Mg. Psych., psiholoģe</i> *Pasākumu cikls "Pagastu stāsti" - Saunas pagasta stāsts	37	5

Semināros organizēta grāmatu tirdzniecība: IK „Virja AK”, SIA Latvijas Grāmata.

Aizvadītajā gadā Preiļu GB un Vārkavas novada Vanagu bibliotēkā organizētas 8.praktikuma nodarbības jaunajam darbiniekam, bibliotēkas vadītājai Laimai Pūgai.

Konference Rīgā

- 19.aprīlis - Latvijas bibliotekāru 18.konference “Attiecības. Sadarbība. Kopiena”
- 20.aprīlis – Bibliotēku ideju tirgus (piedalījās Preiļu GB, Riebiņu novada CB)

Konferences Preiļos

- 19. maijs - Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku konference “Komunikācija, sadarbība, komandas darbs - ilgtspējīgas izaugsmes pamats”
- 20.maijs - Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku konference “Sadarbība – ceļš uz panākumiem, attīstību un izaugsmi” Konferencēs piedalījās visi Preiļu reģiona bibliotēku darbinieki.

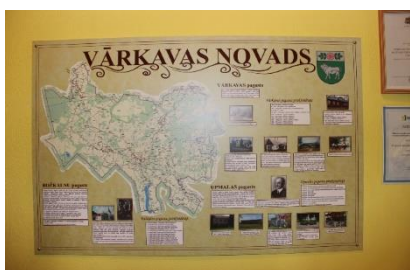
Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku profesionālā pilnveide

Preiļu Galvenajā bibliotēkā strādā 15 bibliotekārie darbinieki. Pārskata periodā visiem darbiniekiem tika nodrošināta iespēja izglītoties, papildināt savas zināšanas un celt savu kvalifikāciju. Šo iespēju izmantoja visi darbinieki gan apmeklējot PGB organizētos profesionālās pilnveides pasākumus, seminārus, apmācības un pieredzes apmaiņas braucienus, gan piedaloties citu iestāžu organizētajos pasākumos, semināros,ursos, apmācībās, u.c..

Pārskata periodā darbinieki apmeklējuši 36 citu iestāžu organizētos profesionālās pilnveides kursus, seminārus, konferences, pieredzes apmaiņas braucienus, u.c. Apmeklēto profesionālās pilnveides pasākumu tematika ir ļoti dažāda.

2016.gadā Preiļu galvenās bibliotēkas darbinieki aktīvi apmeklēja arī 13 Preiļu Galvenās bibliotēkas un citu iestāžu organizētos kursus, seminārus, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c. Apmeklēto profesionālās pilnveides pasākumu sarakstu skatīt pielikumā Nr.3. (Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi)

Darba pieredzes apmaiņas braucieni

2016.gada 1.jūlijā apmeklējām Vārkavas novadu un bibliotēkas. Katru gadu esam citā novadā un tas kļuvis par tradīciju. Novadu bibliotekāri kopā ar kultūras darbiniekiem laipni uzņem

ciemiņus, rūpējas par izzinošu programmu un viesu labsajūtu dienas garumā. Savukārt mēs iepazīstam Preiļu reģiona novadus, kultūras iestādes un arhitektūras pieminekļus, Latgales dižās vietas, unikālus dabas brīnumus.

2016.gada 27.jūlijā notika arī Preiļu novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Rēzeknes centrālo bibliotēku. Tikāmies ar kolēģiem, pārrunājām

bibliotēku darba aktualitātes, iepazīnāmies ar bibliotēkas telpu plānojumu un piedāvāto pakalpojumu klāstu apmeklētājiem. Pa ceļam uz Rēzekni apmeklējām Igauņa senlaiku mūzikas instrumentu darbnīcu, Lubānas ūdens tūrisma attīstības centru „BĀKA”, z/s APKALNMĀJAS ādas darbnīcu un izmantojām arī iespēju Rēzeknes pilsētas svētku ietvaros paskatīties ielu teātri, kulinārās meistarklases un Eiro ciematiņu – gadatirgu.

16.septembrī notika darba pieredzes apmaiņas brauciens uz Latvijas Nacionālo bibliotēku un Salaspils novada bibliotēku. Brauciena mērķis - apskatīt jauno Latvijas

Nacionālās bibliotēkas ēku, iepazīties ar lasītavu darbu, piedāvātajiem pakalpojumiem, jo daudzi pagastu bibliotekāri Gaismas pili nebija apmeklējuši kopš 2014.gada. Paldies Baibai Biernei un Martai Dziļumai par ekskursijas vadīšanu.

Mūs viesmīlīgi uzņēma arī Salaspils novada bibliotēkas kolektīvs. Patīkami pārsteidza bibliotēkas jaunās telpas, to pārdomātais iekārtojums.

Iepazīnāmies ar bibliotēkas darbu un aktivitātēm, jaunām iecerēm nākotnē.

Braucieni bija ļoti vērtīgi. Ar jaunām, radošām idejām bagāti, Preiļu reģiona bibliotekāri atkal var turpināt savu ikdienas darbu – sniegt pakalpojumus saviem lasītājiem un izmantot iegūtās zināšanas, lai savu darbu padarītu atraktīvāku, košāku, saistošāku.

2016.gadā veikti 24 izbraukumi uz Preiļu reģiona novadu centrālajām un pagastu bibliotēkām.

Izbraukumu mērķi :

- bibliotēku darba vispārīgas un uzdotā darba pārbaudes, konsultatīva palīdzība
- krājuma rekatalogizācijas pabeigšana, inventarizācijas: Aglonas novada Kastuļinas, Grāveru, Šķeltovas, Riebiņu novada Galēnu, Sīļukalna, Kotļerovas, Pieniņu bibliotēkā
- aktīvā krājuma veidošana bibliotēkās: praktisks darbs krājumu fiziskās un saturiskās kvalitātes izvērtēšanā
- praktikuma nodarbības jaunajam darbiniekam Vārkavas novada Vanagu bibliotēkā

- lietišķa palīdzība bibliotēku telpu iekārtošanā pēc remontdarbiem, jaunu plauktu iegādes
- labākās darba pieredzes popularizēšana un ieviešana
- ārējo apkalpošanas punktu darbs: Aglonas novada CB, Vārkavas pagasta bibliotēka, Riebiņu novada Kastīres bibliotēka
- SBA iespēju izmantošana, sadarbošanās krājumu komplektēšanā un izmantošanā Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novads
- Preiļu GB, LNB, Rīgas CB - apmaiņas krājumu izmantošana
- darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkās, kuru apkalpes zonā ir pamatskolas vai vidusskolas, sadarbība ar skolām - Preiļu novada Pelēču, Saunas, Smelteru; Aglonas novada CB, Grāveru, Kastuļinas, Šķeltovas; Riebiņu novada Riebiņu, Galēnu, Stabulnieku, Sīļukalna, Kastīres bibliotēka; Vārkavas novada Upmalas bibliotēka
- novadpētniecības darbs pagastu bibliotēkās: krājums - tematiskās un personāliju mapes, pasākumi, izstādes, sadarbības partneri, jaunie novadpētnieki
- bibliotēku atpazīstamības veicināšana, publicitātes pasākumi, informācija novadu izdevumos: Preiļu novada vēstis, Aglonas novada vēstis, Ozolupe, Riebiņu novada ziņas

Preiļu GB darbinieki Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novada publisko bibliotēku vadītājiem snieguši individuālas konsultācijas, izmantojot elektronisko pastu, tālruni, tiešu sarunu, vadījuši praktiskas nodarbības.

Konsultāciju tēmas:

- krājuma komplektēšana, kārtojuma sistematizācija
- bibliotēkas dokumentācija: krājuma summārā un individuālā uzskaitē
- inventarizācijas
- BIS Alise: katalogizācija, cirkulācija, komplektēšana, SBA
- Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, tā kvalitātes kontrole
- dokumentu izstrāde: nolikums, izmantošanas noteikumi
- gada pārskati – statistikas pārskata, teksta atskaites sagatavošana
- datu ievade Latvijas digitālās Kultūras kartes informācijas sistēmā (LDKK): publiskās un skolu bibliotēkas
- bibliotēkas darba plānošana – attīstības plāns vidējam termiņam, gada un ceturkšņa plāns
- novadpētniecība: krājums, personāliju mapes, izstādes, novadnieki-jubilāri
- uzziņu un informācijas pakalpojumi: uzskaitē, izpilde
- lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2016” 16 pagastu bibliotēkās
- darbs ar bērniem pirmskolas vecumā un skolēniem, jauniešu aktivitātes bibliotēkās
- Bibliotēku nedēļa
- E-prasmju nedēļa
- Dzejas dienu un Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļas pasākumi
- BIS Alise. SBA modulis

- deponētāriji Latvijas bibliotēkās, to izmantošana
- bibliotēkas publicitāte: izstāžu darbs, pasākumi, atpazīstamība, pieejamība
- telpu iekārtošana: krājuma izvietošana, noformējums, norādes bibliotēku telpās.

2016.gada sākumā apkopota Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada bibliotēku statistika, veikta skaitlisko rādītāju salīdzināšana, teksta pārskatu analīze. Skolu bibliotēku darbiniekiem sniegta praktiska palīdzība statistisko darba lapu precīzā aizpildīšanā par 2015.gadu.

Sagatavots un iesniegts kopsavilkums par visu Preiļu reģiona bibliotēku 2015.gada darba rādītājiem LR Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļai.

Statistikas datu kontrole, kļūdu labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā 25 publiskajām Preiļu reģiona bibliotēkām.

LNB Bibliotēku attīstības centram, sagatavots pārskats par 4 novadu (Preiļu, Riebiņu, Vārkavas, Aglonas) publisko bibliotēku darbību 2015.gadā, bet LNB Bērnu literatūras centram par darbu ar bērniem un jauniešiem lauku bibliotēkās.

Apkopots visu Preiļu reģiona bibliotēku lasītāju vērtējums populārākajām grāmatām konkursam „Lielā lasītāju balva 2016”. Sagatavoti kopsavilkumi par pasākumiem Preiļu reģiona novadu pagastu bibliotēkās: E-prasmju nedēļa, Bibliotēku nedēļa, Dzejas dienas, Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļa.

Interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv, sadaļā Bibliotekāriem, regulāri tiek ievietota aktuāla, profesionāla informācija. Sekoju līdzī novadu mājas lapās ievietotai informācijai par bibliotēkām, to aktivitātēm gada garumā.

Aptaujāti reģiona pagastu bibliotēku darbinieki par 2017.gada profesionālo pilnveidi: izglītības un attīstības centra “Ego” izbraukuma kursiem Preiļu GB, vieslektoriem, praktiskajām nodarbībām reģionālajā Mācību centrā Preiļos.

Informācija e-pastā no LR Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļas, LNB, LNB Bērnu literatūras nodaļas, LBB, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra, LNB Kompetenču attīstības centra, Kultūras informācijas sistēmu centra operatīvi tiek pāradresēta visām Preiļu reģiona novadu centrālajām un pagastu bibliotēkām, Preiļu novada Izglītības pārvaldes metodiķei un Riebiņu novada izglītības jautājumu koordinatorei.

12.3. Izglītības iestāžu bibliotēku pārraudzība

Regulāri izglītības iestāžu bibliotēku apmeklējumi uz vietām nenotiek. Vienu reizi gadā tiek skatīti statistikas pārskati un pēc tam datu kontrole, kļūdu labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā 20 Preiļu reģiona skolu bibliotēkām. Bibliotēku apmeklējumi, praktiska palīdzība, individuālas konsultācijas profesionālajos jautājumos veiktas pēc skolu bibliotēku darbinieku pieprasījuma.

Preiļu GB galvenā bibliotekāre Anita Danilova sniegusi praktisku un konsultatīvu palīdzību Aglonas vidusskolas, Aglonas internātvidusskolas, Vārkavas vidusskolas, Vārkavas pamatskolas, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Struktūrvienības Preiļi bibliotēkas vadītājai par BIS Alise moduļiem: katalogizācija, komplektēšana.

Skolu bibliotēku darbinieki tiek aicināti uz Preiļu GB organizētajiem semināriem un sanāksmēm, tikai ar apmeklējumu ir problēmas. Regulāri mūsu seminārus, praktiskas

nodarbības apmeklē Vārkavas novada Vārkavas vidusskolas bibliotēkas vadītāja Melita Pastare.

12.4. Sadarbība ar citām iestādēm

Sadarbība metodiskā un konsultatīvā darba jomā notiek ar Preiļu novada Izglītības pārvaldes metodiķi Valentīnu Karpušenko. Informācijas aprīte e-pastā gan ar Preiļu, gan Riebiņu novada izglītības jautājumu koordinatori. Skolu bibliotekāru metodiskā apvienība, kā tāda, Preiļu reģionā nepastāv.

Vietējās nozīmes bibliotēku akreditācijas procesā sadarbojamies ar Preiļu reģiona pašvaldību vadītājiem. Apmeklējot novadus darba pieredzes braucienos, vienmēr plānojam tikšanos ar novada vadību, lai gūtu priekšstatu par konkrēto vietu.

Atsevišķos gadījumos iesaistāmies jaunu darbinieku konkursa vērtēšanas komisijas darbā (Vārkavas, Riebiņu novads).

Kopā ar Riebiņu novada CB vadītāju, bija sagatavoti un analizēti statistiskie darba rādītāji un iesniegti priekšlikumi darba uzlabošanai Riebiņu novada domei par pagastu bibliotēku darbu. Diemžēl ieteikumi netika ņemti vērā.

12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

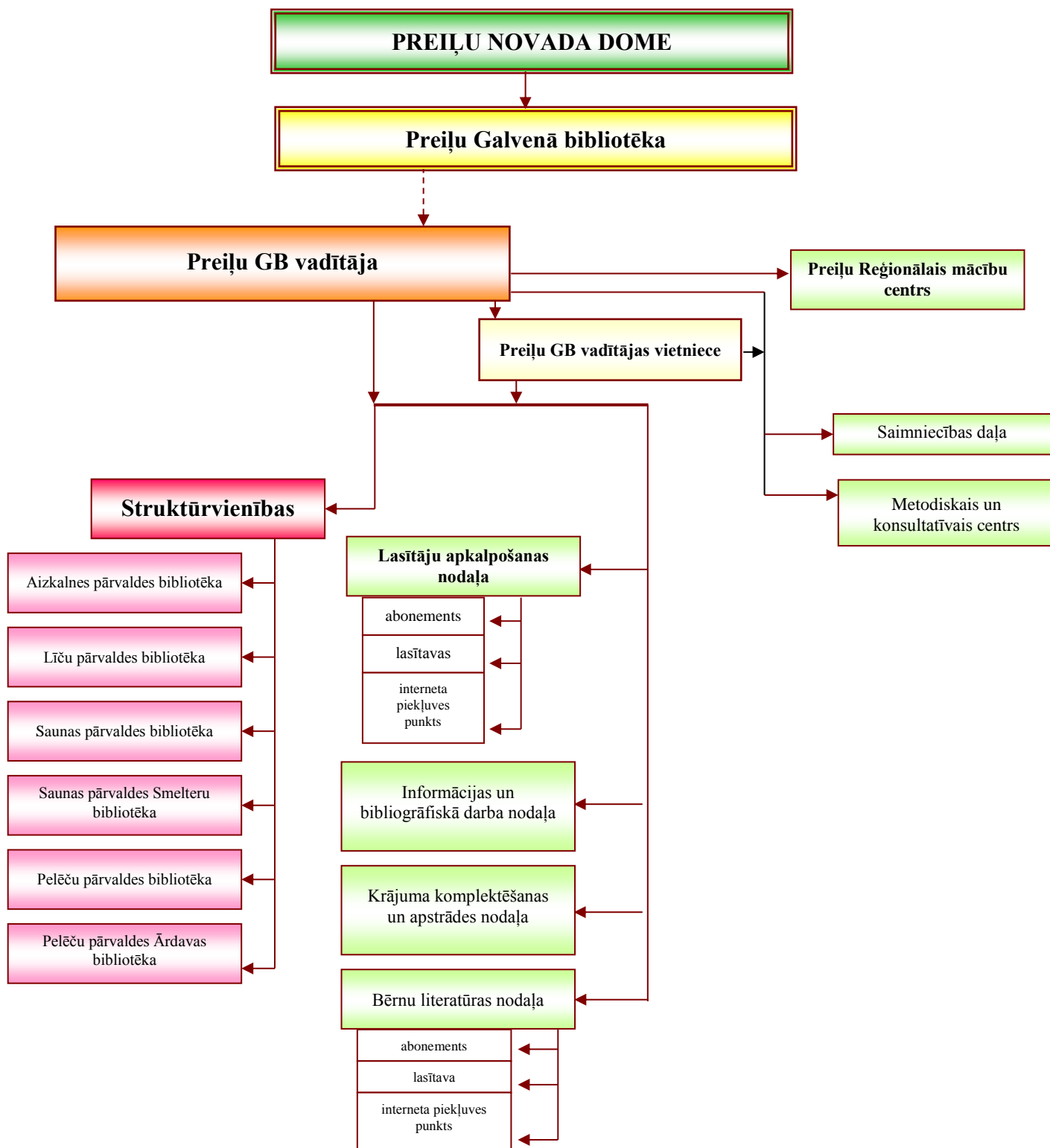
Viena no problēmām ar kuru saskaramies metodiskajā un konsultatīvajā darbā ir bibliotekāru kūtrums atsevišķās bibliotēkās. Semināros runājam, aicinām lektorus, stāstam radošas lietas, organizējam praktiskas nodarbības, bet realitātē uz vietām tas nestrādā. Tikai nedaudzās bibliotēkās rodas inovatīvi risinājumi, kā uzlabot esošos pakalpojumus un ieviest jaunus. Viss darbs atkarīgs no cilvēka, kas strādā konkrētajā bibliotēkā.

Protams, darbiniekus stimulē darba pieredzes apmaiņas braucieni, ko organizējam vienu reizi gadā, kā arī izbraukumu semināri kādā no reģiona novadiem. Bibliotekāri labāk viens otru iepazīst, sadraudzējas, kas lieti noder organizējot pasākumus.

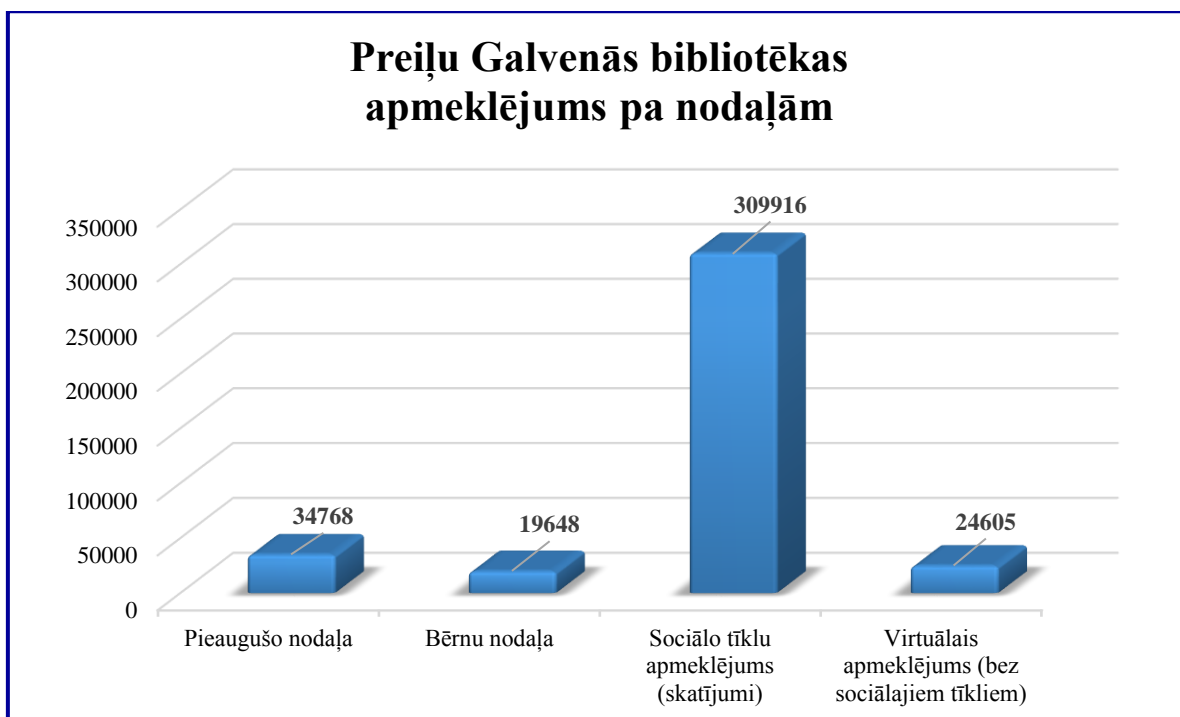
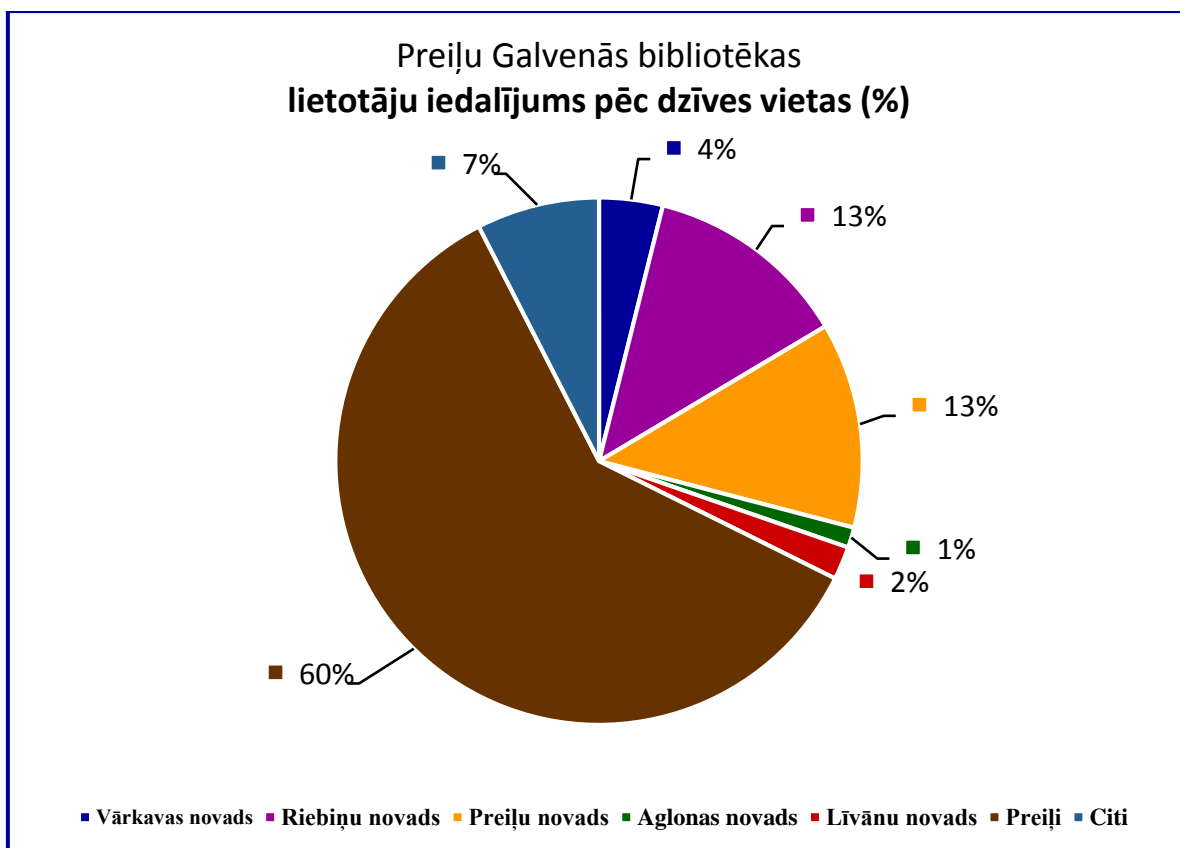
Profesionālajai pilnveidei ļoti noderīgas ir metodiķu tikšanās divas reizes gadā, bet vēlētos arī kādus kursus metodiskā darba organizācijā, saskarsmes psiholoģijā, komunikācijā, jo darbs ar cilvēkiem prasa arī pilnveidošanos.

PIELIKUMI

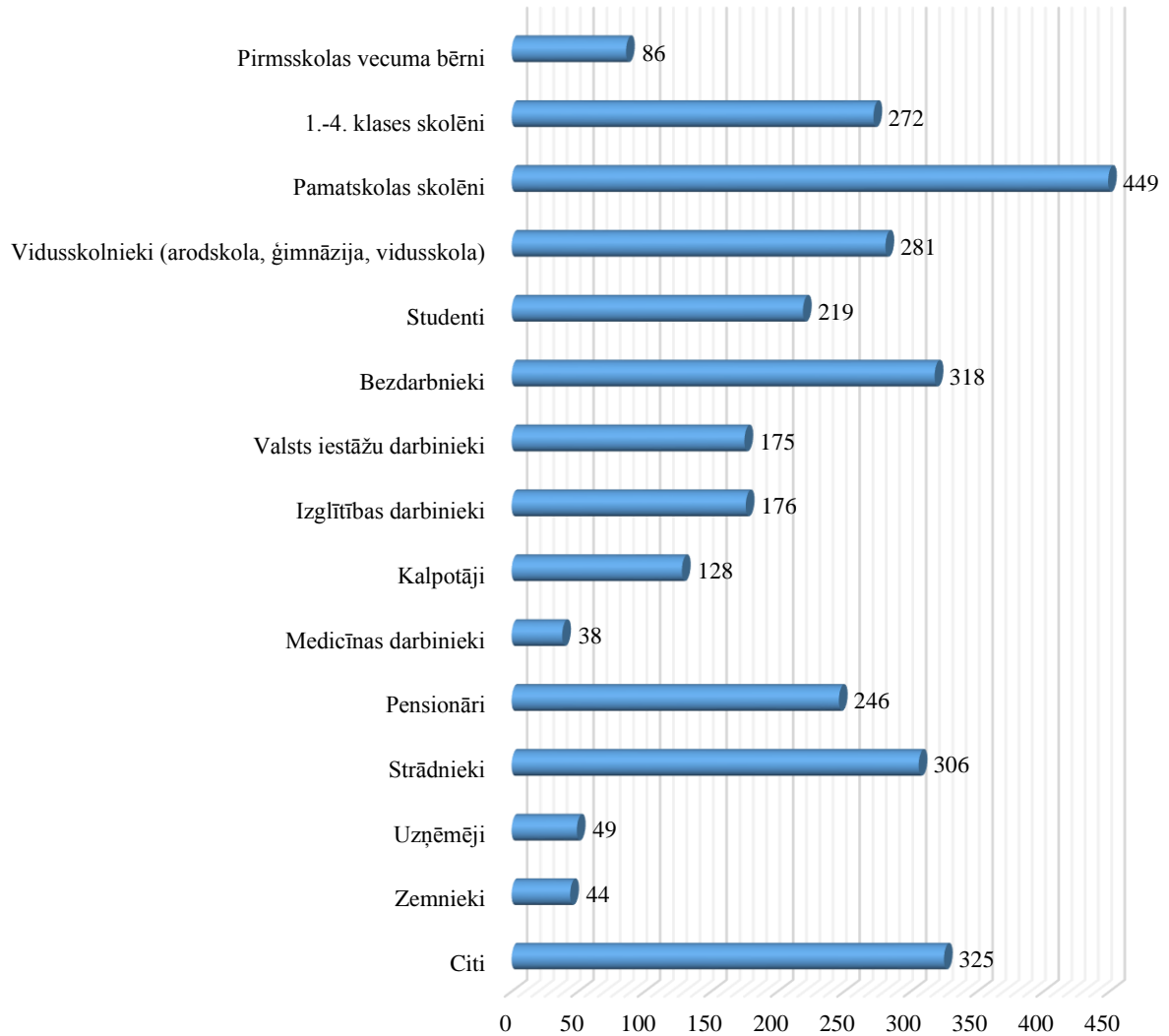
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma

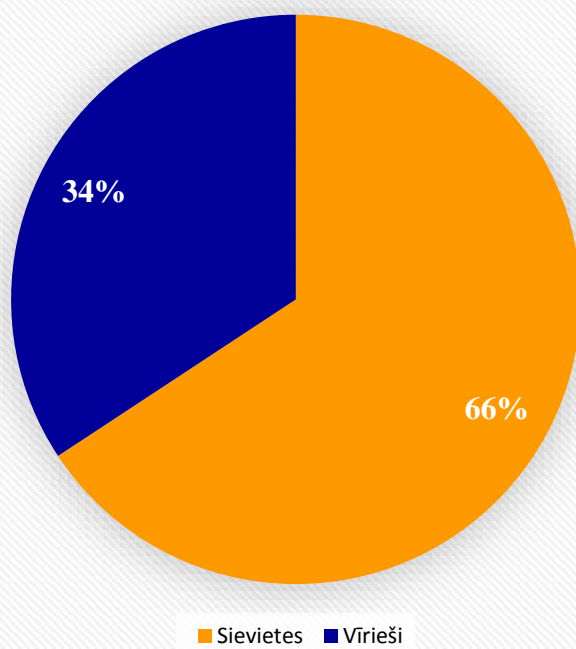
Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums

Preiļu Galvenās bibliotēkas lasītāju sastāvs

Preiļu Galvenās bibliotēkas lietotāju sastāvs pēc dzimuma

Preiļu Galvenās bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

2016.gadā Preiļu GB darbinieki savas zināšanas un prasmes papildināja vairākosursos, semināros un konferencēs.

Citu iestāžu organizētie profesionālās pilnveides kursi, semināri, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c.:

1. Seminārs “Kopā par labāku internetu” (6 akadēmiskās stundas) 09.02.2016. (“Net-Safe Latvia” Drošāka interneta centrs, Apliecinājums) (*Ilga Lozda*)
2. Apmācību kursi “Google un citu bezmaksas tiešsaistes rīku izmantošana darba vidē” (6 akadēmiskās stundas) 17.02.2016. (LNB, Apliecība) (*Ilga Lozda, Oksana Šņepste*)
3. Mācību seminārs “Valsts ieņēmumu dienesta e-vidē un e-pakalpojumu izklāsts” (3 akadēmiskās stundas) 29.03.2016. (KISC, Apliecinājums) (*Velta Beča, Ilga Lozda, Marianna Jeļisejeva, Rita Cvetkova, Anita Danilova, Sigita Trūpa*)
4. Profesionālās pilnveides programma “Digitalizācijas praktikums” (6 akadēmiskās stundas) 29.03.2016. (LNB, Apliecība) (*Lilīta Sauliša*)
5. Bibliotēku novadpētniecības konference (5 akadēmiskās stundas) 23.09.2016. (LNB, Apliecinājums) (*Marianna Jeļisejeva*)
6. Latgales tūrisma apmācību kurss “Veiksmes atslēga - mūsu pašu rokās!” (Tēmas: Dažādas paaudzes uz digitālā laikmeta sliekšņa. Haralds Burkovskis, žurnālists, moderators.; Kā mūsdienās tūrisma uzņēmējam pareizi strādāt ar esošajiem tūrisma portāliem. Jānis Bautra, eksperts) 19.10.2016. (6 akadēmiskās stundas) (*Ilona Skorodihina, Marianna Jeļisejeva, Lilīta Sauliša, Sigita Trūpa*)
7. Mēdijpratība un informācijpratība publiskās bibliotēkas ikdienā (4 akadēmiskās stundas) 17.02.2016. (LNB, Apliecinājums) (*Velta Beča*)
8. Izglītības un attīstības centra “EGO” profesionālās pilnveides praktiskais seminārs “Komunikācijas māksla ar sevi un citiem” (8 akadēmiskās stundas) 11.02.2016 (*Ina Rusiņa*)
9. LNB KAC seminārs Radošums un tā izpausmes darbā ar bērniem un pieaugušajiem bibliotēkā (8 akadēmiskās stundas) (*Rita Cvetkova, Ilga Lozda*)
10. Medijpratība un informācijpratība publiskās bibliotēkas ikdienā 08.12.2016. (4 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča, Velta Popa*)
11. Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem (5 akadēmiskās stundas), (*Ina Rusiņa*)
12. „Bibliotēkas pakalpojumu mērķgrupa – bērni un jaunieši” (6 akadēmiskās stundas) (*Rita Cvetkova*)
13. BIS ALISE kursi “Lietotāju apkalpošana sistēmā ALISE” - Tieto Latvia (6 akadēmiskās stundas) 16.09.2016 (*Benita Ivdre, Jeļena Ļedovskaja*)
14. Profesionālās pilnveides programma “Fizisko personu datu aizsardzība” (4 stundas) LNB Mācību centrs 25.01.2016 (*Benita Ivdre*)
15. LBB JSS jauno bibliotekāru un informācijas speciālistu konferencē 4CanGurus Ventpilī 10.-11.2016 (*Vilhelmīne Jakimova, Ilona Skorodihina*)

- 16.LNB BLC rīkotā konference „Lakstīgalas vārdnīca: vērojumi un vērtējumi Latvijas un Polijas bērnu literatūrā un grāmatu mākslā”- (8 akadēmiskās stundas) 22.04.2016. (*Vilhelmīne Jakimova*)
- 17.VISC pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursu programmā „Teātra uzvedumu veidošanas pamatzdevums un pamatprincipi” - (36 akadēmiskās stundas) (*Vilhelmīne Jakimova*)
- 18.UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla “Stāstu bibliotēkas” seminārs “Garamantas dzimtajā valodā un dzimtajos dialektos” 22.02.2016 (*Vilhelmīne Jakimova*)
- 19.Bibliotēku novadpētniecības konference (5 akadēmiskās stundas) 23.09.2016. (*Marianna Jeļisejeva*)
- 20.Pedagogu profesionālās kvalifikācija pilnveides A programma “Skolotājs un skolas organizācijas kultūra. Mūsdienīga mācību stunda” (6 akadēmiskās stundas) 07.06.2016. (*Ilga Lozda*)
- 21.Biedrības “Latvijas pilsoniskā alianse” rīkotā nevalstisko organizāciju vasaras akadēmija “Nozīme! Būtība! Atspulgs! 20.-22.07.2016. (*Velta Popa*)
- 22.UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas rīkots pasākums “Mediju un informācijas pratība ilgtspējīgai attīstībai – no koncepta līdz praksei” 10.03.2016. (*Velta Popa*)
- 23.Triviums apmācības “Klientu apkalpošanā nepieciešamās komunikācijas prasmes, klientu vajadzību izpēte un klientu piesaiste” (5,5 akadēmiskās stundas) 31.03.2016. (*Ilona Skorodihina*)
- 24.Nevalstiskā sektora iespējas NVA pakalpojumu izmantošanā 29.09.2016 (*Ilona Skorodihina*)
- 25.Pieredzes apmaiņas brauciens uz Beļģiju (Brisele, Antverpene) - (Iepazīšanās ar Eiropas Parlamenta darbu, Briseles un Antverpenes EDIC centru darbība un Eiropas Savienības informācijas izplatīšanas organizācija dažādām mērķa grupām. Pašvaldību publiskajās bibliotēkās Briselē un Antverpenē. Grāmatu gadatirgus Antverpenē.) 02.11.2016.-04.11.2016 (*Ilona Skorodihina*)
- 26.KISC mācību seminārs ”Latvijas datubāzu resursi kvalitatīvas un uzticamas informācijas izguvei” (5,5 akadēmiskās stundas) 10.03.2016. (*Oksana Šņepste*)
- 27.Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2016.gada rudens sanāksme (5 akadēmiskās stundas) 29.11.2016. (*Sigita Trūpa*)
- 28.Seminārs “Mediju pratības stiprināšana izglītības procesā – Baltijas valstu pieredze un zināšanas”. (6 akadēmiskās stundas) 25.08.2016. (*Sigita Trūpa*)
- 29.Profesionālās pilnveides praktiskais seminārs “Efektīvas komunikācijas meistarklase” (8 akadēmiskās stundas) 25.05.2016. (*Sigita Trūpa*)
30. LNB profesionālās pilnveides programma “Autortiesības bibliotēku darbā” 14.04.2016. (*Sigita Trūpa*)
- 31.Latvijas bibliotekāru 18.konference “Attiecības. Sadarbība. Kopiena” (LNB) 19.04.2016. (*Sigita Trūpa, Ilona Skorodihina, Solvita Erta, Vilhelmīne Jakimova, Benita Ivdre, Marianna Jeļisejeva*)
- 32.Bibliotēku ideju tirgus (LNB) 20.04.2016. (*Sigita Trūpa, Ilona Skorodihina, Vilhelmīne Jakimova, Velta Popa*)

- 33.ES informācijas sniedzēju forumā (Rīga, Ārlietu Ministrijā) 09.11.2016. (*Velta Popa*)
- 34.Profesionālās pilnveides programma “Sociālie mediji bibliotēkas tēla veidošanai” – LNB Kompetenču attīstības centrā (aplīdzinājums) (6 akadēmiskās stundas) (*Velta Popa*)
- 35.Radošajā pēcpusdienā “Mana mandala” Pelēču bibliotēkā 27.04.2016. (*Sigita Trūpa, Ilona Skorodihina, Vilhelmīne Jakimova, Velta Popa, Lilita Sauliša, Jeļena Ļedovskaja, Solvita Erta, Rita Cvetkova*)
- 36.Radošajā pēcpusdienā “Stikla apgleznošana” Pelēču bibliotēkā 27.04.2016. (*Sigita Trūpa, Ilona Skorodihina, Vilhelmīne Jakimova, Velta Beča, Lilita Sauliša, Anita Danilova*)

Preiļu Galvenās bibliotēkas un citu iestāžu organizētie kursi, semināri, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c.:

1. Radošums un tā izpausmes darbā ar bērniem un pieaugušajiem bibliotēkā (Izglītības un attīstības centrs “EGO”, Sertifikāts) (8 akadēmiskās stundas) 18.02.2016. (*Ilga Lozda*)
2. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs (Tēmas: Atskats uz 2015.gadu Aglonas, Riebiņu, Vārkavas, Preiļu novada pagastu bibliotēkās; Lekcija “E-pakalpojumu portāls un mobilā lietotne Kadastrs.lv- ērta piekļuve kadastra datiem”. Lektors Arvīds Vasiļevskis, Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas pakalpojumu kvalitātes vadītājs) (5 akadēmiskās stundas) 11.03.2016. (*Velta Beča, Ilga Lozda, Ina Rusiņa, Rita Cvetkova, Solvita Erta, , Marianna Jeļisejeva, Benita Ivdre, Vilhelmīne Jakimova, Jeļena Ļedovskaja, Velta Popa*)
3. Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku konference “Komunikācija, sadarbība, komandas darbs - ilgtspējīgas izaugsmes pamats” (Tēmas: Pozitīvas domāšanas stratēģija mūsdienīgā saskarsmē – lektors Preiļu novada domes Izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis; Digitālā komunikācija un tās efektivitāte – lektors digitālās aģentūras “Ground floor digital” vadītājs Māris Antons; Radoša kultūras mantojuma komunikācija un tā atbildīga saglabāšana vietējā sabiedrībā – lektore UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Komunikācijas un informācijas sektora vadītāja Evija Maļkeviča; diskusija “Sadarbības nozīme komandas veidošanas procesā”; komandas sadarbības meistarklase “Veiksmīgas komandas veidošanas priekšnoteikumi” četrām komandām, ko lieliski novadīja “Sense of Team” komandas veidošanas treneri) 19.05.2016. (8 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča, Ilona Skorodihina, Ilga Lozda, Marianna Jeļisejeva, Ina Rusiņa, Solvita Erta, Vilhelmīne Jakimova, Rita Cvetkova, Sigita Trūpa, Jeļena Ļedovskaja, Benita Ivdre, Velta Popa, Anita Danilova, Oksana Šņepste*)
4. Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku konference “Sadarbība – ceļš uz panākumiem, attīstību un izaugsmi” (Tēmas: Labākie Latvijas bibliotēku prakses piemēri: 2015. gada pieredze Māra Jēkabsone, LNB Bibliotēku attīstības centra vadītāja Ilze Kļaviņa, LNB Bibliotēku attīstības centra skolu un publisko bibliotēku projektu koordinatore; Ludzas pieredze sadarbībā ar ārzemju bibliotēku kolēģiem Inta Kušnere, Ludzas Galvenās bibliotēkas vadītāja, LBB Latgales nodaļas vadītāja; Komandas darbs – savstarpējā komunikācija un

sadarbība inovāciju radīšanā Anda Pēkšēna, Mg.Vadzinībās, NLP meistare, Narmandas tautskolas Mācībspēks; Inovatīva darba metode: Kanisterapija bibliotēkā – suņi atklāj bērniem grāmatu pasauli Anna Pakere Latgales Centrālās bibliotēkas filiāles Bērnu bibliotēkas “Zīlīte” vadītāja; Ģimenes modeļa bibliotēka no apmeklētāja skatu punkta Ruta Vjakse, Preiļu Galvenās bibliotēkas apmeklētāja; Medijs - bibliotēkas draugs un atbalsts: masu mediju lietošana bibliotēkas mērķu sasniegšanai Edīte Husare, Latgales vēstniecības GORS mārketinga nodaļas vadītāja; Publisko bibliotēku loma neformālajā un informālajā izglītībā Kristīne Pabērza, LBB priekšsēdētāja; Obligātie eksemplāri Latvijā: tendences un sadarbība kultūrmantojuma saglabāšanā Mārīte Upeniece, LNB Krājuma veidošanas eksperte; Sadarbība: risinājumi un pieredze, bibliotēkas pakalpojumu un aktivitāšu pilnveidei Mārtiņš Lagzdons, Kursīšu bibliotēkas-informācijas centra vadītājs). 19.05.2016. (8 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča, Ilona Skorodihina, Ilga Lozda, Marianna Jeļisejeva, Ina Rusiņa, Solvita Erta, Vilhelmīne Jakimova, Rita Cvetkova, Sigita Trūpa, Jeļena Ļedovskaja, Benita Ivdre, Velta Popa, Anita Danilova, Oksana Šņepste, Lilīta Sauliša*)

5. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs “Darbs ar bērniem un jauniešiem” (Tēmas: Darbs ar bērniem Preiļu reģiona bibliotēkās: iespējas, problēmas, ieteikumi (V.Jakimova, Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja;) 30.05.2016. (5 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča, Ina Rusiņa, Vilhelmīne Jakimova, Rita Cvetkova, Solvita Erta*)
6. Preiļu reģiona bibliotekāru darba pieredzes apmaiņas brauciens uz Vārkavas novada bibliotēkām 01.07.2016. (4 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča, Sigita Trūpa, Velta Popa, Ina Rusiņa, Vilhelmīne Jakimova*)
7. Preiļu novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Rēzeknes centrālo bibliotēku. 27.07.2016 (*Jeļena Ļedovskaja, Ilona Skorodihina, Sigita Trūpa, Lilīta Sauliša, Ilga Lozda, Vilhelmīne Jakimova, Velta Popa, Ina Rusiņa, Anita Danilova*)
8. Preiļu reģiona bibliotekāru darba pieredzes apmaiņas brauciens uz Latvijas Nacionālo bibliotēku un Salaspils novada bibliotēku 16.09.2016. (4 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča, Sigita Trūpa, Velta Popa, Ina Rusiņa*)
9. "SBA MODULIS BIS ALISE" (Jeļena Ļedovskaja Preiļu GB sistēmbibliotekāre) 01.11.2016. (3 akadēmiskās stundas) (*Velta Beča,*)
10. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs (Tēmas: Latvijas Bibliotēku novadpētniecības konference (Marianna Jelisejeva, Preiļu GB galvenā bibliotekāre); Izmēģinājumsprojekts “E-grāmatu bibliotēka” (Sigita Trūpa, Preiļu GB vadītāja); Jauniešiem BIS Alisē (Jeļena Ļedovskaja, Preiļu GB sistēmbibliotekāre); Grāmatas “Atgriešanās Eiropā” prezentācija (Anita Danilova, Preiļu GB galvenā bibliotekāre); Publiskā lekcija “Manuskripti buljonā neslīkst. Ieskats latviešu valodā sarakstīto pavārgrāmatu vēsturē” (Astra Spalvēna, mākslas zinātņu doktore, RISEBA docente)) (5 akadēmiskās stundas) 07.11.2016. (*Velta Beča, Ilga Lozda, Ina Rusiņa, Rita Cvetkova, Solvita Erta, Marianna Jeļisejeva, Anita Danilova, Sigita Trūpa*)

11. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku (Tēmas: IFLA 82.ģenerālkonference Kolumbusā (ASV): bibliotēkas bez robežām (Māra Jēkabsons, LNB Bibliotēku attīstības centra vadītāja); Mūsdienīgi Latvijas Nacionālās bibliotēkas pakalpojumi (Ilze Gensberga, LNB Nozaru literatūras centra galvenā bibliogrāfe); Bibliotēku pakalpojumi un lasītājs: nozares profesionālās literatūras apskats (Elita Vīksna, LNB Bibliotēku attīstības centra galvenā bibliotekāre); Lekcija “Stresa pārvaldīšana kā profesionālās izdegšanas profilakse” (Līga Tumašova, Mg.Psych., psiholoģe)) (5 akadēmiskās stundas) 02.12.2016. (*Velta Beča, Ilona Skorodihina, Rita Cvetkova, Benita Ivdre, Marianna Jeļisejeva, Lilita Sauliša, Solvita Erta*)
12. Seminārs par bibliotēku statistiku (3 akadēmiskās stundas) 15.12.2016. (*Velta Beča, Ilona Skorodihina*)

Praktiskās nodarbības:

1. "SBA MODULIS BIS ALISE" (Jeļena Ļedovskaja Preiļu GB sistēmbibliotekāre) (1 akadēmiskā stunda) (*Velta Beča, Ilona Skorodihina, Ilga Lozda, Marianna Jeļisejeva, Ina Rusiņa, Solvita Erta, Vilhelmīne Jakimova, Rita Cvetkova, Sigita Trūpa, Benita Ivdre, Velta Popa, Anita Danilova, Oksana Šņepste, Lilita Sauliša*)

EDIC Austrumlatgalē rīkotā Latgales reģiona bibliotēku darbinieku konference “Komunikācija, sadarbība un komandas darbs – ilgtspējīgas izaugsmes pamats”

19. maijā Preiļu Galvenajā bibliotēkā noritēja EDIC Austrumlatgalē rīkotā Latgales reģiona bibliotēku darbinieku konference “Komunikācija, sadarbība un komandas darbs – ilgtspējīgas izaugsmes pamats”, kurā piedalījās bibliotekāri no visa Latgales reģiona. Tās mērķis – iepazīstināt bibliotēkas darbiniekus ar jaunām darbības un sadarbības formām.

Konferences ietvaros tika piedāvātas šādas lekcijas:

- Pozitīvas domāšanas stratēģija mūsdienīgā saskarsmē – lektors Preiļu novada domes Izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis;
- Digitālā komunikācija un tās efektivitāte – lektors digitālās aģentūras “Ground floor digital” vadītājs Māris Antons;
- Radoša kultūras mantojuma komunikācija un tā atbildīga saglabāšana vietējā sabiedrībā – lektore UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Komunikācijas un informācijas sektora vadītāja Evija Maļkeviča;

Konferencē notika arī diskusija “Sadarbības nozīme komandas veidošanas procesā”, kurā piedalījās Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda, Preiļu Galvenās bibliotēkas vadītāja Sigita Trūpa, Riebiņu novada tūrisma organizatore Iveta Šņepste, Ludzas pilsētas galvenās bibliotēkas vadītāja Inta Kušnere Jauniešu biedrības "Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centrs" (PAKAC) valdes priekšsēdētājs Justs Ribinickis. Diskusija noritēja saistoši ar pozitīviem sadarbības piemēriem no Preiļu, Riebiņu un Ludzas novada. Diskusijas dalībnieki no Preiļiem un Riebiņiem savos piemēros analizēja vietējās sadarbības rezultātus, savukārt Ludzas piemērs bija vērsts uz veiksmīgu starptautisko sadarbību ar kolēģiem Nīderlandē, Izraēlā, Lietuvā, Polijā, u.c. Ludzas pilsētas galvenās bibliotēkas vadītāja Inta Kušnere pastāstīja arī par Eiropas lasītāju kluba (GRUNDTVIG) projekta aktivitātēm, kurā piedalījās sadarbības partneri no Itālijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas, Lielbritānijas un Turcijas. Viens no

šī projekta uzdevumiem bija katrā no projekta partnervalstīm nodibināt lasītāju klubu cittauniešu integrācijai lokālajā kopienā.

Konferences noslēgumā notika komandas sadarbības meistarklase “Veiksmīgas komandas veidošanas priekšnoteikumi” četrām komandām, ko lieliski novadīja “Sense of Team” komandas veidošanas treneri.

Bibliotēkaram – informācijas sniedzējam šodien jābūt ziņošam, komunikablam, izdomas bagātam un pozitīvi noskaņotam, jo tikai tā iespējams kvalitatīvi veikt savus darba pienākumus. Pēc dalībnieku atsauksmēm konferences novērtējuma anketās var spriest, ka konference ir bijusi vajadzīga, vērtīga:

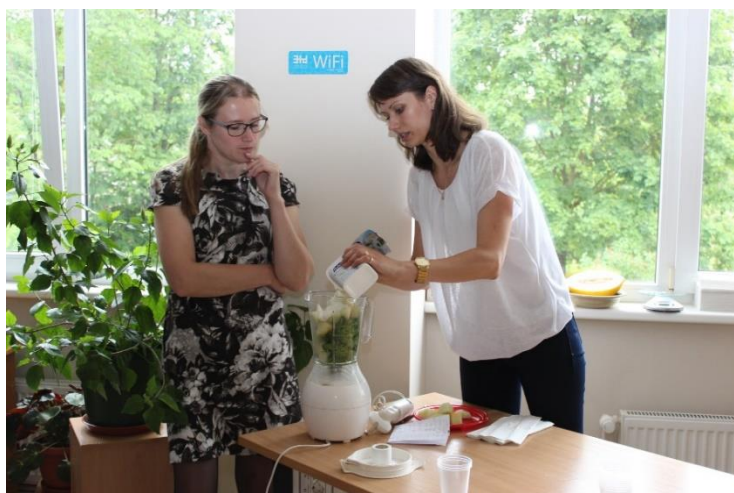
- Aktuāla tēma, daudzveidīgi jautājumi. Sākumā dota pozitīva ievirze un līdz beigām saglabājies pozitīvās saskarsmes gars. Viss ir izdevies!
- Lieliski noorganizēta konference, īpaši patika “Sense of Team” nodarbība. Jūs esat lielisks piemērs sadarbībai starp iestādēm.
- Jaukas tēmas, kas veicina radošumu, komunikāciju un komandas darbu
- Paldies par ieguldīto darbu konferences organizēšanā par interesantajām, aktuālajām tēmām
- Viss ļoti labi tehniski aprīkots, apskaņots, apgaismots. Daudzveidīga un saturiski bagāta programma. Sirsnīga un profesionāla uzņemšana. Paldies!
- Paldies konferences organizatoriem par pozitīvo domāšanu! Ļoti noderīga informācija. Prieks satikt domubiedrus, kas dalās ar radošām idejām!
- Paldies par tēmām. Tās tiešām ļoti aktuālas. Paldies par augsto organizēšanas līmeni. Preiļi ir tā vieta, kur vienmēr gribās atgriezties!

Konferenci organizēja EDIC Austrumlatgalē Preiļu koordinatori sadarbībā ar Preiļu Galveno bibliotēku un Preiļu novada domi. Dalība konferencē bija bez maksas.

Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto

Tikšanās ar eksprezientu un grāmatas “Kas es esmu” autoru Valdi Zatleru

Lekcija par uzturu un veselības kokteili meistarklase ar uztura speciālisti Baibu Bērtinu

Izstādes "Stikls bez robežām" noslēguma pasākums

Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieku konference
“Sadarbība – ceļš uz panākumiem, attīstību un izaugsmi”

Preiļu Grāmatu svētku atklāšana

**Preiļu grāmatu svētkos
“Mātes Piens” ikvienam. Saruna ar grāmatas autori Noru Ikstenu**

**Preiļu grāmatu svētkos
“Veselā miesā - vesels gars” pirtnieces Anitas Reščenko pūra lādes noslēpumi**

Dairas Ābolinas grāmatas "Jāna Streiča maģiskais reālists. 22.filmas" prezentācijas pasākums

Tikšanās ar grāmatas "Anatolijs Danilāns. Dakteris ar atvērtu sirdi" autoru Pēteri Strubergu un tās varoni Anatoliju Danilānu

Tihovsku ģimenes koncerts "Desmitgades priekam"

Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2016.gadā

Izstāžu zāles izstādes (2.stāva abonements)

1. Daugavpils dizaina un mākslas vidusskolas "Saules skola" audzēkņu radošo darbu izstāde „Cepurnieks Ziemas Saulgriežos”
2. Daugavpils dizaina un mākslas vidusskolas "Saules skola" audzēkņu radošo darbu izstāde Grafikas darbu izstāde "Pilsētas motīvi"
3. Latvijas mākslas akadēmijas studentu darbu izstāde “½ gads”
4. Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas audzēkņu darbu izstāde “Gudrs. Brīvs. Radošs”
5. Latvijas Nacionālās bibliotēkas ceļojošā izstāde “Pieķerts lasot”
6. Anastasijas Jakimovas izstāde "Ilustrētā dzīve"
7. Fotoizstāde "Eiropa naktī"
8. Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas “Saules skola” un Preiļu Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu radošo darbu izstāde “Krāsainā Eiropa”
9. Fotoizstāde “Vārkavas muižas pils – 150”
10. Gleznošanas studijas “Uzdrīkstēšanās 2” dalībnieču Tamāras Elstes, Ilonas Makejevas, Irīnas Elstes, Laines Līgas Elstes gleznu izstāde
11. Skrivļu–Čeveru ģimenes foto izstādes “Sovom acim – sūpluok i apleik”
12. Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras un pilsētplānošanas fakultātes studentu radošo darbu prezentācija
13. Izstāde "Stikls bez robežām"
14. Otrais Jāzepa Pīgožņa vārdā nosauktais mākslinieku plenēra Preiļos dalībnieku Dārtas Hapanionekas un Aivja Pīzeļa gleznas
15. Dizaina mākslinieka Jāņa Ziemeļa darbu izstāde
16. Valda Grebeža darbu izstāde “Meln un balts”

Lielās stenda izstādes (2.stāvs)

1. Pie barikāžu atmiņu ugunsкура
2. Atver sirdi mīlestībai
3. Lieldienas gaidot
4. Komunikācija, sadarbība, komandas darbs
5. Vasara – veselības un spēku atgūšanas laiks
6. Jāņa Streiča 80 gadu jubilejai veltīta izstāde "Ar abām kājām dzimtajā pusē"
7. No zvaigžņu tālēm

ESIP, EDIC (2.stāvs)

1. Tematiskā iespieddarbu izstāde “NĪDERLANDE EIROPĀ”
2. Tematiskā iespieddarbu izstāde “HORVĀTIJA EIROPĀ”
3. Tematiskā iespieddarbu izstāde “DĀNIJA EIROPĀ”
4. Ceļotājiem vasarā
5. Tematiskā iespieddarbu izstāde “SLOVĒNIJA EIROPĀ”
6. Tematiskā iespieddarbu izstāde “RUMĀNIJA EIROPĀ”

7. Tematiska iespieddarbu izstāde "SPĀNIJA EIROPĀ"

2.stāva abonements

1. Izmanto pavasara vitamīnus!
2. Vecākiem par bērnu drošību

2.stāva lasītavas izstādes

1. Mitoloģija - mītu un leģendu kopums
2. 21.februāris – Starptautiskā dzimtās valodas diena
3. Istabas augi
4. Daba mostas
5. Juridiskās zinātnes
6. 2.novembris - dvēseļu diena
7. Ejam ķekatās!
8. dzejnieks, publicists, žurnālists Pjotrs Antropovs

1.stāvs (daiļliteratūras abonements)

1. Gunāram Jankovskim – 100
2. Muna volūda – grāmatas latgaliešu rakstu valodā
3. Umberto Eko veltīta izstāde - pieminot mūžībā aizgājušo itāliešu vēsturnieku, filozofu un rakstnieku
4. dzejniecei Amandai Aizpurietei – 60
5. dzejniekam Eduardam Aivaram – 60
6. 1.aprīlis – joku diena
7. "Notvert mirkli" - grāmatas ar autogrāfiem
8. Daces Meieres tulkotās grāmatas
9. Rakstniecei Dagnijai Zigmontei – 85
10. Tematiskajā izstādē "Līgotāji, līgotāji, nav vairs tālu Jāņu diena!"
11. Grāmatas lasīšanai vasarā
12. Jaunākās dzejas grāmatas no bibliotēkas krājuma izstādē "Dzejas pieskāriens"
13. Oktobra jubilāri – Jānis Poruks, Ivande Kaija, Māra Svīre, Anšlavs Eglītis
14. Latvijas 98.gadadienai veltīta izstāde "Mēs savas zemes brīvību un valsti sirdī nesam!"
15. Grāmatas, kuru varoņi iedzīvināti filmās

Novadpētniecība

1. Jānis Eglītis - politiķis, pašvaldību un izglītības darbinieks
2. Jeļena Mihailova - leļļu māksliniece, Preiļu novada Goda pilsone
3. Antonija Vilcāne - arheoloģe, Dr. hist.,
4. Ilga Bērtulsone - starptautiskā sporta meistare
5. Elita Jermolajeva - asociētā profesore Dr.oec.
6. Silvija Jokste - žurnāliste
7. Pēteris Daugavietis - sabiedriskais darbinieks
8. Leontijs Špoļanskis - politiķis un pašvaldību darbinieks
9. Duļbinskis Kazimirs - katoļu bīskaps, teoloģijas profesors
10. Graubiņš Jēkabs - komponists un muzikologs

11. Rusiņš Antons - skolotājs un sabiedriskais darbinieks
12. Naumova Skaidrīte - žurnāliste, uzņēmēja, grāmatizdevēja
13. Vizulis Ādams - garīdznieks, rakstnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris
14. Kozulis Dzintars - pedagogs, pašvaldību darbinieks, lauksaimnieks
15. Aļeņikovs Doremidonts - būvuzņēmējs, dzelzceļu un tiltu būves speciālists
16. Irēna Folkmane - kultūras un sabiedriskā darbiniece, politiķe
17. Veneranda Vanaga-Zepa - dzejniece, dramaturģe un publiciste
18. Melānija Orleāne - ginekoloģe, profesore
19. Jānis Cakuls - katoļu bīskaps
20. Normunds Ivzāns - sportists
21. Juris Pabērzs - literāts un politiķis
22. Latgales krūzēs un svečturos - visas Latvijas skanējums
23. Jānis Gurgons - literāts un žurnālists
24. Ņina Masiļūne - mājturības speciāliste
25. Nellija Livčāne - pieaugušo izglītības un projektu speciāliste
26. Anita Muzikante – māksliniece
27. Jūlija Podskočija – māksliniece
28. Valdis Kudiņš - Latvijas Lauku foruma izpilddirektors
29. Henrihs Kivlinieks - novadpētnieks
30. Andris Ušpelis- keramiķis
31. Jānis Ivanovs - komponists
32. Aleksandrs Dinduns - kodolfiziķis
33. Ilmārs Meluškāns - pašvaldību darbinieks
34. Kitija Balcare - literāte, komunikāciju un sabiedrisko attiecību menedžere
35. 27.oktobris - Pasaules audiovizuālā mantojuma diena
36. Andrejs Paulāns - keramiķis
37. Rolands Mareckis - vēsturnieks un literāts
38. Oļegs Upenieks - mūziķis
39. Ģertrūde Rasnače - arhitekte
40. Anastasija Neretniece - muzeju un kultūras darbiniece
41. Dainis Skutelis - dziedātājs
42. Vija Stupāne - gleznotāja
43. Lieta Šmukste - aktrise
44. Terēzija Lakaуска - ilggadēja Preiļu politiski represēto kluba priekšsēdētāja
45. Cilvēka bērns

Pasākumi

1. Tikšanās ar rakstnieku un žurnālistu Paulu Bankovski Preiļu Galvenajā bibliotēkā (VKKF)
2. Tikšanās ar rakstnieku un žurnālistu Paulu Bankovski Aizkalnes bibliotēkā (VKKF)
3. Tikšanās ar grāmatu autori, žurnālisti Līgu Blauu Preiļu Galvenajā bibliotēkā (VKKF)
4. Tikšanās ar grāmatu autori, žurnālisti Līgu Blauu Ārdavas bibliotēkā (VKKF)
5. Tikšanās ar rakstnieku Māri Bērziņu Preiļu Galvenajā bibliotēkā (VKKF)
6. Tikšanās ar rakstnieku Māri Bērziņu Saunas bibliotēkā (VKKF)
7. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 18.pasākums – Nīderlande Eiropā (EDIC)

8. AIZKALNES TN amatierteātra kopas "Gaisma" izrāde "Likteneigo vosora"
9. "E-resursi - tas var būt interesanti!" Informatīvs pasākums 8.klases skolēniem
10. Informatīvs pasākums bibliotēkā - Valsts ieņēmumu dienests (VID)
11. Informatīvs pasākums par e-pakalpojumiem portālā un mobilo lietotni Kadastrs.lv
12. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 19.pasākums – Horvātija Eiropā (EDIC)
13. Pasākumu cikla „Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā” ietvaros tikšanās ar projekta Latgaliešu kultūras ziņu portāls lakuga.lv vadītāju Vinetu Vilcāni
14. Tikšanās ar rakstnieku un žurnālistu Imantu Liepiņu
15. Tikšanās ar eksprezientu un grāmatas “Kas es esmu” autoru Valdi Zatleru
16. “Esi radošs, zinošs, attapīgs!” (galda spēles, krustvārdu mīklas, radošās darbnīcas pieaugušajiem)
17. “1+1 nav 2, bet 11” - tikšanās ar sadarbības partneriem
18. Tikšanās ar tulkotāju Daci Meieri (VKKF)
19. Konkursa “Interesanti fakti par bibliotēkām, bibliotekāriem, grāmatām un lasīšanu” uzvarētāju apbalvošana
20. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 20.pasākums – Dānija Eiropā (EDIC)
21. Eiropas pēcpusdiena (EDIC)
22. Pasākumu cikla "Pagastu stāsti" Preiļu pagasta stāsts (UNESCO)
23. Lekcija par uzturu un veselības kokteiļu meistarklase ar uztura speciālisti Baibu Bērtiņu
24. Tikšanās ar gleznošanas studijas “Uzdrīkstēšanās 2” dalībniecēm Tamāru Elsti, Ilonu Makejevu, Irīnu Elsti, Laini Līgu Elsti
25. Grāmatu svētku atklāšana
26. “Veselā miesā - vesels gars” pirtnieces Anitas Reščenko pūra lādes noslēpumi
27. Izlozē „Veiksmīgais pircējs”
28. “Mātes Piens” ikvienam. Saruna ar grāmatas autori Noru Ikstenu
29. "Valsts robežas sardzē" - Valsts Robežsardzes koledžas informatīvā telts, kinologu paraugdemonstrējumi, speciāldzekļu apskate
30. Literāro lasījumu brīvais mikrofons
31. Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras un pilsētplānošanas fakultātes studentu radošo darbu prezentācija
32. Tikšanās ar dzejnieci, scenāristi, tekstu autori un kultūras darbinieces Inetu Atpili – Jugani Preiļu Valsts ģimnāzijā (VKKF)
33. Tikšanās ar dzejnieci, scenāristi, tekstu autori un kultūras darbinieces Inetu Atpili – Jugani Pelēču pamatskolā (VKKF)
34. Tikšanās ar jauno latgaliešu dzejnieci Anitu Mileiku Pelēču pamatskolā(VKKF)
35. Tikšanās ar jauno latgaliešu dzejnieci Anitu Mileiku Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikumā (VKKF)
36. Tikšanās ar dzejnieku, atdzejotāju no vairākām valodām, daudzu recenziju autoru Arvi Viguli (VKKF)
37. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 21.pasākums – Slovēnija Eiropā (EDIC)
38. Stāsts par Preiļu pils likteņlīnijām "Preiļu pērle" likteņa krustpunktos
39. mākslas zinātņu doktores, RISEBA docentes Astras Spalvēnas publiskā lekcija “Manuskripti buljonā neslīkst. Ieskats latviešu valodā sarakstīto pavārgrāmatu vēsturē”
40. Izstāde "Stikls bez robežām" noslēguma pasākums
41. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 22.pasākums – Rumānija Eiropā (EDIC)

42. Tikšanās ar grāmatas «Vispusīga fiziskā sagatavošana sportā un speciālo operāciju spēkos» autoru, augstas klases sporta treneri, pirtnieku, dziednieku, veselīga dzīvesveida praktiķi un popularizētāju Alvi Stankēviču
43. Tikšanās ar žurnāla "A12" radošo komandu
44. Lekcija par Īrijas kultūru, ornamentiem un tradīcijām
45. Tikšanās ar dzejnieku, publicistu, žurnālistu Pjotru Antropovu
46. Cikla "Pagastu stāsti" Saunas pagasts stāsts
47. Cikla "Eiropas valstu kultūra" 23.pasākums – Spānija Eiropā (EDIC)
48. Tikšanās ar Pēteri Strubergu un Anatoliju Danilānu
49. Tikšanās ar amatnieku un keramiķi Valdi Grebežu
50. Tikšanās ar Dairu Āboliņu un Jāni Streiču
51. Tihovsku ģimenes koncerts "Desmitgades priekam"

Citas aktivitātes

1. Konkurss “Interesanti fakti par bibliotēkām, bibliotekāriem, grāmatām un lasīšanu”
2. Geocachings bibliotēkā
3. Ideju kolāža “Mana sapņu bibliotēka”
4. Publicitātes un reklāmas akcija “Izejam ielās!”
5. Akcija “Modelē mūsdienu bibliotekāru!”
6. Grāmatu maiņas punkts

Preiļu Galvenās bibliotēkas bibliotekāri piedalījās:

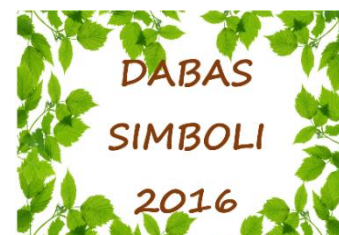
1. Ideju tirgū Latvijas Nacionālajā bibliotēkā
2. Lielajā talkā 23.aprīlī
3. Radošajā pēcpusdienā Pelēču bibliotēkā "Mana mandala"
4. Preiļu novada svētkos: Svētku gājienā un Preiļu pilsētas iestāžu un uzņēmumu prezentācijā
5. Radošajā pēcpusdienā Pelēču bibliotēkā "Stikla apgleznošana"
6. Amatnieku darbu tirdziņa Preiļu Galvenajā bibliotēkā organizēšanā (karsta tēja un piparkūkas)

Preiļu Galveno bibliotēku apmeklēja:

1. Lietuvas Nacionālās bibliotēkas jaunie speciālisti (18 cilvēki)
2. Latvijas Valsts prezidenta kundze Iveta Vējone
3. Latgales reģiona konferences dalībnieki
4. Azerbaidžānas pašvaldību pārstāvji (4 cilvēki)
5. Eksprezidents Valdis Zatlers
6. Stāstnieku festivāla “Omotu stuosti” dalībnieki
7. Latvijas Nacionālās Bibliotēkas darbinieki
8. Latgales reģiona Tūrisma informācijas centru darbinieki

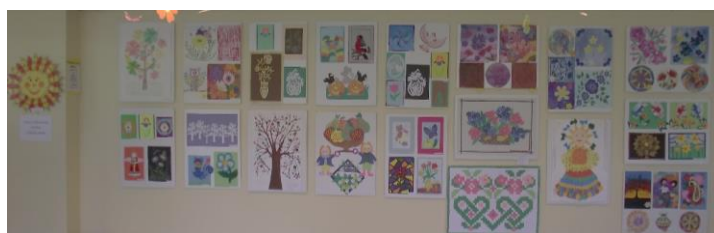
Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2016.gadā

1. Brīnumainā ziema
2. Dabas simboli 2016
3. Par bitēm
4. Starptautiskā bērnu grāmatu diena
5. Lieldienas
6. Ceļojošā izstāde “Muminu ģimene no Somijas”
7. Mātes diena
8. Ieskaties, ziloņi!
9. Ilustratorei Anitai Paeglei – 60
10. Senās pavārgrāmatas
11. Esi laba saimniecīte!
12. Dzeja pavadina – spēlētis, domāt, sapņot...
13. Visi koki skaisti bija...
14. Valdīm Rūmniekam – 65
15. Izglītības iespējas
16. Hei, Helovīns!
17. Tev, Latvija!
18. Ziemeļvalstis
19. Ziemassvētkus gaidot

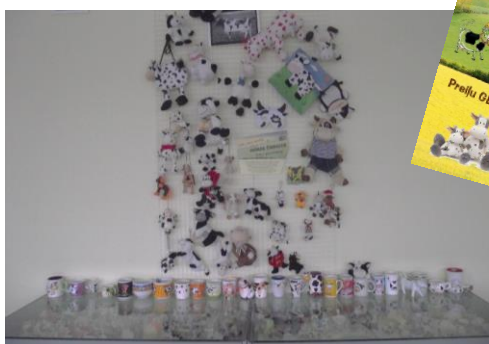
Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2016.gadā

1. Lolitas Stupānes un Ilonas Andersones radošo darbu izstāde “Ierāmēts gads”
2. PII “Pasaciņa” grupas “Taurenīši” audzēkņu, skolotāju un vecāku radošo darbu izstāde no otrreizēji lietojamiem materiāliem
3. Pelēču pagasta iedzīvotāju radošo darbu izstāde “Pavasara iedvesmā”
4. Jūlijas Podskočijas gleznoto zaķu salidojums “Rīgas zaķi Preiļos”
5. Preiļu 2.vidusskolas skolēnu radošo darbu izstāde
6. Preiļu pagasta iedzīvotāju radošo darbu izstāde
7. Preiļu novada Labklājības pārvaldes Dienas centra klientu radošo darbu izstāde “Brošas un dekori”
8. Jēkaba Kalēja zīmējumu izstāde “Ap mani un mani”
9. Jūlijas Vasiļevska grafisko zīmējumu izstāde
10. Aizkalnes pagasta iedzīvotāju radošo darbu izstāde “Aizkalniešu vaļasprieki”
11. Projekta “Preiļu novada stāsti Latvijas simtgadei” jauniešu foto izstāde
12. Preiļu amatnieku biedrības “Austra” biedru radošo darbu izstāde
13. Preiļu novada invalīdu biedrības radošo darbu izstāde

Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2016.gadā

1. Valentīnas Litvinovas vardiņu kolekcija
2. Irēnas Mičulišas bišu kolekcija
3. Līgas Šironas gudro pūcīšu kolekcija
4. Ināras Čingules “Zeiliņu” gotiņu kolekcija
5. Ilonas Skorodihinas eņģeļu kolekcija

Pasākumi bērniem un jauniešiem 2016.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā

Dzimtās valodas dienas pasākums "Skani, skani,

Radošajā darbnīcā "Gailīts veda Lieldienīgas"

"Spieto bibliotēkā" – PII "Pasaciņa" audzēkņi iepazīst

"Arī grāmatas gaida pavasari" /Ieva Samauska bērniem/

Tikšanās ar izstādes "Ilustrētā dzīve" autori Anastasiju Jakimovu

"Kinodienas turpinās". Dokumentālā filma "Kleitas,

Tilžas internātpamatskolas BŽ ekspertu nodarbība Preiļu GB

Tikšanās ar izstādes "Ai, bitīte, medainīte" autori Irēnu Mičulišu

Bibliotekārā stunda “Bibliotēkas iespējas un piedāvājumi” PVĢ 7.klases audzēkņiem

Nodarbību cikla “Tiekamies bibliotēkā” Preiļu Brīvās skolas bibliotēkā”

Bibliotekārā stunda “Bibliotēkas iespējas un piedāvājumi” Priekšu sākumskolas

Dzejas dienu ietvaros Bērnu literatūras nodaļā viesojās dzejniece, rakstniece Inga

Lasīšanas veicināšanas projekta “Grāmatu starts” “Pūcītes skolas” trešā sezona

Lasītprieka darbnīcas 5.nodarbība PII “Pasaciņa”

Konkurss “Vērīgais detektīvs informācijas labirintos”

Preiļu 1.pamatskolas 5.-8. klašu skolēni spēlē par Preiļu novada vērtībām “Zini vai mini” par Preiļu

Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika (2015. – 2019.)**Ievads**

Preiļu Galvenā bibliotēka ir Preiļu novada domes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma-iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu

uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Bibliotēkas krājumos esošie iespieddarbi, elektroniskie izdevumi, rokraksti un citi dokumenti, neatkarīgi no to autoru politiskās, ideoloģiskās, reliģiskās vai cita veida orientācijas un informācijas, kas darbos ietverta, ir pieejami ikvienai personai bibliotēkas izmantošanas noteiktajā kārtībā.

Bibliotēka attiecībā uz krājuma veidošanu ir neatkarīga. Ierobežojumus bibliotēkas krājuma veidošanā var noteikt ar likumu.

Preiļu Galvenās bibliotēkas misija:

Aktīvi piedalīties informācijas sabiedrības veidošanas procesā, veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību. Nodrošināt lietotājiem nepieciešamo informāciju, saturīgu brīvā laika pavadīšanu.

Krājuma komplektēšanas uzdevumi:

Reģiona Galvenās bibliotēkas krājums ir universāls un tiek veidots atbilstoši administratīvās teritorijas attīstības interesēm.

Veidojot krājumu, Preiļu Galvenā bibliotēka nodrošina Preiļu pilsētas un novada iedzīvotājiem:

- pirmo saskarsmi ar grāmatu;
- piekļuvi informācijai gan drukātā, gan elektroniskā formātā;
- piekļuvi valsts un pašvaldības dokumentiem;
- atbalstu formālajai un mūžizglītībai;
- iespēju atpūsties.

Galvenās lietotāju grupas:

- Pirmsskolas vecuma bērni;
- Skolēni;
- Studenti;
- Nodarbinātie
- Bezdarbnieki
- Pensionāri
- Cilvēki ar īpašām vajadzībām.

Krājuma veidošanas vispārīgie principi:

- Informācijas resursiem jāatspoguļo dažādi viedokļi;
- Izvēloties dokumentus, nav pieļaujama politiska, konfesionāla, komerciāla vai cita ietekmēšana;
- Bibliotēkas krājumam jāatbilst vietējās sabiedrības interesēm un vajadzībām;
- Jānodrošina pieeja informācijas resursiem dažādos formātos.

Prioritātes krājuma komplektēšanā:

- Uzziņu resursi (vārdnīcas, ceļveži, datubāzes, u.c.);
- Literatūra bērniem un jauniešiem;

- Literatūra studiju atbalstam;
- Literatūra mūžizglītībai.

Nozaru literatūras komplektēšanas kritēriji:

Preiļu Galvenās bibliotēkas krājums ir universāls. Iespēju robežās tiek komplektēta visu nozaru literatūra. Padziļināti komplektē šādas nozares:

- Filozofija
- Psiholoģija
- Sociālās zinātnes
- Matemātika
- Fizika
- Ķīmija
- Medicīna
- Inženierzinības
- Grāmatvedība
- Menedžments, mārketinga, sabiedriskās attiecības;
- Mākslas vēsture
- Glezniecība
- Mūzika
- Valodniecība
- Literatūrzinātne
- Ģeogrāfija
- Vēsture.

Bibliotēkā veido speciālu krājumu – novadpētniecības dokumentu fondu, kurā tiek vākti materiāli par Aglonas, Līvānu, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novadu un tā iedzīvotājiem, neatkarīgi no izdevuma veida un izdošanas vietas.

Daiļliteratūras komplektēšanas kritēriji:

- Lasītāju pieprasījums
- Literatūrkritiķu vērtējums
- Iesējums
- Cena.

Valodu aptvēruma:

Pamatā resursi tiek komplektēti latviešu un krievu valodā, minimālā apmērā arī angļu, vācu, franču valodā.

Literatūras atlases kritēriji:

- Atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm;
- Nozaru speciālistu vērtējums;
- Izdevuma kvalitāte;
- Publikācijas forma un stils;
- Valodas aspekts;
- Cena.

Paaugstināta pieprasījuma literatūru iepērk vairākos eksemplāros.

Krājumā nekomplektē:

- Pornogrāfisku, rasistisku, naidu kurinošu literatūru;
- Īslaicīgas nozīmes literatūru (bukleti, reklāmas, aicinājumi, partiju programmas u.tml.);

- Pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas;
- Nošu izdevumus;
- Attēlizdevumus (izņemot novadpētniecību);
- Rokrakstus (izņemot novadpētniecību).

Krājuma komplektēšanas avoti:

- Pirkumi
- Abonēšana
- Dāvinājumi
- Nozaudēto izdevumu atvietošana
- Dalība KKF mērķprogrammās – „Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde bibliotēkās” un „Bērnu žūrija”.

Finansējuma avoti:

- Preiļu novada domes budžeta asignējumi;
- Dalība projektos.

Literatūru iepērk:

- Preiļu pilsētas grāmatnīcās;
- Grāmatu bāzēs
- Izbraukuma tirdzniecības piedāvājumos.

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji:

- Izdošanas laiks – pēdējo 2-3 gadu literatūra, ja nav krājumā;
- Aktualitāte–paaugstināta pieprasījuma literatūra;
- Valoda – latviešu valoda, krievu, angļu, vācu, franču;
- Izdevuma nolietojuma pakāpe – nelietotas vai mazlietotas;
- Bibliotēkai ir tiesības saņemtos dāvinājumus dāvināt tālāk citām bibliotēkām vai piedāvāt lietotājiem.

Krājuma rekomplektēšanas (norakstīšanas) iemesli:

- Nolietotie izdevumi;
- Novecojuši pēc satura;
- Liekie dubleti;
- Izdevumi bojāti dažādu iemeslu dēļ;
- Nozaudētie izdevumi;
- Dokumenti nav atgūstami lietotāju vainas dēļ;
- Izdevumi nodoti citām bibliotēkām.

Abonēto presi bibliotēka glabā:

- Avīzes –2 gadus;
- Reģionālās avīzes un žurnālus - pastāvīgi
- Nozaru žurnālus – pēc vajadzības;
- Populāra rakstura žurnālus – 2 gadus